

ໂປແຊກ

วันก่อน มีผู้ใหญ่ท่านหนึ่งถามว่า ตามจริงๆ เดอะ เคยคิดอยากมีลูกกับเขาบ้างหรือเปล่า
อาจเป็นเพราะเห็นดินน้ำออกเล่นกับเด็กบ่อยครั้งในช่วงนี้ แล้วตอนนั้น

ผลกระทบทัศน์ก็กำลังมีบทบาทระหว่างแม่ลูก แต่เรื่องราวเป็นยังไงก็จำไม่ได้เสียแล้ว
ถ้าจะมีลูกโดยการแต่งงาน ไม่มีทางแน่สำหรับดินน้ำ เหตุผลที่จะไม่แต่งงานมีเยอะ ไม่อยากพูด
 เพราะมีคนเคยเตือนไว้ว่า อย่าทำทายเรื่องแบบนี้ ประมาณไม่ได้

แล้วที่จริง แค่คิดว่าจะต้องอุทิศชีวิตดูแลลูกอย่างน้อยๆ ก็ ๒๐ กว่าปี ลูกถึงจะจบปริญญาตรี
แล้วถ้าเกิดอยากรีบเรียนลิงปริญญาเอกอีกเล๊ะ ไม่ไหวแน่
ถ้าจะเลี้ยงแบบทึบๆ ขวัญๆ ก็เป็นไปไม่ได้

เพราะเหตุที่บังครั้งเคยคิดว่า ถ้าเรามีลูกจะเลี้ยงดูอย่างนั้นอย่างนี้ก็เมื่อเห็นคนเขาเลี้ยงลูก
หรือผู้ใหญ่บังคับดูแลเด็กพิเศษที่เราคิด
พูดง่ายๆ ก็อื้อเชื่อมั่นตัวเองว่า สามารถเลี้ยงเด็กให้เป็นคนดีได้ ว่างั้นแหละ
นี่เป็นความฝันที่ไม่ได้ตามหา ได้แต่คิดฝันเอา

ถัดมาอีกไม่กี่วัน เป็นวันจันทร์สิ้นเดือน คนที่ธนารายละเอียด
แต่จำเป็นจริงๆ ต้องเข้าไปถอนเงิน เข้าແควายาเหียด เมื่อยแสนเมื่อย
หลังรีบซื้อโน้มผ่านไป ได้ยินเสียงเด็กร้องหิวน้ำ
ไม่รู้หรอกว่าแม่ลูกคุณนี้เข้าແวรอนามานาเท่าไรแล้ว แต่เด็กร้องอยู่หลายนาที
มองก็ไม่เห็นหรอก คนแน่นมาก
มาเห็นตัวเด็กก็เมื่อเจ้าหน้าที่ธนารายเรียกลูกค้าที่พาเด็กมาให้ดำเนินการได้ก่อน

“ไม่มีใครว่าอะไร ทุกคนเห็นใจเด็ก มองแก่ด้วยความเอ็นดู เป็นเด็กชายอายุร้าวๆ ๔-๕ ขวบ ยังคงร้องหิวน้ำ เจ้าหน้าที่ก็เอาน้ำเปล่านำให้แก้วหนึ่ง คืนน้ำเข้าไปพอบรรเทาความกระหายแล้ว แกพุดขึ้นว่า ไม่ชอบน้ำเปล่า อยากกินน้ำแดง ผู้ใหญ่ที่มองดูอยู่พากันหัวเราะ...

สักครู่ธุระของแม่ก็เสร็จ แล้วก็คงจะพาลูกชายไปกินน้ำแดง คุณผู้อ่านเดาได้ไหมคะว่า ตอนที่ลูกร้องหิวน้ำนั้น แม่พุดกับลูกว่าอย่างไร และด้วยอาการอย่างไร ไม่ได้คุ่าว่าอะไรหรอกค่ะ แม่ได้แต่บอกให้เงิน อายเขาบ้าง พุดช้าๆจากอยู่แก่นี้แหละค่ะ ทำไม่ไม่อธิบายให้เด็กฟังล่ะคะว่า กันเยอะมาก ลูกต้องรอนอยนะคะ แม่ก็เมื่อย แล้วก็หิวน้ำเหมือนกัน หนูอดทนหน่อยนะคะ หนูยิ้มร้อง เสียงไปบรรยายคนอื่น เราต้องเกรงใจคนอื่นบ้างนลูก ฯลฯ สารพัดจะพุดได้เพื่อให้ลูกเข้าใจ แม้ว่าแกจะยังไม่หยุดร้องเสียที่เดียว แต่ตอนที่แกฟังแม่พุด แกก็ได้หยุดไปบางช่วง แล้วก็จะได้ฝึกหัดที่จะมีเหตุผล

นี่แหละค่ะ ความผันที่ดินน้ำตามหา อยากให้อยู่กันด้วยเหตุผล ด้วยน้ำใจที่ประกอบด้วยเหตุผล และเหตุผลที่ประกอบด้วยความรัก ผันที่จะให้โลกนี้ไร้การใช้อำนาจบังคับทุกรูปแบบ... ดินน้ำจะตามหาความผันเจอ ที่ต่อเมื่อทุกคนบังคับตัวเองได้ เพื่อที่จะได้ไม่ต้องมีคนบังคับเรา

ຮັບເສົ່າ

ສັນກາຍຜົນພຶເຄຍ.....ເສີ່ງຈາກຮາກຫຼັງ	១១
ຄວາມນ່າກລັວຂອງດິງທີ່ເຮືອກວ່າສຸກ	២៥
ຄືນປຳໄມ້ໃຫ້ແຜ່ນດິນ	៣៥
ຄຸນຄຽນໃຈວ່າຈະໄຈ	៣៦
ນ່າງຈັກ....ນ.ສ.ນກວຽນ ວິສີຫຼູກວິສັກຕິ	៤៣
ວິເຄີຍໃຈ	៥៥
ບັນທຶກຄວາມທຽງຈໍາ : ១២ ເພດ(າ)ໃນໄຕ້ຫວັນ	៥៥
ຄວາມເຄີຍດເປັນຢ່າງໄໄ	៥៥
ໜັດກ.....ຝຶ່ນວ່າຍ	៥៥

ເຮືອງສັນ-ເຮືອງຍາວ

ແມ່ກຸງແໜ້ງກັບພ່ອຕຸຍໜັບ	៥៥
------------------------------	----

ໂລກທັດນ-ເຊົວທັດນ

ຮອນບ້ານຮອນດ້ວ.....ກາຮື້ອຂອງທີ່ພົລືຕາກຊຸມຊັນ	៥
ບໍທວາງຈານ.....ເພື່ອຜົນຫົວໃໄຜົນ	១៣
ຄ້ອຍຄໍາສົຣົມຄລ....ຫັດເຫັນໃຈເຫັນບ້າງ	៥៥
ບັນທຶກ	៥៥
ກສິກຮຽມພລິກຟື້ນໜາດີ	៥៥

ສັນດົມດອກຫຼັງ

ປັຈນິນລິຫິດ	១០៦
-------------------	-----

ປີທີ ១៨ ອັນດັບທີ ១០៣ ກ.ພ.-ຕ.ດ.ເេດ.ແດ

✿ ວັດຖຸປະສົດໃນການຈັດກຳ “ດອກຫຼັກ”

- ເພື່ອຍັງຄວາມເປັນກາດກາປາພແລະສາມັກຄືຮຽມໃຫ້ເກີດໃນໜຸ່ມສາມາຝຶກ
- ເພື່ອເສັນສ້າງສົດປົ້ມຄູາແລະໃຫ້ຕະຫຼາກ
ລຶ່ງຄຸນຄ່າສາරະຂອງຫລັກຮຽມໃນຄາສານາ
ໃນສ່ວນທີ່ຈະນຳໄປໃຫ້ແກ້ປົ້ມຫາໃນໜິວິດແລະສັກຄນ

ເຈົ້າຂອ່ອງ ສາມານຜູ້ປົງປົນຕິຮຽມ

៦៣/៣០ ດ.ນວມນິນທີ່ ຄລອງກຸ່ມ ບົງກຸ່ມ
ກກມ. ១០២៤០ ໂກງ. ០-២៣៧៥-៥៦៣៧

ບຣອນາອິກາຣ ວິນຮຽມ ອໂສກຕະຮຸລ
ກອອນບຮອນາອິກາຣ ພ້າງນາມ ນ້ອມຄໍາ ສມພງ໌

ສູນຍ ພ້ອມນິນທີ່ ພ້ານວລ ທາຮດວາ

ພິມພໍທີ່ ໂຮງພິມພໍມູນນິຫຼົມສັນຕິ

៦៣/១ ດັນນະນິນທີ່ ແຂວງຄລອງກຸ່ມ

ເບດບົງກຸ່ມ ກກມ. ១០២៤០

ຜູ້ພິມພໍສູ່ໂຄສະນາ ນາຍປະສິກທີ່ ພິນຈິພົກ

ຈຳນວນພິມພໍ ២២,០០០ ເລີ່ມ

នគរាងការខ្សោយមាតិ៍ឈាន់បែន្ទុបន្ទរនំ :

វគ្គអេង “ការចូលឱចកំណត់ជាកម្មុមជប់”

៤

ហាកស៉ាកម្ពុជាអាមេរិកមីការចែក
ប្រភេទដៃកកលុំ រោគចំ
ណែនកែវបែន ២ កលុំឲ្យក្នុង
ឱ្យតែងនឹងរបៀប

១. ស៉ាកម្ពុជាឌែង

២. ស៉ាកម្ពុជាវង

ហាកបែនដោនុមួយ
កើតិវ “ដោមធម៌” ក្នុង “ដោមធម៌”
កែងការ

คนผ่าเมืองดำรงชีวิตในແແປັນຜູ້ບໍຣິໂກດ

คนผ่าເກຍຕາດดำรงชີວິດໃນແແປັນຜູ້ພົດຕ ເປັນຜູ້
ດູແລກນິ່ມເມືອງໃຫ້ເຕີບໂຕ ໃຫ້ຮ່າງວຽ ໃຫ້ມີຄວາມສຸຂ

ເສຽມຮູກົງສັງຄົມໄທຍເຕີບໂຕໂດຍອາຫັນເກຍຕາດ
ຕລອດ

ສຸກາຍືດຈິນຄຶ້ນກັບກຳລ່າວໄວ້ວ່າ “**ໜຶ່ງໝາວນາສ້າງ
ສົບພ້ອຄ້າ**” ມາຍຄວາມວ່າ ຜູ້ພົດຕ ๑ ຮາຍ ສາມາຮດສ້າງ
ວະຈະຮູກົງໃຫ້ກັນມີອາຊີພົກ້າຂາຍອຍ່າງນ້ອຍຄື້ນ ๑๐ ພ່ອຄ້າ
ແລະພລວງຈາກ ๑๐ ພ່ອຄ້າ ກົງສ້າງໃຫ້ກັນມີ
ອາຊີພ ມີຮາຍໄດ້ກະຈາຍອອກໄປເປັນລູກໂສ່ ພົມຄົດຄຶ້ນ
ກຳໂນມພາບອອງຮານາກາຮຽນໄທຢັບ “ເງິນກຳລັ້ງຈະໜູນ
ໄປງ....”

ແນ້ວຮູບາລຈະໜັນມາສ່າງເສຣິນຮູກົງຈຸດສາຫກຮຽນ
ທີ່ຄູ່ເນືອນຈະສ້າງຮາຍໄດ້ມ້າຫາສາລ ແຕກີເປັນເພື່ອງຮູກົງທີ່
ໄມ່ຍັ້ງຍືນແລະເຈັບປາດ ! ເນື່ອຈາກເຫຼຸດ ຕ ຊົວ

๑. ເຮັງຕ້ອງພຶກພາດຕ່າງປະເທດ ຈຶ່ງເປັນຊີວິດ
ທີ່ຫວາດກລ່ວ–ວິຕກ–ກັງວລ ເພຣະສັກວັນເຫາອານອກເລີກ
ເຂົ້ອຂາຍດື້ອ່າ

๒. ມີວັດຖຸດິນຫລາຍຕົວທີ່ຕ້ອງສ່ັ້ນເຂົ້ອຈາກຕ່າງປະເທດ
ຈຶ່ງທຳໄຫ້ສິນຄ້າສ່າງອອກນີ້ຕົວເລເທີ່ເປັນມາຍາ ທຳໄຫ້ການ
ກຳນວນທີ່ສຳກາງກາຮັກພັນນາບອນປະເທດເກີດຄວາມພິດພາດ

๓. ແນ້ວດ້ອງຂາຍໃນປະເທດ ເຂົ້າອອງຮູກົງກີດຕ້ອງ
ເຮັ່ງໂນມພາຍ້ວູ່ ດ້ວງສົນອອງໃຫ້ກັນໄທຍຸ່ມຸນເຝືອຍໃນການ
ບໍຣິໂກດ

๔. ອາຊີພເກຍຕາດຮຽນຂອງຄົນເກົ່າເມືອງຄຸກລະເລຍ
ເນື່ອງຈາກ “ເມືດເງິນນ້ອຍກວ່າ” ແລະກລາຍເປັນ “ກິຈກຽນ
ຮອງ” ຂອງນ້ຳເມືອງໃນກາຮູ້ແລກເອາໄຈໄສ່

ແລະແນ້ວນັ້ນີ້ເຮົາຈະຕກອູ້ໃນກຽງເລື້ບຂອງຍຸກ
ໄອເອັນເອົບ ອາຊີພຂອງຄົນເກົ່າເກຍຕາດກັນເປັນລົມຫາຍໃຈ
ສຸດທ້າຍທີ່ຫລວດເລື້ຍ ລວມເສຽມຮູກົງໄທຍເຕີບໂຕ !

ທັງໆ ທີ່ຄວາມລ່ົມຈົນ ຄວາມພິນາສາກາງເສຽມຮູກົງ
ເກີດຈາກການທຳມາຫາກິນຂອງຄົນເກົ່າເມືອງໂດຍແກ້ ຜົ່ງເຮັ່ນ
ມາຈາກການລົງທຸນກ່ອສ້າງຮູກົງຈອສັງຫາຮົມທັກພົມ

เข้าทำงานองนอนหลับไม่รู้ นอนคุ้นไม่เห็น แต่ต้อง
มารับชะตากรรมร่วมชดใช้ !

คนผ่าเมืองมีชีวิตที่เอารัดเอาเปรียบคนผ่า
เกษตรมาตลอดในทุกๆ เรื่อง

สังคมเมืองได้รับการดูแลทะนบាธุรกิจอุ่นชูปะเลื่่อ ไม่
ว่าจะเป็นงประมาณ หรือแม้การดูแลของรัฐ

สาธารณูปโภคของคนผ่าเมือง กลับต้องอาศัย
เดือดเนื้อและการเสียสละของคนผ่าเกษตรมาตลอด
เช่น-ไฟฟ้า -ประปา-ถนนหนทาง ฯลฯ

ครับ เป็นความทุกข์ของเขา แต่เป็นความสุข
ความสะดวกสบายของเรา

“ผ่าเมือง” พยายามยัดเยียดหน้าที่ “ผ่าเกษตร”
ให้เป็นแม่ผู้เสียสละ ที่ยอมสละทุกอย่างเพื่อลูก !

ในหลายๆ ประเทศ “ผ่าเกษตร” จึงถูกเรียก
เบนจ่า “ผ่าเมือง” และวัดการบริหารประเทศไทยเสียเอง
วันนี้ “ผ่าเมือง” จึงมีหน้าที่ชดใช้-ตอบแทน
บุญคุณในบาปกรรม ในสิ่งที่เคยเอารัดเอาเปรียบ

เริ่มต้นรับผิดชอบรายได้ของพวกรบทาน้ำห้ามยังดี
โดยการหันมาสนับสนุน ‘สินค้าจากชุมชน’

เศรษฐกิจชุมชนดี พโลยทำให้ครอบครัวอบอุ่น
พ่อแม่ไม่ต้องทิ้งไร่นาไปเป็นคนงาน ไปเป็นคนใช้
ตามบ้านผู้มีอันจะกิน

ทุกเย็น พ่อแม่ลูกจะได้มีโอกาสกินข้าวกันอย่าง
พร้อมหน้าพร้อมตา

วันนี้ “ชนบท” ล้มสถาบัน เกษตรกรรมล้มเหลว
เนื่องจากลงทุนสูง แต่ได้ผลผลิตน้อย

ธุรกิจสารเคมี ไม่ว่าจะเป็นปุ๋ยหรือยาฆ่าแมลง ควบคุมวิถีชีวิตของคนผู้เกษตรมาตลอด

หากเป็นมด ก็แค่ขออาศัยกินน้ำหวานจากตัว เพลี้ยที่ถ่ายออกมานะ

แต่ในเชิงธุรกิจนั้นหมายถึง ต่อห่อหักจากการร่างกาย สูบเสือดสีแดงออกไปวันแล้ววันเล่า ด้วยการสร้าง วัฒนธรรมแห่งการผลิตที่อ่อนแอด้วยพัฟฟ์ช็อปปิ้ง ยา และสารเคมี

สร้างวัฒนธรรมแห่งการบริโภค ที่จะกินจะใช้ ต้องซื้อหาจากร้านค้าทั่วไป

ชีวิตคนผู้เกษตรจึงนับขึ้นจากวงจรอุบาทว์ ที่คนผู้เมืองรุ่มโถมวันแล้ววันเล่าจากภาคใต้-พายัช-เปรต-กระสือ-ปีศาจ ฯลฯ

ครับ มาไเล่นบป “คนเริงเมือง” อาย่างพากเราๆ ด้วยกัน ช่วยซื้อผลิตภัณฑ์สินค้าจากชุมชนเกษตร ทั้งหลาย

๑ ชื้นท่านซื้อ คือหมื่นพันครอบครัวที่อยู่ ข้างหลัง

ผลพวงจากการซื้อสินค้าชุมชนเพียงหนึ่ง กลับมี เบื้องหลังที่ยิ่งใหญ่เหลือเกิน

หาก “สมมาหิภูมิ” ในเรื่องนี้ยังไม่เกิด คนผู้เมืองก็จะยังคงมีชีวิตเอาตัวรอดไปวันๆ นั่นก็คือ พฤติกรรมที่ ๑ วุ่นวายแต่การซื้อของตามห้าง รังเกียจสินค้าชุมชน

พฤติกรรมที่ ๒ วุ่นวายแต่การซื้อสินค้าราคากูก จนละเลยเรื่องการมีบทบาทช่วยชุมชน (คนผู้เกษตร)

ณ วันนี้ ห้างใหญ่ๆ แม้เป็นของคนไทย เรายังต้องเลือกชุมชนก่อน

วันนี้พี่ๆ สุขสนาย มีชีวิตร่มเย็นเป็นสุข แต่ความสุขสนายทั้งหลาย เป็นผลพวงจากการเสียสละของน้องๆ ตลอดมา

ตื่นເຄີດຮັບ ຕື່ນຈາກຄວາມຜົນ ຕື່ນຈາກຄວາມໄມ່ຮູ້
ເບື້ອງຫລັງຄາງຄ່າຍຳທຳ ເຮັດຍັງມີຜູ້ປັດທອງຫລັງພຣະອີກ
ນາກມາຍທີ່ຮອດຄອຍການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກພວກເຮົາ

ພົມຂອຳກົກຕິ-ຂໍອົດດັກຈາກທີ່ຜູ້ຮ່າຍໆ ທ່ານໄດ້ຊ່ວຍກັນຄິດຊ່ວຍກັນເຈີຍນາດັ່ງຕ່ອໄປນີ້

- ສ່ຽງໜຸນໜຸນໃຫ້ແບ່ງແຮງໂດຍຕຽງ ຊ່ວຍສັກນິກຢາຍ
ໂດຍອ້ອນ

- ການຊ່ວຍໜຸນນິກ ຄື່ອ ການຄົດປົງທາສັກນິກເມື່ອງ
- ຜຸນນິກແບ່ງແຮງ ສັກນິກແບ່ງແກຮ່ງ
- ເດືດດອກໄມ້ຍ່ອນກະເທືອນຄຶ່ງດວງດາວ ເຮັດວຽກ
ສັນບສຸນສິນຄ້າຈາກໜຸນໜຸນ
- ສິນກໍາທີ່ເຊື້ອ ກີ່ອຄວາມທຸກໆຂອງໜຸນໜຸນນິກ
ທີ່ໜຸນໜຸນເມື່ອງມີສ່ານປັດປຸລ່ອຍ

- គីវាមង់ គីរាយໄដ់ គីវាមុនអូនខែ
ករបករវបនសំគាល់បាប

- តុលប្រឈានបាប មានចិត្តយកនឹងតីបុនគ្នា
- ធម្មនុប្រឈានបាប - សេរម្បុកិច្ចនំកង - សំគាល់
អូន - ប្រពេទភាពបំផុតកាយ
- ធៀនសេរម្បុកិច្ចនំសំគាល់បាប ដើម្បី
សុខភាព
នៃសំគាល់មើំង
- វានេងបែន គីវាមិជ្ជយន៉ែង គីវាមុន “គណមើំង”
ឱ្យផលិតផល “គណបាប”.....

สายลมโซย น้อมพำให้ช่องอกไม่สัมภ์เจื่องพูดกว่างไกอาอย่างร่าเงิง
ผีเสื้อว่ายรำเข้ามาผสานห่วงทำนองของความเบิกบานในเยามเช้า
นางสายรังส์คงเพลงที่ซ่อนว่า “เพลงไฟเราะที่ร้องไม่จบ”
ซึ่งไม่มีเพลงใดจะนำฟังเท่าอีกแล้ว
เสียงหัวเราะของเด็กน้อยแทรกเข้ามา
ไม่มีใครปฏิเสธว่า เลี้ยงสนุกสนานของเด็กๆ เป็นเพลงอมตะ
และเมื่อจิตใจของเด็กน้อยดงามอยู่กับการอบรุมสั่งสอน
ที่ถูกต้องของผู้ใหญ่ที่รักความงามของจิตใจเด็กๆ
นั่นเป็นเสียงเพลงที่ให้ความสุขสมบูรณ์แก่ดวงจิต
ไม่มีเพลงใดจะไฟเราะดงามยิ่งกว่าอีกแล้ว

ความดีที่คุณเราระทាត์อกันเป็นสิ่งประเสริฐ
ดวงใจของคนเราแน้นเป็นสิ่งประเสริฐ
น้อมนำดวงจิตดีงามมอบต่อ กัน
ความเห็นแก่ตัวนั้นหมายความต่ำธรรม ยังมีสำนึกใช้ใหม
เอาสำนึกสยบความต่ำธรรมของตนไว้ ทำให้ได้
แล้วมาซึมซึ้นเรื่นรมย์กับความดีงามของดวงใจคนกันเกิด

นานาชาติ

ເສື່ອງຈາກຮາກໜ້າ

■ ສົມບັດ ດົມວິໄລ

ນິກ ແກ້ວຄໍາ

ກາຣປະຊຸມເອົຣ໌ຊັມມິຕ ຮ້ອເຊື້ອຍ່າງເປັນທາງກາຣຄື່ອ ກາຣປະຊຸມໂລກວ່າດ້ວຍກາຣພັຜນາແບນຍັ່ງຍືນ
ຄົງທີ່ ๒ ທີ່ນຄຣໂຍຊັນແນສເບີຣິກ ໃນແຂວງ ໄດ້ສິ້ນສຸດລົງເນື່ອປລາຍເດືອນສິງຫາຄມ ສກນີ້ ວັດຖຸປະສົງຄົງ
ຂອງກາຣປະຊຸມ ຄື່ອ ເພື່ອຮັກໜ້າສິ່ງແວດລ້ອມຂອງໂລກຄວບຄູ່ກັບກາຣແກ້ປົ້ງຫາຄວາມຍາກຈານເພື່ອໃຫ້ປະໜາມ
ໂລກມີວິທີກວາມເປັນຍູ້ທີ່ດີ້ຂຶ້ນ ກາຣປະຊຸມຄົງແຮກເມື່ອ ສົບປີທີ່ແລ້ວ ລະ ນຄຣໂວເດອຈານໂຣ ປະເທດບາຮັດ
ຍັ່ງໄໝມີຜລຕາມຫລັກກາຣທີ່ວາງໄວ້

นิกร แก้วคำ ชาวบ้านผู้คล่อง
ต่ำบลท่าตะเกียน อำเภอท่าตะเกียน
จังหวัดฉะเชิงเทรา เดิมโถเขี้ยวจบ
จนอายุสามสิบปี ณ บริเวณชายป่า
ตะวันออกของประเทศไทยแห่งนี้
เข้าไม่มีเวลาที่จะรอค่อยการแก้
ปัญหาสิ่งแวดล้อมและความยากจน
ในหมู่บ้านของเข้า โดยการหยิน
ยื่นความช่วยเหลืออันเป็นผลจาก
การประชุมโกลครังนี้และครังใหม่ๆ

หลังจากลองผิดลองถูกครั้งแล้วครั้งเล่าตามแผน
พัฒนาที่เน้นเงินนำหน้าปัญญาตามหลัง นิกรตราตรำ
ทำไว้อ้อย ไรมันสำปะหลัง จนต้องแบกภาระหนี้สิน
ใกล้หลักแสน เมื่อถึงทางตันก็ต้องย้อนกลับ การ
เดินทางกลับครั้งนี้เป็นที่จับตามองของคนใกล้ตัว
และคนไกล ทางเลือกใหม่ในวิถีเกษตรกรรมของเข้าคือ
เกษตรกรรมตามอัธยาศัย

● กรุณาขยายความเรื่องเกษตรตามอัธยาศัย มีความ
เป็นมาอย่างไร

ที่มีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ๖ ก.ย.๔๕

ที่จริงก็คือแนวคิดที่เรียกว่า วนเกษตรนี้แหล่ครับ
เน้นคือการปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น และสมุนไพร เพื่อ^{ใช้สอยในครอบครัว และในหมู่บ้านของตน คล้ายเป็น}
^{ป้าใช้สอยที่ผมเรียกว่าเกษตรตามอัธยาศัย คือ}
^{ผู้คนก่อยกปลูกอะไรก็ตามมาปลูกตามอัธยาศัย เท่านั้น}
เองครับ

● คงจะได้แนวทางจากผู้ใหญ่วิญญาณ เย้มเฉลิม*
ครับ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๗ อาจารย์เจ วุฒิศาสโน้สกาน
เวลานั้นท่านเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนอยู่ในละแวก
บ้านของผม พาชาวบ้านไปดูงานที่บ้าน ‘พ่อ’ ไปกัน

ແປດຫຼູ່ບ້ານ ມຸງບ້ານລະຫັກນ ຈຳເດືອວ່າຮາວ ຈ ຕັ້ນຄູຟຸນ
ຄຸຍກັນທີ່ລາມະກອກ ດັ່ງແກຣມໄມ່ເຂົ້າຈຳວ່າມີທີ່ເກົ່າເວົ
ປຸກູກຕັ້ນໄໝແບບນີ້ຈະອູ້ໄດ້ຍ່າງໄຣ ເນື່ອພາຍາຍາມມາ
ທີ່ນີ້ບ່ອຍຂຶ້ນກົງເຮີມເຂົ້າໄລ ຕອນແກຣມໄມ່ກໍລາຄຸຍກັບທ່ານ
ຕອນໜັ້ນທ່ານເປັນຫຼຸດສາມາຊີກ ພມເປັນຫຼາຍ້ນຮຽມດາ
ຄນ້າໂນໆ ແຕ່ທ່ານກົງກຽນນາມາກ ເຈອກັນແກຣ ຈ ຈະຄຸຍກັບ
ພມນານເປັນຂ້າໂນ່ງ

● ຄຸຍເຮືອງອະໄຣຄະ

ເຮືອງທຳມາຫາກິນ ພມຮູ້ລືກວ່າທ່ານເປັນທ່າງໜ້າໃນເຮືອງ
ນີ້ ທ່ານສັງສາງຫຼາຍ້ນໂດຍເລັດພວກເກະຕະກຣກຮອຍ່າງ
ພວກຜົມ

● ຈັກການໄປດູານເຫຼືອໄປຄຸລຸກຄືກັບທີ່ນັ້ນ ໄດ້ບໍາທ່ຽນຍ່າງໄຣຄະ

ສິ່ງທີ່ພມປະທັບໃຈທີ່ສຸດໃນຕັ້ງທ່ານຄື່ວົງທີ່ດິດ
ແລະເຮືອງການບໍລິຫານ ການຈັດການ ສິ່ງນີ້
ສຳຄັນ ເກະຕະກຣກຕ້ອນມາຄິດເຮືອງການ
ບໍລິຫານການຈັດການໃໝ່ ພມທຳໄຣວ້ອຍ
ໄໝມັນ ເປັນຮ້ອຍ ຈ ໄກສູ້ໄມ່ໄດ້ພະ
ຂາດຄວາມຮູ້ເຮືອງການຈັດການ ມັນອາຈະ

ເຂົ້າໃຈຢາກຕອນແກຣ ຈ ເພວະເຮາເປັນຫຼາຍ້ນ ພື້ນຖານ
ດ້ານການຄືກ່າກົນນອຍດ້ວຍ ກວ່າຈະປັບເຮືອງການດິດ
ກາຮເຊື່ອມໂຍ່ມມັນໃໝ່ເລານານ

● ແສດວ່າການປຸກູກເສີເຮົາຈະປະສົບຄວາມສໍາເຮົາ ຄ້າຈັດການເປັນ

ແໜ່ນອນເລຍຄັບ ດັນທີ່ມີຫຸນ ແລະຈັດການເປັນ ເຂົກ້ຽວຍ
ເຂົ້າອູ້ໄດ້ ແຕ່ມັນທຳທີ່ຄຸນອື່ນເຕືອດວ້ອນ

● ອ່າງໄຣຄະ

ພື້ນເສີເຮົາຈະປຸກູກທຸກຕ້ວອູ້ໄມ່ໄດ້ຄ້າໄມ່ໃຊ້ສາຣາເຄມີ ມັນມີ
ຜລຕ່ວລິ່ງແວດລ້ອມອ່າຍ່າງໄຣພື້ນຮູ້ດີ ເນື່ອພົມປຸກອ້ອຍ

ຄະນະໝາມຮົມເພື່ອນຫຼາຍ້ນແກ່ຄລອງ ພາມຸນສົງການນົດ
ຖຸ້ນີ້ທີ່ຄວາມສ້າງເປັນປໍ່ມຸນໜັນ ລ ກຍ.ແກ້

ผมไม่่อยากให้ลูกเมียเข้าไปในไร่ พ่อเริ่มปลูกกีสับปุย เลี้ยคุม ยาฆ่าหญ้า กว่าจะผ่านกระบวนการที่ตัดได้ จนอ้อยเป็นลำ มันมีหนอน มีโรคเมลง ก็ต้องหัวน้ำ ยาฆ่าเมลง ฆ่าหนอน ที่จริงเกษตรตามอัชญาคัยนั้น ผมทำมานาน ตั้งแต่ตั้งงานราวนี้เปดปีได้ ปลูกต้นไม้ไว้ในพื้นที่สิบห้าไร่ แต่ทำแบบไร่คิดทาง ทำตามรุ่น พ่อรุ่นแม่ไปอย่างนั้นเอง แต่ก่อนผมไม่ได้สนใจต้นไม้ มากมาย เพราะกิจวัตรเรามุ่งเรื่องอ้อย เรื่องมันลำปะหลัง

● คิดเรื่องเงินใช้ใหม่ๆ

ครับ มันคำนวณผลผลิตต่อไร่เป็นตัวเลขได้ อย่างอ้อย นี่จะคิดได้เลยว่าปลูกแล้วได้กี่ตัน ตันละเท่าไร ต้องไปฉีดยา ไล่ปุย ไนร่องอ้อย ไม่ค่อยมีเวลาคิดเรื่องการปลูกต้นไม้แบบที่เรียกว่า วนเกษตร หรือครับ

● ความรู้สึกที่เต็มเปี่ยมจนมั่นใจในแนวทาง วนเกษตร หรือ เกษตรตามอัชญาคัย มีขึ้นตั้งแต่เมื่อไรค่ะ เมื่อสิบปีที่ผ่านมา ชีวิตผมเริ่มผันแปร มีปัญหาตลอด บางครั้งผมลับสนเรื่องหนี้สิน รายปี ๓๐-๓๔ ลับสน มากครับ ไม่มีเงินส่งดอกเบี้ย ต่อมามีปี ๓๗ ได้มีโอกาสพบกับ “พ่อ”* นับว่าโชคดีมากกับเพื่อน ๆ ได้มานะ

ช่วยซ้อมเรื่องไทยที่บ้านของท่าน ท่านก็มาดูแล แม่คุนใหญ่คนโตเข้ามาดูและยัง แต่ท่านก็ทำตัวสบาย ๆ พากผอมจะรู้สึกอบอุ่นเมื่อยู่ใกล้ ๆ ท่าน ทำให้เกิดความรัก นับถือ และผูกพัน ท่านจะสอนเหมือนลูก ทำให้ชึ้นชั้บแนวคิดของท่านไปโดยธรรมชาติ

● ที่เรียกท่านว่า ‘พ่อ’ มีความหมายขนาดไหนคะ เป็นความรู้สึกที่ผูกพันเกินกว่ารักอีก เรียกได้ว่า ท่านทำให้ผมเปลี่ยนแปลงวิธีคิด โดยเฉพาะเรื่องการจัดการชีวิต

● กรุณาอธิบาย

เมื่อปีที่แล้วผมมาช่วยซ้อมเรื่องไทยอยู่ที่บ้านท่านยังลืม กว่าวัน มันยังไม่ตกผลึกเท่าไร แต่ก็ได้สังสัมความรู้ ต่อมาราวตันเดือนกรกฎาคมนี้เอง วันหนึ่งเมื่อผม ก้าวเดินไปเมืองที่ล้านบ้าน มันรู้สึกชัดเจนว่าเราจะ จัดการชีวิตอย่างไร ถ้าเปรียบคนกับต้นไม้ก็เห็นความ หลากหลาย ที่นั่นเนี้ยบกว่า กับสถาลัยราชจัดการ อย่างไร กับไม้ยืนต้นเราจะจัดการอย่างไร คือมัน เหมือนจะเข้าใจมากขึ้นในเรื่องความสัมพันธ์กับคนที่ หลากหลายเหมือนกับต้นไม้ที่หลากหลาย รู้สึกมีความ

ເຊື່ອມັນຍິ່ງຂຶ້ນ ຂັດຈານໃນເຮືອງເຊື່ອມໂຍງເຮືອງຮາວຕ່າງໆ ມາກຂຶ້ນ ຜົ່ງແຕ່ກ່ອນຜມໄມ່ສາມາຮາດເຂົ້ມໂຍງຄວາມຄິດໄດ້ ຂະນາດນີ້ ‘ພ່ອ’ ພູດໜ້າເລົວໜ້າອີກວ່າ “ເຮົາຕ້ອງຮູ້ຈັກເອົາສິ່ງ ຮອບຕົວມາໃຊ້ ຕັ້ງເຂົ້າໃຈສິ່ງທີ່ເຮົາທຳ ສິ່ງທີ່ເຮົາທຳຕ້ອງກິນໄດ້” ເມື່ອເຮົາປຸລູກອ້ອຍ ເຮົາກິນໄມ້ໄດ້ ແນໍປຸລູກເປັນຮ້ອຍ ຈະໄວ້ ກິກິນໄມ້ໄດ້ ແຕ່ມີພື້ນທີ່ເກົ່າໄຮ່ທຳແບບທີ່ ‘ພ່ອ’ ທຳ ມັນມີກິນ ມີໃຊ້ ແລະ ກັ້າຕ້ອງກາຣີໃຈເນືອຢ່າງຈຳເປັນກີ້ຂາຍໄດ້

- **ຄວາມເຊື່ອມໂຍງນັ້ນມີຂອບເຂດແດ່ໄຫນຄະ ແຕ່ກ່ອນມີຄານກາຍນອກເຂົ້າມາ ເພື່ອນຜມຄືອ ສົກຄານ (ສົກຄານ ເຂັ້ມຈຽນ) ເຂົາຈະພູດຄູຍດ້ວຍ ເຂົາເຮີຍນສູງ ຄຸນ ເຄຍກັບຄານກາຍນອກ ເຂົາຮູ້ຈັກຄູຍ ພົມໄມ້ຮູ້ຈະພູດອະໄວ**

ຄຸຍແບບເຊື່ອມໂຍງໄມ່ເປັນ ແຕ່ກ່ອນຄິດເພີຍງວ່າ ມໍານຸ່ຍໍ່ ເກີດມາກິນ ທຳມະນຸ່ຍໍ່ ແກ້ວກົນອນ ໄນຮູ້ວ່າຕົວເອງມີຄ່າ ແຕ່ ເນື່ອຕັ້ນເດືອນກາງກວາມທີ່ຜມເລົວວ່າເຂົ້ວັນທີ່ກວາດໄປໄໝ ທີ່ລານບ້ານຂອງ ‘ພ່ອ’ ພົມເຮີມເຫັນວ່າ ເຮົາມີຄ່າ ແລະ ມີຄັກຍາກພ ທີ່ຈະໄປໜ່ວຍຄົນທີ່ດ້ວຍກວ່າຫີ່ວ່ອອ່ອນແກກວ່າໄດ້ມາກມາຍ ທີ່ຈີງເຮົາໄມ້ຄວາມຄິດແຕ່ວ່າເຮົານີ້ລຳບາກ ທີ່ອມອງຕົວເອງ ແບບທົ່ວເທິ່ງ ເຮົາມີໂກາສ ເຮົາມີສມອງ ເຮົາມີກຳລັງທີ່ຈະກຳ ອະໄຮພື້ນຫລາຍ ຈະ ດັນ

● ແຕ່ກ່ອນຄິດແຕ່ເຮືອງຂອງຕົວເອງ

ຈັບ ເນື່ອໄດ້ຄຸຍກັບ ‘ພ່ອ’* ໄດ້ມີໂກາສໄກລ໌ຊືດ ທຳໄໝຜມ ເຂົ້າໃຈຄໍາວ່າ ສັ່ນຄົມ ມາກຂຶ້ນ ຄື່ງເຮາຈະດີ ທີ່ຈີງເຮົາມີກິນໃນ ມໍ່ນັ້ນ ຄ້າເຮົາດີຄົນເດີຍວັນຍຸ້ມໄໝໄດ້ ເຊັ່ນ ຄ້າເຮົາ ເລື້ຍລູກໃຫ້ດີ ໃຫ້ລູກໄໝວ່າພະຖຸກເຫົາເຍັນ ແຕ່ຮັບຂ້າງເຮົາ ມີເຕັກຕິດຢາ ມີການມ້ວສຸມ ເມື່ອລູກອອກຈາກເຮົາໄປ ເຂົ້າ ໄປເຈົ້ອປ້າງຫາອື່ກ

● ແລ້ວຈະມີວິທີຈັດກາຮືອງນີ້ຢ່າງໄຣຄະ

ຜມກຳລັງຫາແນວທາງວ່າ ທຳມ່າຍ່າງໄຣໃຫ້ແຕ່ລະຄນມີກະບວນ ກາຮົາຄິດໃຫ້ເປັນກລຸ່ມເປັນກອນໄປໃນທີ່ກາທາງເດີຍກັນ ແລະ ມີວິທີກາຮົາທຳມະນຸ່ຍໍ່ ແຕ່ກ່ອນມີຄິດເດີຍກັນນີ້ຢ່າງເປັນຂຶ້ນ

เป็นตอนได้ ที่จริงแม่สั่งไว้ว่าให้เป็นคนดี แต่เราจะดีอยู่คนเดียวไม่ได้ มันต้องดีไปพร้อม ๆ กัน ระหว่างญาติพ่อกับญาติเมือง เป็นคนประสานตลอด แต่ไม่รู้ว่าสิ่งที่เราทำคืออะไร

● การเรียนรู้จาก‘พ่อ’เมื่อันมาเติมเต็ม

ครับ ผมปฏิบัติมานาน และยังจัดระบบไม่เป็น ‘พ่อ’ ทำให้ผมเข้าใจในเรื่องการจัดระบบความคิดมากที่เดียว ผมพยายามให้ญาติมาคุยกัน มากกว่ากันแก้ปัญหา เพราะยิ่งเราทำตัวอ่อนแอง ภัยจะมาหาเรามากขึ้น ดังนั้นเราต้องสร้างกำแพง

● ทราบมาว่ามีภาพที่ไม่ค่อยประทับใจในคนช้างนอก อาจเป็นประสบการณ์ที่ผ่านเจตตั้งแต่เด็ก ๆ ที่เห็นชาวบ้านถูกกระทำมาตลอด เช่นพอกโจร พากเลือ ปล้นมา จากไหนไม่รู้ผ่านมาทางบ้านเราก็มาเอาข้าวของ ดึกดื่นอย่างไรก็ต้องหุงข้าวให้เขากิน ต้องให้ที่พักแก่เขา ส่วนพากทางการเข้ากับปฏิบัติต่อเรอย่างดูถูก เพราะเราเป็นชาวบ้าน พอมาทำพืชเศรษฐกิจก็ถูกนายทุนเอารัด เอาเบรียบ รู้สึกว่าเราถูกกระทำ ไม่มีโอกาสตั้งตัว ไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็น ไม่มีโอกาสโต้แย้ง

● ถ้ามีโอกาสจะบอกอะไรแก่ คนช้างนอก

ปกติแล้วเมื่อคนว่าผู้พูดเรց ซึ่งก็จริง แต่เมื่อไม่นานนี้เอง ‘พ่อ’ บอกว่า “อย่าวิพากษ์ใคร จะทำให้เสียมิตร” ดังนั้นถ้าผมจะพูดเวลาคนก็คือ ผู้ขอเพียงความเข้าใจไม่จำเป็นต้องลงสาร แค่เข้าใจก็พอแล้ว เพราะเมื่อคนเราเข้าใจกันก็จะไม่ดูถูกกัน ที่จริงผมไม่ค่อยอยู่ไรกับคนช้างนอกเท่าไรนัก ผมอยากให้ฐานของชุมชนแห่งนี้เลี้ยงก่อน ‘พ่อ’ ยกตัวอย่างปิรามิดมีฐานกว้างปลายแหลม นี่คือรูปทรงที่เขาระงไว้รับพลัง

● หมายความว่าอย่างไรคระ

ถ้าจะทำอะไรก็ตาม ฐานต้องแน่น ต้องมั่นคง ถ้ายอดบนฐานเรียกว่าก็อยู่ไม่ได้

● ตอนนี้ คนช้างนอก เข้าพูดกันมากในเรื่องการพัฒนาในระดับรากรถ้ำ

(หัวเราะ) หมายถึงชาวบ้านอย่างพากผมใช่ไหมครับ รากรถ้ำ มันอยู่ใต้ดินนะครับ แล้วคนที่เรียกผู้แบบนี้เข้าเป็นอย่างไรครับ

● รากหญ้า คงหมายถึงส่วนที่เป็นพื้นฐานของสังคม ในความคิดของเกษตรกร หญ้า คือวัชพืช ซึ่งต้องทำลายด้วยยาฆ่าหญ้า

● นั่นคือความคิดของเกษตรกรที่ปลูกพืชเศรษฐกิจ ถ้าตีความแบบเกษตรตามอัชญาศัย แล้วหญ้าก็เป็นสมุนไพรชนิดหนึ่ง เช่น หญ้าเห็บหมู ใช้ใหม่จะ (หัวเราะ) ครับ จะเรียกว่า “เรือก” ไปเกิดครับ พากผอมไม่มีโอกาสโตได้ยังอยู่แล้ว ผมเลียงไม่ทันกิจกรรม หรือการรับ ‘พ่อ’ ให้ข้อคิดที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือให้ถามตัวเองว่า “เราคือใคร เรามีปัญหาอะไร เราเมื่อไรพยกรอะไรบ้างที่จะช่วยแก้ปัญหาของเรา” ทำให้ผมย้อนมามองดูรากเหง้าของตัวเอง ที่จริงผมชอบคุยกับคนแก่อยู่แล้ว คุยก็เรื่องประวัติของบ้านผู้คงลงนี้จนผมนึกย้อนได้ชัดเจนขนาดถ้าจิตรกรหรือันกวาดรูปคนให้หน่อยการภาพชีวิตของคนดง ว่าอยู่กันอย่างไร ลักษณะของป้าเป็นอย่างไร ผมว่าเข้าฟังแล้วเอาไปวัดได้เลย

เดียวเนี่ยมีลิ่งแวดล้อมจะเปลี่ยนไปมาก แต่ความสัมพันธ์แบบพี่น้องของเรายังเหมือนเดิม นี่เองที่ผมมองว่าเป็นทรัพยากรอย่างหนึ่งซึ่งผมอยากรักษาไว้ มี

คนญี่ปุ่นเข้ามาศึกษาความเป็นอยู่ของพากผอม ตอนแรก ก็มาเพื่อศึกษาหาข้อมูลแบบวิชาการ แต่ตอนหลังมาอีก เพราะเขารู้สึกอบอุ่น รู้สึกมีความสุข เรายุ่งกันอย่างง่าย ๆ ตรงนี้ที่ผมอยากรักษาไว้ แม้ความคิดจะแตกต่างกันก็ไม่เป็นไร ถ้ามีความสัมพันธ์ที่ดีตอกันก็ปรับความคิดกันได้ เข้าใจกันได้ และที่ผมพยายามทำเรื่องการปลูกต้นไม้แบบที่เรียกว่า วนเกษตร นั้น เพื่อผืนป่าจะได้กลับคืนมา ถ้าเราปลูกอยู่กับป่าได้อย่างมีปัญญาเราก็อยู่รอด เพราะวิถีดั้งเดิมของพากเราอยู่กับป่าอยู่แล้ว

● ตอนนี้เลิกปลูกมันสำปะหลังแล้ว
ครับ

● เห็นปลูกมะละกอเต็มไปหมด มันก็เป็นพืชเศรษฐกิจ
เหมือนกัน

ในตอนแรกจะเปลี่ยนปุบปับเลยมันทำไม่ได้ เพราะผมไม่มีเงินสำรอง ต้องหาเงินมาใช้หนี้ด้วย ที่จริงมะละกอก็ไม่ใช่คำตอบของผม แต่มันเป็นเหมือนพี่เลี้ยง เมื่อไรถ้าน้องโตแล้วพี่เลี้ยงก็ไม่จำเป็น

● ที่ร้านค้ากลางหมู่บ้านชึ่งทราบว่า
เป็นของชุมชนยังขายของจาก
ข้างนอกหลายอย่าง

นั่นแหลกครับ เรายังได้มามุดคุยกันว่า
เดือนหนึ่ง ๆ เงินจากหมู่บ้านของเรา
ออกไปข้างนอกเท่าไร เราจึงพยายาม
หาทางที่จะผลิตของใช้เอง เช่น
ตอนนี้กำลังสนใจการผลิตสมุนไพร
แต่มันเพิ่งเริ่มต้น เพิ่งเริ่มคิด กำลัง
จับทางอยู่ว่าเราจะตั้งต้นอย่างไร

● หากมีคนไม่ชอบงานที่กำลังทำอยู่จะทำใจอย่างไร
คงมีความรับ ถ้าเขาไม่ชอบ เพราะเขามาเม่เข้าใจ ผู้ชาย
คึกขาดเรื่อง ชาวอโศกจากหนังเลือกมีคืนไม่ชอบชาวอโศก
เหมือนกันเช่นแหลกครับ ทราบมาว่าร้านค้าที่ศิริยะอโศก
ถูกเผา นี่แหลกครับ อาจเป็นเพราะแยกลัว เหมือน
คนกลัวเลือกเลยต้องล่า ผู้ชายเป็นเรื่องธรรมชาติ
ผู้ชายทำงานไปแบบนี้ โชคดีที่ผู้ชายมีโอกาสใกล้ชิด “พ่อ”
เมื่อท่านเตือนผู้ชายจะเอาไปคิด ทำให้ผู้ชายตอบด้วยข้อ

คุณส่งกรานต์ ภาคโชคดี ที่ปรึกษา รมต.กระทรวง
สาธารณสุข ไปเยี่ยมบ้านผู้คล่อง ๙ ก.ย.๔๙

● ครอบครัวสนับสนุนแค่ไหนค่ะ

ผู้ชายอีกอย่างหนึ่งคือ พ่อแม่และเมียเข้าใจและ
สนับสนุน เราก็ไม่ต้องกังวล บางที่ผู้ชายไปป่าน ๆ
ไม่กลับบ้านเข้าใจ เขารู้ว่าผู้ชายไปเพื่อหาทางออกให้
ครอบครัว ให้ชุมชนของเรา เรื่องความสัมพันธ์และ
ความเข้าใจของคนในครอบครัวนี้สำคัญมากนะครับ
ถ้าคุณในครอบครัวเข้าใจว่าเรากำลังทำอะไรรักนักเดิน
ต่อไปได้ แต่ถ้าคุณในครอบครัวยังไม่เข้าใจ การทำงาน
แบบนี้ก็จะเป็นไปได้ยาก ดังนั้น ก่อนที่จะคิดจัดการ
เรื่องอะไรต้องจัดการครอบครัวก่อน

พาแม่และครอบครัวไปวัด ๙ ก.ย.๔๕

● กรณายกตัวอย่าง

เวลาผมเข้าส่วน เรายังจะไปกันทั้งครอบครัว พ่อแม่ลูก ลูกสาวคนโตของผมอายุเจ็ดขวบชอบเป็นต้นไม้ ผมก็ปล่อยให้เขาปืน เท่ากับเราสองให้เข้าคุ้นเคยกับต้นไม้ตั้งแต่เล็ก ๆ นี่คือความรู้ที่ไม่มีในโรงเรียน

● พูดถึงความรู้ในโรงเรียนคิดอย่างไรกับระบบการศึกษา ถ้าการศึกษาในระบบทำให้คนเห็นแก่ตัวน้อยลงและมาสัมผัสร่วมกันจริงของชีวิตมากขึ้น มาดูชีวิตเป็น ๆ เลยครับว่าขาดอยู่กินอย่างไร ถ้าอยู่กับกองตำราแล้วเอากัน

ทฤษฎีจากตำรามาจับ มาวิเคราะห์ พอว่า มันไม่ใช่ โดยเฉพาะตำราจากฝรั่ง ไม่ใช่ว่าไม่ดี แต่ผมไม่เชื่อว่า ฝรั่งจะให้คำตอบได้ดีกว่าคนไทยในเรื่องของคนไทยเอง แต่ คนไทยส่วนมากก็มักยกย่องคนที่ได้รับการศึกษาจากฝรั่ง ซึ่งผมก็ทำใจแล้วครับ มีนักวิชาการมาซักพูด polymath เพื่อเอาไปเทียบกับทฤษฎีที่เขาเรียนมา พวกละมีหน้าที่ตอบคำถามเข้าอย่างเดียว จะซักกลับไม่ได้นะครับ

● ทำไมจึงซักกลับไม่ได้ค่ะ

เพราะเขาก็ตัวไปย้อนขา อาจจะเป็นเพราะผมเป็นชาวบ้าน เป็น ราษฎร์ เป็น คนดง “ไม่รู้จักวิธีการซักกลับแบบนักวิชาการที่จับปากกาซึ่งเบากว่าจอบ แต่ มีหน้าหนักในการให้ราย

● เคยพูดนักวิชาการที่ดี ๆ บ้างไหมคะ

มีครับ แต่น้อยมาก ถ้าหากวิชาการหรือคนเรียนสูง ส่วนใหญ่คิดถึงสังคม คิดถึงคนยากจน บ้านเมือง เจริญไปนานแล้วครับ

กับลูกชายที่บ้านผึ่งคลอง ๙ ก.ย.๔๕

● นี่ขนาด ‘พ่อ’ เตือนไม่ให้วิพากษ์ใคร
(หัวเราะ) ผอมตอบคำถามเรื่องระบบการศึกษา ผอม
วิพากษ์ระบบ ผอมไม่ได้วิพากษ์ใคร ตอนนี้มีคนมา

คึกคักชุมชนบ้านผึ่งคลอง อาจเป็นกระแสการพัฒนาจาก ‘รากหญ้า’ หรือกระแสเรื่องประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ถ้ามองในแง่ดีมันก็ดี เด็ก ๆ ในหมู่บ้านที่เข้ามีโอกาสเรียนหนังสือ เช่าได้รู้จักสัมพันธ์กับคนข้างนอก เช่าจะได้เรียนรู้มากขึ้น แต่ถ้าคนข้างนอกเข้ามายืนยันที่เรียงไม่พร้อมมันจะกลายเป็นปัญหาใหม่ที่เก่าไขยาก

● กรุณายกตัวอย่าง

ตอนนี้มีก็จะพูดกันเรื่องแผนชุมชน หรือแผนจากรากหญ้า ถ้าทำไปทำมาแผนนี้ไม่ได้มาจากชุมชนหรือจากคนจน แต่มาจากคนรวยหรือคนมีโอกาส คนจนไม่มีโอกาสไปนั่งคุย ไปวางแผนหรือครับ ส่วนใหญ่เป็นกำหนด ผู้ใหญ่บ้าน หรือ อบต. ถ้ามีการสร้างเวทีให้คนจนได้มีโอกาสพูดคุยกับปัญหาของตนเองและวางแผนการแก้ปัญหาด้วยตนเอง คนข้างนอกหรือนักวิชาการมาช่วยเป็นพี่เลี้ยงมาสนับสนุนก็ได้ครับ แต่ไม่ใช่มาชี้นำ ที่จริงปัญหาของคนจนไม่ได้แก้ไขด้วยเงินแต่แก้ไขด้วยการรู้จักจัดการทรัพยากร เพาะปลูก เก็บเกี่ยว ฯลฯ ทำลายความสัมพันธ์ของพื้นท้องเงินนี้แหลมสร้างความเจ็บปวดอย่างมหาศาลถ้าไม่รู้จักใช้มัน

● แล้วอย่างไร ตีกลับหรือคง

ตีกลับ ก็คือรู้จักจัดการให้มันเป็นเพียงตัวชื่อ ไม่ใช่ตัวตัวเอง เช่น เมื่อพากผิดจำเป็นต้องใช้เงินเพื่อมาพัฒนาหมู่บ้าน เราอาจต้องเชิญโครงการขอทุน ซึ่งคนที่เข้าห่วงดีก็แนะนำให้ แต่ถ้าโครงการไหนไม่สอดคล้องกับกิจกรรมที่เราต้องการจะทำเราก็ไม่รับ เพราะมันจะทำให้เกิดปัญหาอย่างมากตามมา เราต้องเข้าใจว่า ‘เงิน’ คืออะไร

● แล้วมันคืออะไรนะ

คือเครื่องยำนำความสะเดาะภัยอย่างหนึ่ง ซึ่งต้องรู้จักให้เป็น ถ้าใช้ไม่เป็น ‘เงิน’ ก็คือเครื่องมือที่มาทำลายเราเสียแห่งราชภูมิที่รองรับแผ่นดินเสียงนี้ อาจเป็นเสียงแห่งความเมียบ แต่อย่างน้อยก็ดังสะท้อนอยู่ในใจของพวกราช

หมายเหตุ

* ผู้ให้ภูมิวิญญาณ เชิญเฉลิม อุดิศตุณิสมาชิกซึ่งเป็นเกษตรกรที่เคยประสบความล้มเหลวในระบบการปลูกพืชเศรษฐกิจ จากพื้นที่ ๒๐๐ ไร่ เหลือเพียง ๙ ไร่ พร้อมกับหนี้สินจำนวนหนึ่ง ในระยะเวลา ๖ ปี ท่านหันมาใช้ชีวิตรักษาพืชที่เป็น อาหาร ยา ไม้ใช้สอย เป็นผู้ริเริ่มแนวคิดที่เรียกว่า วนเกษตร จนประสบความสำเร็จและได้รับการยอมรับจากสังคมในวงกว้าง

ขอบพระคุณ : คุณสังกรานต์ ภาควิชาคดี

ธิวัตานีค

เชิงดัน มีค่า มหาศาลา

แต่งกลับกล้าย เป็นมาร ยกแก่ใบ

ยนาสพย์ติด พิชร้าย กำลายใจ

เพราžeเด็กไทย อยากลวง ของอัปเบร

เชิงดมด ด้วยติดยา พาครรนามอง

ความทุกบ่ครอง หม่นใหม่ ไร้ศักดิ์ศรี

อนากต สดใส คงไม่มี

เช็งเซพนี สับหวง ตายกั้งเป็น

ด.ช.วงศกร ตั้งกรอจิต
อายุ ๑๔ ปี บ.๗/๙
ร.ร.กบินทร์วิทยา จ.ปราจีนบุรี

ເພື່ອສັນ ຮຣູ້ໄຟສັນ

“ຄວາມເພື່ອສັນ” ແລະ “ຄວາມໄຟສັນ” ເປັນ
ກາວະ ໂ ອຢ່າງ ທີ່ມີຄຸນລັກຍະນະຄລ້າຍຄລຶ່ງກັນ ແຕ່ມີ
ແກ່ນສາຮສາຮຕະດຳກຸ່ມທີ່ແດກຕ່າງກັນອຢ່າງສິນເຫີງ

“ความเพ้อฝัน” เป็นจินตนาการที่ฝันอย่างได้อยากนี้ อย่างเป็นสิ่งสิ่งใดอย่างลงๆ แล้วๆ โดยปราศจากพื้นฐานของเหตุปัจจัยรองรับ เช่น ฝันว่าจะสามารถรู้เรื่องใดในช่วงข้ามคืน ด้วยการถูกสลากรกินแบ่ง รางวัลที่ ๑ เด็นชุด เหมือนเช่นที่เคยมีคนถูกรางวัลมาแล้วตามข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ หรือฝันจะได้รับมรดกจำนวนมหาศาลอย่างไม่เคยคาดคิดมาก่อน เหมือนที่ตัวละครในเรื่องบ้านทรัพย์ทองได้รับ เป็นต้น ลักษณะนี้เน้มกจะมีโครงสร้างเรื่องเพ้อฝันคล้ายๆ กัน คือ พระเอกหรือนางเอกเกิดมาตอกอับยากรจน แล้ววันเดียวกันได้สามารถเอาชนะตัวผู้ร้ายขึ้นมาในเรื่องนั้นๆ สำเร็จ ได้แต่งงานกับพระเอกรูปหล่อหรือนางเอกรูปงาม ที่มีคุณสมบัติครบพร้อมทั้งชาติตระกูลและฐานะที่ร่ำรวยมั่งคั่ง สุดท้ายก็มีชีวิตอย่างสุขสนายสมหวังในตอนจบของเรื่อง

การที่ผู้คนชอบดูละครน้ำหน้าที่มีโครงสร้างคล้ายๆ กันแบบนี้ ก็ เพราะช่วยให้เลิ้มโลกแห่งความเป็นจริงที่มีแต่เรื่องทุกข์กังวลไปได้ชั่วคราว เพื่อไปอยู่ในโลกของความเพ้อฝัน ที่คนรู้สึกมีส่วนร่วมในการแสดงบทบาท เป็นตัวพระเอกหรือนางเอกที่โชคดีในเรื่องดังกล่าว

ความเพ้อฝันเล็กๆ น้อยๆ เหล่านี้อาจมีคุณประโยชน์อยู่บ้างในฐานะเป็นกลไกทางจิต (defense mechanism) ที่ช่วยฟ่อนคลายภาวะความบีบคั้นเป็นทุกข์บางส่วน แต่ถ้าติดอยู่ในโลกของความเพ้อฝันมากๆ ก็จะกลายเป็นการบั่นทอนทำลายพลังการพัฒนาร่างสร้างสรรค์ต่างๆ ในโลกของความเป็นจริง

ส่วน “ความໄไฟฝัน” นั้นเป็นจินตนาการที่อย่างไปให้ถึงเป้าหมายอย่างโดยย่างหนึ่ง โดยมีพื้นฐานของเหตุปัจจัยแห่งความเป็นจริงรองรับ เช่น ไฟฝันอย่างเป็นแพทย์เพื่อจะได้ทำงานช่วยชีวิตเพื่อนมนุษย์ หรือไฟฝันอย่างมีภารกิจเลสดัมพาอุปทานนานา gland น้อยลง เพื่อจะได้พันทุกข์ แล้วก็ลงมือประพฤติปฏิบัติเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายนั้นๆ อย่างมีความหวังและเห็นช่องทางความสำเร็จ เป็นต้น

ความเพ้อฝันเป็นเรื่องของ “วิตกจิริต” ที่นำไปสู่ความพุ่งท่า� โดยหากเกณฑ์สารสาระอะไรในชีวิตไม่ได้

ส่วนความไฟฝันเป็นเรื่องของ “พุทธจิริต” และ “ศรัทธาจิริต” ที่จะนำไปสู่ความคิดสร้างสรร และพลังความมุ่งมั่นที่จะก้าวไปให้ถึงจุดหมายที่วางไว้แน่นๆ

แต่ถ้าปราสาทก็ความเพ้อฝันหรือความไฟฝันจิตใจมีแต่ความเลือยเนือย เนยๆ เชิงๆ ตื้อๆ ก็จะกล้ายเป็น “โอมหะจิริต” ซึ่งไม่นำไปสู่การพัฒนาสรรสร้างอะไรอีกเช่นกัน

เพราะมนุษย์มีความไฟฝันอย่างจะบินให้ได้ เมื่อตนนก จึงนำไปสู่การประดิษฐ์คิดค้นเครื่องบินจนประสบผลสำเร็จ

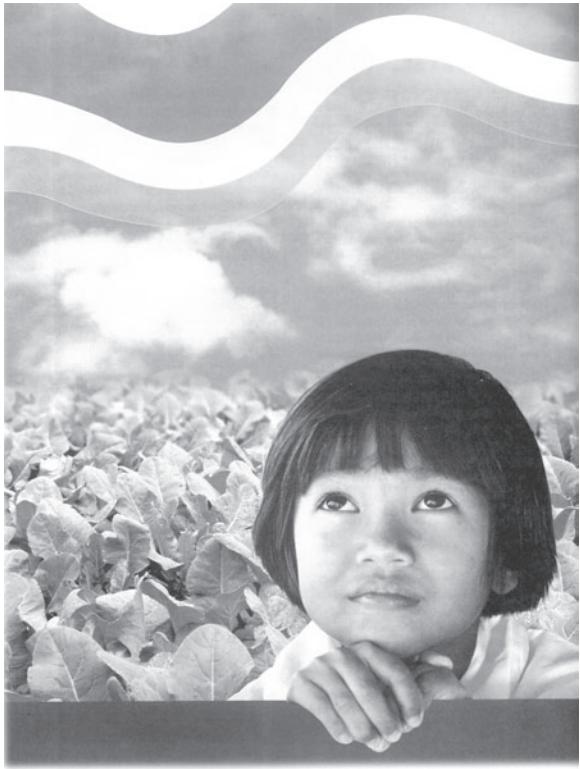

เพราะมนุษย์มีความไฟฝันอย่างจะบินให้ได้นำๆ ได้เหมือนปลา จึงนำไปสู่การประดิษฐ์คิดค้นชุดมนุษย์กบ ตลอดจนเรือดำน้ำประเภทต่างๆ

และ เพราะมนุษย์มีความไฟฝันอย่างเหินไปในวิภาคสู่ดูดดาวบนห้องฟ้าได้เหมือนเทพยดา จึงนำไปสู่การประดิษฐ์คิดค้นยานวิภาคและจรวด จนสามารถนำมนุษย์ไปเหยียบบนผิวดวงจันทร์ได้สำเร็จ เป็นต้น

ความไฟฝันจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยผลักดันให้อารยธรรมของมนุษย์มีการพัฒนาอย่างก้าวหน้าไปสู่ทิศทางที่เจริญขึ้น รวมทั้งผลักดันให้ชีวิตของปัจจุบันนุ่มนวล แต่ละคนประสบความสำเร็จตามที่มุ่งหวังด้วย

ความไฟฝันภายใต้กรอบความคิดที่เป็นระบบ ซึ่งสามารถจะอธิบายอีกด้วย ตอบปัญหาของปัจจุบัน และชี้นำทิศทางที่จัดพึงก้าวต่อไปในอนาคต ก็คือสิ่งที่เรียกว่าเป็น “อุดมการณ์” (Tdeology) แบบใดแบบหนึ่ง

อุดมการณ์จึงเป็นเรื่องของความไฟฝัน “ไม่ใช่เรื่องเพ้อฝัน” เพราะว่างอยู่บนพื้นฐานของระบบความคิดที่สามารถอธิบายถึงเหตุปัจจัยต่างๆ ซึ่งจะนำไปสู่เป้าหมายสุดท้ายอันพึงปรารถนาในอนาคตได้อย่างเป็นขั้นเป็นตอน

กรอบอุดมการณ์ในทางสังคมเศรษฐกิจการเมืองแบบใดแบบหนึ่ง เช่น อุดมการณ์ลัทธิเสรีนิยม ลัทธิสังคมนิยม หรือลัทธิคอมมิวนิสต์ เป็นต้น จะเป็นแนวทางที่ต้องสนองความไฟฝันของมนุษย์ ในการขับเคลื่อนผลักดันให้สังคมมนุษย์พัฒนาไปสู่ทิศทางแห่งความไฟฝันนั้นๆ จนมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงอารยธรรมของมนุษย์อย่างกว้างขวางในช่วงที่ผ่านมา

“บุญนิยม” ก็คือ กรอบอุดมการณ์ทางสังคม ชุดหนึ่งที่คล้ายจากกรากฐานพุทธประชญา เป็นระบบความคิดที่สามารถพัฒนาให้มีศักยภาพที่จะอธิบายปัญหาของมนุษย์ในอดีต ตอบข้อสงสัยถึงสาเหตุแห่งปัญหาความบีบคั้น เป็นทุกข์ของมนุษย์ในปัจจุบัน ตลอดจนชี้นำทิศทางที่จะพัฒนาต่อไปในอนาคต เพื่อปลดปล่อยสังคมมนุษย์ให้เป็นอิสระจากภาวะความบีบคั้นเป็นทุกข์

จินตนาการแห่งความฝันที่จะเห็นสังคมมนุษย์ มีความโลก ความโกรธ ความหลง เบานางลดน้อยลง มีความอาทรสเก็อกูลต่อ กันมากขึ้น มองเห็นความเสียสละเป็น “กำไร” ของชีวิต มองเห็นการเอรัดเอา เปรียบเพื่อนมนุษย์คนอื่นเป็นความ “ขาดทุน” ในชีวิต มองเห็นการมีปัญญารู้จักวิธีบริโภคทรัพยากรธรรมชาติ

อย่างเกิด “ประโยชน์สูง ประกายดุด” เป็นแก่นสาร คุณค่าของความเป็นมนุษย์ ฯลฯ ก็คือจินตนาการของ ครอบอุดมการณ์บุญนิยม

จินตนาการชุดนี้อาจจะเป็นเรื่อง “เพ้อฝัน” สำหรับคนที่มองไม่เห็นช่องทางในการพัฒนาไปสู่ เป้าหมายดังกล่าว เมื่อความพยายามที่จะบินให้ได้ เมื่อนอกของมนุษย์ ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องเพ้อฝัน สำหรับผู้คนส่วนใหญ่ในยุคสมัยหนึ่ง แต่สำหรับ ๒ พี่น้องครรภูลaireที่มองเห็นช่องทางในการสร้าง เกรียงบินที่มีปึกบินได้แล้ว จินตนาการดังกล่าวเป็น ความ “ฝัน” ที่ทำลายชีวิตของคนทั้งสอง โดยไม่ใช่ เรื่อง “เพ้อฝัน” เป็นต้น

สำหรับคนที่สามารถเรียนรู้วิธีที่ลดลงความโกลง ความโกรธ ความหลงในชีวิตของตนให้เบาบางลดน้อยลง และสัมผัสถึงภาวะแห่งความเป็นอิสระว่างเบาของชีวิต ที่ได้รับการปลดปล่อยให้พ้นจากพันธนาของความโกลง ความโกรธ ความหลงดังกล่าว ก็จะมองเห็นจินตนาการ ของครอบอุดมการณ์บุญนิยม ในฐานะเป็นความ “ฝัน” ที่ทำลายการยั่วยวนนุษย์ ไม่ใช่เป็นแค่ความ “เพ้อฝัน” ลむฯ แล้งๆ เท่านั้น

เมื่อคนเหล่านี้เข้าร่วมอุดมการณ์ “บุญนิยม” เพิ่มจำนวนมากขึ้นๆ เพื่อร่วมกันถักทอจินนาการแห่งความไฟฝันดังกล่าวให้เป็นจริงขึ้นมาในสังคม จนถึงจุดมวลวิกฤต (critical mass point) ที่มีมวลพลังเพียงพอ อุดมการณ์นี้ก็จะสามารถขับเคลื่อนให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญไปสู่ทิศทางของ “บุญนิยม” ในที่สุด

ความ “ไฟฝัน” ที่จะเปลี่ยนแปลงแก้ไขชีวิตในสิ่งที่สมควรเปลี่ยนแปลงแก้ไข และพัฒนาให้เกิดความเจริญงอกงามยิ่งๆ ขึ้นในสิ่งที่ควรเปลี่ยนแปลงแก้ไขนั้นๆ เพื่อลดละความโลภ ความโกรธ ความหลงให้บรรเทาลดน้อยลง (การรู้จักเพียร)

การยอมรับและปล่อยวางไม่ “เพ้อฝัน” ในสิ่งที่ยังอยู่นอกขอบเขตแห่งศักยภาพของเรา ที่จะสามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขอะไรได้ในขณะนี้ (การรู้จักพัก)

ตลอดจนการมีปัญญาที่จะแยกแยะความแตกต่างระหว่างสิ่งที่เราสามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้กับสิ่งที่ยังเกินขอบเขตแห่งอินทรีพละหรือศักยภาพของเรา ที่จะสามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขในปัจจุบัน (การไม่พักในขอบเขตที่ควรเพียร และการไม่เพียรในขอบเขตที่ควรพัก หรือ “การไม่พัก การไม่เพียร” ตามพุทธพจน์ ที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ ก็คือหัวใจของความสำเร็จแห่งอุดมการณ์บุญนิยมนี้

ความ น่ากลัว

ของสิ่งที่เริงกว่า “นาย”

อุบลศิริกา คุณรัชฎา อนิพรก์แห่ง

บรรยาย ณ ห้องประชุมชั้นนำ

สุขเวทนา เป็นสิ่งที่ล่อหลอก ยั่วเข้า ให้มนุษย์เราติดได้ง่ายที่สุด ทั้งในรูป เสียง กลิ่น รส สมมัคศ และ ธรรมารณ์ ติดได้ง่ายที่สุดเหลือเกิน เพราะมนุษย์ชวนให้เพลิดเพลิน มันชวนให้หลงใหลเคลิบเคลิ้มโดยไม่รู้ตัว

ขณะนั้น ในอานาปานสติ หมวดที่สอง ที่ชื่อว่า เวทนานุปัสสนา ท่านจึงเน้นการฝึกปฏิบัติของผู้ปฏิบัติ อานาปานสติในหมวดนี้ว่า ต้องฝึกการพิจารณาในเรื่องของสุขเวทนาทุกขณะที่หายใจเข้าและหายใจออก

พิจารณาอะไรในเรื่องสุขเวทนาทุกขณะทายใจ เช่น-ออก กีดดิ้ง พิจารณาให้เห็นโทษทุกข์ของ สุขเวทนาว่า เมื่อยืดติดในสุขเวทนาแล้ว มันสามารถ ก่อโทษทุกข์แก่จิตใจได้อย่างไรบ้าง กีดดิ้ง ร้อนร่า ดึ้นรน ทะยานอย่าง ประณานไม้รู้อิ่มไม่รู้พอ เกิด ความตະคลະตະกรำ หิวกระหาย อยากจะได้อึกเรื่อยๆ ให้มากให้พอ แต่ไม่เคยพอ ได้แล้วก็อยากได้อีกๆ

อย่างถ้าจะเบรียบก็ว่า “ได้ร้อยอยากได้พัน” ได้พันอยากได้หมื่น ได้หมื่นอยากได้แสน ได้แสนอยากได้ล้าน ได้ล้านแล้วก็อยากได้หลายๆ ล้าน จนเป็นพันล้าน หมื่นล้านไม่รู้จบ

นี่ก็คือโภยทุกข์ของสุข渥นา ที่ก่อให้เกิด กิเลสตัวโลภะขึ้นในจิต แล้วเมื่อไม่ได้อวย่างใจ ก็นำให้เกิดโโทสะต่อไป ขัดแย้งกันเอง ทำไมจึงไม่ได้ แล้วก็ วนเวียนที่จะหาหนทางเพื่อที่จะให้ได้ ก็ตกลงไปใน

หลุมของโโมหะคือกิเลสตัวที่สาม หลงใหลในรักรวุ ผู้รักด้วยกันสิ่งที่ต้องการจะได้ตามความโลก ทั้งกิเลส ทั้งตัณหารุณเร้าให้ร้อนเร่าทรมาน แต่เพ้อญไมรู้สึก เห็นไปว่าเป็นธรรมดายังไงความไม่ธรรมดาว่าเป็นธรรมดามันก็เลยหมดหนทาง แล้วก็เกิดอุปทานยึดมั่นถือมั่น เป็นตัวเป็นตนว่า นี่เป็นสุขของฉัน ฉันจะต้องหาให้ได้ ฉันจะต้องเป็นให้ได้ ต้องมีให้ได้

โดยทุกข์ของสุข渥นาเรียกจากนัก ร้ายการมาก ถ้าไม่มีคิดติดก็ไม่เป็นไร สุข渥นามันก็อยู่ของมัน ไม่ มากำอะไรได้ แต่พอคิดติดเข้า มีความอยาก มีอุปทาน เข้าไปเท่านั้นแหละ เป็นโอกาสที่เดียวที่มันจะโหนเข้า มาคุกคาม แล้วก็อดรัดฟัดเหวี่งไม่ยอมให้หลุดออก ไปได้

เพราะฉะนั้นในงานปานสติ หมวดที่สองนี้ ท่าน จึงเน้นการพิจารณาเรื่องของสุข渥นาคือความสุข ให้ละเอียดถี่ถ้วน ให้รู้ว่าสิ่งที่เรียกว่าสุขนั้นมันคืออะไร มีลักษณะอาการอย่างไร แล้วมันมีสุขได้กี่อย่าง

ถ้าเราลองไคร่ครรภุพิจารณาในชีวิตของเราที่ ผ่านมา ก็จะเห็นว่ามีสุขได้หลายประการ และอาการ ของความสุขที่เกิดจากปัจจัยแต่ละอย่างๆ มันก็ไม่ เหมือนกัน สุข เพราะความรักมันก็มีอาการอย่างหนึ่ง สุข เพราะความพอใจที่ได้อย่างใจ มันก็มีอาการอย่าง หนึ่ง สุข เพราะได้เงินทองก็ต่างกับสุข เพราะได้คนรัก สุข เพราะได้คนรักก็ต่างจากสุข เพราะได้การทำงาน สุข เพราะได้การทำงานก็ต่างจากสุข เพราะมีชื่อเสียง เกียรติยศ ความมีหน้ามีตา ลองคิดพิจารณาเอามาเรียง กันดู จะเห็นว่าอาการของความสุขจะแตกต่างกันไป

และถ้าหากว่าเราพลัด ไม่ไคร่ครรภุให้ถี่ถ้วน เรา ก็จะไม่รู้หรอกว่าอาการของความสุขแต่ละอาการที่ เกิดขึ้นนี้มันมีลักษณะอย่างไร พอร์ไม่ทันมัน มันก็ จู่โจมได้ง่าย จู่โจมเข้ามาเต็มที่เลย หนักเข้าๆ ก็ตก เป็นทาสของมันอย่างโงหัวไม่เจ็บ

เพราะฉะนั้นท่านจึงให้พิจารณาเรื่องของสุขเวทนา ให้ละเอียดยิ่งกว่าเรื่องของความทุกข์เสียอีก เพราะทุกข์นี้คุณมักจะเกลียดกลัวอยู่แล้ว ไม่ค่อยอยากรเข้าใกล้ แต่สุขนี้อย่างถาวร เช่นไปหา มันติดจ่าย จึงต้องพิจารณาให้ละเอียด จนกระทั่งเห็นความเป็นมาของความสุข

เห็นว่าสุขนั้นมันเป็นมา มันเหมือนกับรุ้งกินน้ำ มองดูสวยงามด้วยแสงสีนานาชนิด สีเหลือง สีฟ้า สีเขียว สีน้ำเงิน สีแดงอ่อนๆ มองดูแล้วสวยงามน่าจับต้อง น่าคิว่าเอามาไว้ดูเล่นได้ลึกๆ ตัว แต่มีไตรสารกระถางรุ้งกินน้ำได้บ้าง ก็ได้แต่งองด้วยตา แล้วไม่ซ้ำไม่นานมันก็ลับหายไป ความสุขก็เหมือนกันอย่างนี้

หรือจะเปรียบอะไรก็ได้ตามแต่ประสบการณ์ของแต่ละท่าน ความสุขหรือสุขเวทนานี้ เราจะเปรียบกับอะไรดีนั่น มันถึงขึ้นมาก็ให้ติดเสียงเหลือเกิน จนกระทั่งเห็นชัดถึงความเป็นมาของมัน ชัดเมื่อไหร่นั่นแหละความยินดีในสุขเวทนาทั้งหลายที่เกิดผ่านทางตา ก็ได้ ทุกๆ จมูก ก็ได้ ลิ้น ก็ได้ กาย ก็ได้ หรือใจ ก็ได้ จึงจะหยุดยั้ง แล้วก็สงบระงับไม่ยืดยืด และเมื่อนั้นแหละ เมื่อความยินดีดับ ทุกข์ก็ดับ

ฉะนั้น องค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า จึงทรงชี้ชัดที่เดียวว่า การติดในสุขเวทนานี้ เป็นสิ่งน่ากลัว ต้องระมัดระวัง ระมัดระวังมากในสิ่งที่เรียกว่าความสุข มันไม่ใช่ของดี มันเป็นไฟเผ็น หรือบางที่ท่านก็เรียกว่าเป็นทุกข์ที่ซ่อนเร้น

ความทุกข์นี้มาได้สองอย่าง อย่างหนึ่งมาอย่างเปิดเผย อย่างที่เราพูดกันแล้วในอริยสัจสี่มาอย่างเปิดเผย ก็คือมาในรูปของความทุกข์ ทำให้เจ็บช้ำน้ำใจ ต้องครั่วครวญหานหาให้ เกลือกกลึง จนเข่น กรรมนอยู่ด้วยความอัดอันดันใจ ยกที่จะพรรณนา นั่นมาในรูปของความเปิดเผย แล้วเราจะสัมผัติเรียกว่าความทุกข์

แต่อีกอย่างหนึ่งที่คุณมองไม่ค่อยเห็น แล้วก็อ้าแขนรับ ก็คือมาอย่างซ่อนเร้น มาในรูปของสิ่งที่สมมุติเรียกว่าความสุข มันเป็นไฟเผาได้เท่าๆ กัน แล้วก็จะเป็นไฟเผาได้นานกว่า ทำไม่ถึงนานกว่า ก็เพราะว่ามีความติดขัด ติดขัดแล้วก็ก่อตัวไม่อย่างปล่อยไม่ยอมให้ ไม่ยอมแบ่งปัน เพราะคิดว่ามันดี ก็เลยถูกมันใหม่เอาๆ ๆ มันเป็นไฟเผ็น มันก็เลยใหม่ได้ลึกกว่าได้นานกว่า แล้วก็ไม่หยุดได้easyๆ

ចិន្ទកូលីកើតផែនទុង

ជាមេរោគបានដាក់ពេលគេវ៉ាទំង
និងមេរោគរបស់ពួលន
រួមឱ្យតាមការដាក់រាបសុងនឹងសាធារណរដ្ឋាភិបាល

នាយកក្រុង ជាជំຈារដែលមិនអាចឈរបានទៀត នៅពេលដាក់ពេលគេរាបសុង
ម៉ោងដៃក្នុងការស្វែងរកជូនជាពេលដៃបានបានរហូតដល់តាមរយៈលើកទេ
និងម៉ោងដៃក្នុងការស្វែងរកជូនជាពេលដៃបានបានរហូតដល់តាមរយៈលើកទេ
បានបាន.....ជាការស្វែងរកជូនជាពេលដៃបានបានរហូតដល់តាមរយៈលើកទេ

និងម៉ោងដៃក្នុងការស្វែងរកជូនជាពេលដៃបានបានរហូតដល់តាមរយៈលើកទេ
បានបាន.....ជាការស្វែងរកជូនជាពេលដៃបានបានរហូតដល់តាមរយៈលើកទេ
បានបាន.....ជាការស្វែងរកជូនជាពេលដៃបានបានរហូតដល់តាមរយៈលើកទេ
បានបាន.....ជាការស្វែងរកជូនជាពេលដៃបានបានរហូតដល់តាមរយៈលើកទេ

បានបាន.....ជាការស្វែងរកជូនជាពេលដៃបានបានរហូតដល់តាមរយៈលើកទេ

នាកេឡិកតាំងកំមារ់នលស្សត្តាលាយបិន និងប៉ោយគាត់ប្រព័ន្ធបានរាយទាមនាក់ ឲ្យល់ទៅ
ថា មានជូនដែលសម្រាប់នាក់ និង មានវិបាទុណ្ឌែស្រី និងប្រព័ន្ធដែលមិនទាន់
ឱ្យគោលប៉ុង ឱ្យចិន ១០ នាកិ ធម៌កិ តិន ហេង មាតិកំវុង គោលប៉ានុសំបុរាណ៖
តានីមួយទៅមិនមែនជាបុរាណ ប៉ុន្មាន ដែលមានបាន នៅក្នុង ឯកសារ ២៥៨៥

រាល់ដែលប៉ុង ប្រព័ន្ធដែល បាន ឱ្យ នាក់ ហេង ប្រព័ន្ធ មិនមែន ជាបុរាណ ប៉ុន្មាន ដែល
បាន ឱ្យ ឯកសារ ៣៥៨៥ តិន ហេង ១០៥៣០ មេរោ អេល់កាស ដែល ខ្សោយ មិនមែន ជាបុរាណ
ប្រព័ន្ធដែល បាន ឱ្យ ឯកសារ ៣៥៨៥ តិន ហេង ១០៥៣០ មេរោ អេល់កាស ដែល ខ្សោយ មិនមែន ជាបុរាណ
ក្រោម រាល់ ដែល ប៉ុង ប្រព័ន្ធដែល បាន ឱ្យ ឯកសារ ៣៥៨៥ តិន ហេង ១០៥៣០ មេរោ អេល់កាស ដែល ខ្សោយ មិនមែន ជាបុរាណ ប៉ុន្មាន ដែល
ក្រោម រាល់ ដែល ប៉ុង ប្រព័ន្ធដែល បាន ឱ្យ ឯកសារ ៣៥៨៥ តិន ហេង ១០៥៣០ មេរោ អេល់កាស ដែល ខ្សោយ មិនមែន ជាបុរាណ ប៉ុន្មាន ដែល

សំគាល់បិន ទៅ ក្រោម ឯកសារ ៣៥៨៥ តិន ហេង ១០៥៣០ មេរោ អេល់កាស ដែល ខ្សោយ មិនមែន ជាបុរាណ ប៉ុន្មាន ដែល
រាល់ ដែល ប៉ុង ប្រព័ន្ធដែល បាន ឱ្យ ឯកសារ ៣៥៨៥ តិន ហេង ១០៥៣០ មេរោ អេល់កាស ដែល ខ្សោយ មិនមែន ជាបុរាណ ប៉ុន្មាន ដែល

ឧាគារ នៅ ក្រោម ឯកសារ ៣៥៨៥ តិន ហេង ១០៥៣០ មេរោ អេល់កាស ដែល ខ្សោយ មិនមែន ជាបុរាណ ប៉ុន្មាន ដែល
នៅ ក្រោម ឯកសារ ៣៥៨៥ តិន ហេង ១០៥៣០ មេរោ អេល់កាស ដែល ខ្សោយ មិនមែន ជាបុរាណ ប៉ុន្មាន ដែល

ពេរ នៅ ក្រោម ឯកសារ ៣៥៨៥ តិន ហេង ១០៥៣០ មេរោ អេល់កាស ដែល ខ្សោយ មិនមែន ជាបុរាណ ប៉ុន្មាន ដែល
តិន ហេង ១០៥៣០ មេរោ អេល់កាស ដែល ខ្សោយ មិនមែន ជាបុរាណ ប៉ុន្មាន ដែល

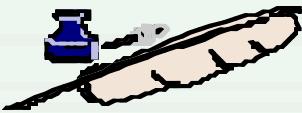

ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ ២៥៨៥ មករាជការ ២៥៨៥
ឯកសារ ៣៥៨៥ តិន ហេង ១០៥៣០ មេរោ អេល់កាស ដែល ខ្សោយ មិនមែន ជាបុរាណ ប៉ុន្មាន ដែល

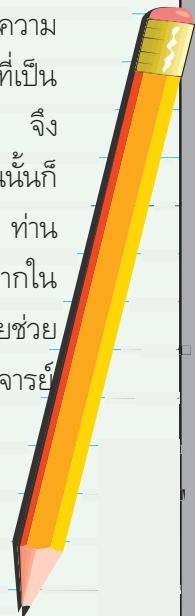
คุณครู ใบดองใจ

○ หวาน

อาจารย์อรุณีชา เวชลักษณ์ เป็นครูสอนวิชาภาษาอังกฤษที่เก่งมาก เก่งในที่นักศึกษาอาจารย์สามารถอธิบายเป็นภาษาอังกฤษได้เยี่ยมมาก อาจารย์เป็นผู้สื่อสารที่ดี จึงทำให้การเรียนวิชาภาษาอังกฤษในห้องสนุกมาก อาจารย์มีความอดทน เป็นผู้ที่ผ่านอุปสรรคมาอย่างมาก อาจารย์เคยเล่าให้ฟังพังว่า สมัยที่เป็นนักเรียนนั้นลำบากมาก แต่อาจารย์ก็ได้รับกำลังใจที่ดีจากคุณพ่อคุณแม่ จึงทำให้ยืนอยู่ได้จนถึงทุกวันนี้ ท่านเป็นผู้รับผิดชอบต่อหน้าที่ ที่ผ่านมาเจ็บปวดเจ็บปวดมาก อาจารย์เป็นคนมีความสามารถในการเรียน เคยได้ร่วมงานกับอาจารย์หลายครั้ง ท่านจะเป็นผู้ที่เครื่องครัดในระเบียบวินัย อาจารย์บอกว่ามันเป็นสิ่งจำเป็นมากในสังคมทุกวันนี้ อีกอย่างหนึ่งที่ผ่านประทับใจอาจารย์ก็คือ อาจารย์จะคอยช่วยเหลือเวลาเมื่อปัญหา ผ่านได้ไปบริกรณาอาจารย์อยู่บ่อยๆ คำแนะนำของอาจารย์ทำให้ผ่านสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้

นายวิชาญ ไสยาศติ
คณะสัตวแพทยศาสตร์

คุณครูในดวงใจของผมคือ อาจารย์ปราโมทย์ สวัสดิ์ล้อ เป็นอาจารย์สอน

วิชาชีววิทยา และวิชาเคมี โรงเรียนบัวขาว จังหวัดกาฬสินธุ์ ท่านเป็นเหมือน “พ่อ” ของผมจริงๆ ท่านเคยดูแลเอาใจใส่นักเรียนทุกคน ไม่ว่าจะเรียนดีหรือไม่ดี เรียบร้อยหรือซุกซน ท่านไม่เคยปล่อยประลasse เลยแม้แต่ครั้งเดียว

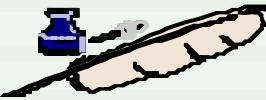
เมื่อได้ก็ตามที่ผมมีปัญหา ผมสามารถปรึกษาท่านได้ และท่านก็ให้แนวทางในการแก้ปัญหาผมได้เสมอ แม้แต่เรื่องหนุ่มสาวหรือเรื่องครอบครัว

อีกเรื่องที่ผมชื่นชมในตัวท่าน ก็คือ ท่านเคยเป็นอาจารย์สอนในโรงเรียน เชนต์คาเบรียล ซึ่งเป็นโรงเรียนเอกชนชื่อดังในกรุงเทพฯ ได้เงินเดือนสูง แต่ท่านก็ยังลงทะเบียนห้องไปสอนที่โรงเรียนในชนบท ซึ่งได้เงินเดือนน้อยกว่าเดิม ถึง ๕๖๔ บาท ท่านเคยบอกว่า “ถึงเวลาที่จะต้องทำอะไรเพื่อสังคมแล้ว” ท่านสร้างห้องเรียนใหม่และแรงใจ เวลาของท่านคือการศึกษาและการทำให้นักเรียนทุกคน มีความเป็น “คน” ให้อยู่ในสังคม และปรับตัวเข้ากับสังคมได้ ท่านจะมีสมุดเล่มเล็ก ๑ เล่ม ติดตัวพร้อมที่จะบันทึกความรู้ใหม่ๆ และนำความรู้นั้นๆ มาถ่ายทอดให้เด็กๆ ได้รู้สึกเสมอ

เมื่อผมมีเวลาว่าง ผมกับเพื่อนมากจะเข้าไปนั่งล้อมท่านและปรึกษา ถ้าถามเรื่องราวต่างๆ และทุกครั้งที่ท่านเอ่ยปากกับผม ผมจะได้ความรู้ คิดสอนใจ ปรัชญาชีวิต ที่ไม่เคยฟังจากที่ไหนมาก่อน ท่านบอกว่า ได้มาจากประสบการณ์ชีวิตที่ผ่านมา อยากให้ผมลองคิดตาม และนำไปใช้ให้ได้

ทลายคนว่าท่านเป็นคนตรงๆ พูดจาขวานผ่าซาก เป็นผู้มีอุดมการณ์
แรงกล้า แต่ลิ้งเหล่านั้นก็คือตัวท่าน ซึ่งทำให้มารัก ชื่นชม และจะเคารพท่าน
ตลอดไป

นายวันเฉลิม พลายบัว
คณบดีเทคโนโลยี

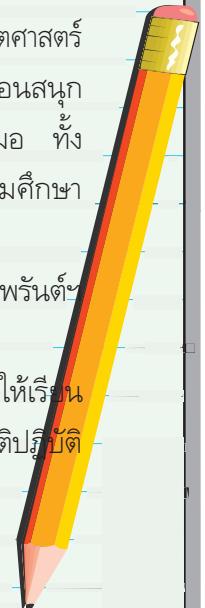
คุณครูในดวงใจผมคือ ๑. อาจารย์พันโนนิดา ทิพย์ไชย อาจารย์วิชาคณิตศาสตร์
โรงเรียนชัยนาทพิทยาคม จังหวัดชัยนาท อาจารย์เป็นคนน่ารัก สอนสนุก
เพื่อนๆ นักเรียนทุกคนก็ชอบอาจารย์ อาจารย์เคยช่วยเหลือผมอยู่เสมอ ห้อง
ด้านการเรียน การเงิน และเคยให้เรียนพิเศษพรีตตอนผมอยู่ชั้นมัธยมศึกษา^{ปีที่ ๔}

๒. อาจารย์ทวีศักดิ์ คงเจริญ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียนเทพรัตน์ฯ
จังหวัดชัยนาท

อาจารย์เป็นผู้อุปการะผม ชูบเลี้ยงประดุจลูกคนหนึ่ง ส่งเสียงให้เรียน
จนผมสามารถเข้าจุฬาฯได้ อบรมสั่งสอนเป็นตัวอย่างที่ดีในด้านการประพฤติปฏิบัติ

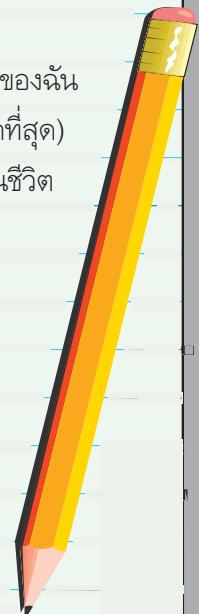
นายเรืองชัย พัดสาไกร
โรงเรียนชัยนาทพิทยาคม

คุณครูในดวงใจ ขั้นประถม อาจารย์ทองใบ สายเชื้อ โรงเรียนดอนแลวโถง

นิคมวิทยาการ อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นครูที่ดูแลเอาใจใส่นักเรียนดีมาก ทั้งเรื่องการเรียนการสอนและชีวิตความเป็นอยู่ทางบ้านของนักเรียน ท่านติดตามข่าวความเคลื่อนไหวของนักเรียนทุกคนที่จบไปแล้ว ลั่นก็เป็นศิษย์คนหนึ่งของท่านที่มักไปเยี่ยมเยียนท่านทุกครั้งที่มีโอกาส ท่านจะมีข้อคิด คำสอนดีๆ ให้เสมอ ท่านบอกเล่าอว่า ฉันเป็นเหมือนลูกสาวคนหนึ่งของท่าน อีกทั้งเคยให้ความช่วยเหลือฉันตลอดมาจนถึงวันนี้ก็ยังคงเดิม

ขั้นมัธยมต้น ท่านเป็นหั้งครู พ่อ พี่ชาย และเป็นเพื่อนที่ดีที่สุดของฉัน อาจารย์สุชาติ สุขแสวง โรงเรียนพยมไพรวิทยาการ (เป็นครู-พ่อ ที่ฉันรักที่สุด) ค่อยช่วยอบรม ตักเตือน และลั่นสอน ทั้งด้านการเรียนและการดำเนินชีวิต

ในสังคม ทำให้ชั้นเข้าใจชีวิต สังคม คนอื่น และตัวเองได้ดีขึ้น ค่อยให้กำลังใจ และให้คำปรึกษาตลอดมาจนทุกวันนี้

ชั้นมัธยมปลาย อาจารย์สุปราณี ธรรมวิเศษ โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย
เป็นครูที่มีคำสอนดีๆ เป็นกำลังใจให้ชั้นเสมอ ท่านดูแลเอาใจใส่ชั้นเป็นอย่างดี นับตั้งแต่ก้าวแรกที่ชั้นเข้าสู่รั้วเขียวแสเด (ท่านเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา)

อาจารย์อุดม สังขเนตร โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย เป็นครูหมวดภาษา อังกฤษและเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาตอนชั้นมัธยมศึกษา ท่านเป็นครูที่มีคำสอน มีแบบอย่างในการดำเนินชีวิตที่ดี

อาจารย์จินตนา ผาริการ โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย เป็นอาจารย์ฝ่าย แนะแนวที่ดูแลเอาใจใส่นักเรียนดีมากๆ ค่อยดูแลให้คำปรึกษาและให้กำลังใจแก่นักเรียนทุกคน แม้แต่การได้มีโอกาสเข้าคึกขานต่อในจุฬาฯ ของชั้น

อาจารย์ประลิทธิ์-ครีรรณ ศรียงค์ โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย
เป็นแม่อนพ่อแม่ของชั้น ท่านจะเรียกชั้นว่าลูกสาวเสมอ ท่านดำเนินชีวิตในวิถีที่ดีงามและมีคำสอนดีๆ ให้ชั้นตลอดมา

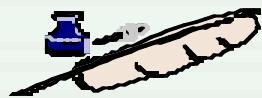
น.ส.อุไร ชูเสน
คณะทันตแพทยศาสตร์

คุณครูผู้นี้เป็นบุคคล
ที่มีบุญคุณต่อฉันเป็นอย่างยิ่ง
ท่านชื่ออาจารย์ประสิทธิ์
จันทะดอง เป็นหัวอาจารย์แนะ
แนว และที่ปรึกษาประจำชั้นเรา
สอนรายวิชาสังคม ศึกษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ที่
โรงเรียนเมืองพลพิทยาคม
อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น

พระคุณของท่านมีมากล้น ท่านจะรักลูกศิษย์ทุกคน ไม่ว่าจะเป็น
คนจน คนรวย ไม่ว่าจะนิสัยอย่างไร เมื่อก่อนท่านอยู่ชลบุรี ตอนนี้ท่านอยู่
ในเมือง มีฐานะดีขึ้น แต่ท่านก็ไม่เลิ่มภูมิลำเนาเดิม ว่าเคยเป็นเด็กบ้านนอก
ลูกศิษย์คนไหนขาดทุนทรัพย์ในการศึกษา ท่านก็จะพยายามช่วยเหลือหาทุน
ให้ตลอด ท่านไม่เคยรังเกียจลูกศิษย์ผู้ยากจน ท่านจะออกไป
เยี่ยมบ้านลูกศิษย์ทุกคนในห้องและช่วยเหลือ เรื่องการเรียนก็ปรึกษาท่าน
ได้ตลอด หรือแม้แต่เรื่องส่วนตัว อย่างเช่น จุฬาฯ-ชนบท ถ้าไม่มีท่านผู้นี้
คิดฉันคงจะไม่มีโอกาสได้ก้าวเข้ามาอยู่ตรงนี้ได้

ชนาไพร พรมจันทร์
โรงเรียนเมืองพลพิทยาคม

ครูในดวงใจ ชั้นประถม อาจารย์สมหวัง ไชยศรี โรงเรียนบ้านลาด
ตำบลลำป้าไม่งาม อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู ท่านเป็นอาจารย์สอนวิชา
คณิตศาสตร์ สอนดีมาก ทุ่มเทให้เด็กอย่างเต็มที่ ดูแลห่วงใยเอาใจใส่นักเรียน
อย่างหัวใจ จนกระทั่งปัจจุบันท่านเกียรติยามได้รับคัดเลือกคัดเลือกเข้าร่วม
ในการเรียน การทำงานอยู่เสมอ

อาจารย์สมวิทย์ ท่านสอนวิชา สลน.(สร้างเสริมลักษณะนิสัย) ท่านเป็นคน
ที่มีอารมณ์ดี สนุกสนาน มีกุศลอบายในการสอนดีมาก สร้างความคุ้นเคยให้แก่เด็ก
และเป็นครูที่ทุ่มเทอย่างเต็มที่อีกด้วย

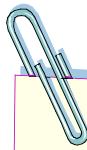
ชั้นมัธยมต้น อาจารย์จรีพร พาลกุล สอนภาษาอังกฤษ ท่านเป็นครูที่มี
ปณิธานกล้าแกร่งมาก ลูกศิษย์ทุกคนไม่ว่าจะเกราะมากแค่ไหน ท่านก็จะปรับ ให้
เป็นคนดีหมด พร้อมกับทุ่มเทส่งสอนวิชาความรู้ และอบรมจริยธรรมให้เป็นคนดี

ชั้นมัธยมปลาย อาจารย์บุษรากร ขันทดวงศ์ สอนวิชาชีววิทยา ท่านตั้งใจ
สอนและทุ่มเทให้เด็กมาก พยายามสอนให้รู้และเข้าใจด้วยตนเอง แม้จะมี
อุปสรรคมากมายเพียงใด ท่านก็ไม่ท้อถอย ข้าพเจ้านับถือท่านมาก เพราท่าน
สอนข้าพเจ้าทั้งบทเรียนในหนังสือและบทเรียนชีวิต ให้เข้าใจ

รู้เท่าทันโลก

น.ส.อัจฉรา นันทะแสง
โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร

นารีจัก

○ พ.ศ.รัศมี กฤษณ์มิย

น.ส. นภาวรรณ (ผู้จัด) วิสูตร์สกัด

ธิวัตวัยเต็ก

เป็นคนจังหวัดพะเยา เกิดในครอบครัวที่บ่อนอุ่น เป็นลูกคนโต เป็นหวานคนแรกของครอบครัว (พ่อเป็นลูกคนแรกของปู่กันย่า แม่ก็เป็นลูกคนแรกของตาคันยาย) จึงได้รับการเอาใจ(ใส่) อย่างมากจากทุกคนในบ้าน โดยเฉพาะย่า จะรักและตามใจนหหมายคนเกรงว่าจะเสียคน พ่อกับแม่เจ็บไปเรียนที่ลำปาง ตอนจะขึ้นชั้นม. ๒ ที่บ้านมีอาชีพค้าขาย เห็นความลำบากของคนในครอบครัว ตั้งแต่จำความได้ ทุกคนช่วยกันทำหากิน เราเองก็ต้องช่วยทำงานบ้าน เอาของมาตั้งวางขายหน้าร้านตอนเช้ามืด กำจะปิดร้านก็ต้องขนของเก็บเข้าร้าน

เป็นประจำทุกวัน ไม่มีวันหยุด นอกจากเทศบาล ร้านค้าบ้านนอกต่างจังหวัดสมัยก่อน ไม่มีวันหยุด ไม่มีเวลาปิด เปิดที่แน่นอน ลูกค้ามาเมื่อไรก็ขายเมื่อนั้น ตื่นมาก็เปิดร้านเหมือนเปิดประตูบ้าน ยิ่งเปิดเช้านากก็ยิ่งได้เบรเยน เพราะได้ลูกค้าก่อนใคร และจะปิดร้านก็ต่อเมื่อจะพักผ่อนตอนค่ำ เมื่อนปิดประตูบ้าน พอมีน้องก็ต้องดูแลน้อง กันเล็กเป็นหลัก (อายุห่างกัน ๕ ปี) จะไปเล่นที่ไหน จะทำอะไรก็ต้องอาบน้ำไปด้วย บางครั้งก็ไม่อยากอาไป เพราะทำให้เราเล่นไม่สนุก ต้องเป็นกังวลอยดูแลน้อง เมื่อไหร่ที่ห่วงเล่นมากกว่าห่วงน้อง ก็จะโคนแม่ดู

การเรียนค่อนข้างเรียนดี ตอนประถมได้รับ

รางวัลเรียนดีทุกปี เพราะพ่อคุ้ยวิเชียญ ตรวจการบ้าน ให้อ่านหนังสือ จัดตารางสอน เตรียมชุดนักเรียนที่จะใส่ในวันรุ่งขึ้น และขัตรองเท้านักเรียนทุกคืนก่อนนอน ไม่เคยเสียประวัติในเรื่องไม่ส่งการบ้าน หรือไม่ตั้งใจเรียน เรียนหนังสือนั่งแคล้วหน้าเสมอ (เพราะตัวเล็กด้วย) ไม่เคยไปโรงเรียนสาย ไม่เคยโดดเรียน (น้ำท่วมโรงเรียนก็ยังไปจนคุณครูนอกให้กลับบ้าน พ่อถึงยอมมารับกลับ เพราะไม่มีครรภาระเรียนเลย) ทรงผม เสื้อผ้า ถุงเท้า ตรงตามระเบียบทุกอย่าง เรียกว่าແທນไม่เคยผิดวินัย แต่ก็ไม่ได้เป็นเด็กที่เรียนร้อยนัก ชอบวิ่งเล่นตัวบัน เล่นแตຍ โบลิตจัน ขโนยกันเพื่อนๆ ในเวลาพัก เป็นเด็กร่าเริง กระฉ�ูชนเสมอ ความดีทั้งหมดยกให้พ่อกับแม่ที่เคี่ยวเขี้ยวน และเป็นตัวอย่างด้วย จึงมีผลมาถึงตอนโตที่ทำให้ไม่ค่อยกล้าทำอะไรผิดระเบียบ นอกกฎหมายฯ

พอโตขึ้น พ่อแม่ก็กำลังสร้างฐานะ ไม่ค่อยมี

○ รับบุณฑ์รงเรียนดี ประพุตตี้ จาก ร.ร.อรุณเทีย

ปี ๒๕๒๖

เวลาดูแลลูก จึงส่งลูกไปเรียน โรงเรียนประจำ (ร.ร.อรุณทัย จ.ลำปาง) ก็ได้ฝึกช่วยเหลือตนเอง ฝึกการอยู่ร่วมกับคนอื่น ฝึกะเบี่ยบวินัย โรงเรียนนี้เป็นโรงเรียนคริสต์ มีชิตเตอร์ดูแล (ชิตเตอร์อุทัยวรรณ คุโรวาท) ได้อ่านเรื่องจากชิตเตอร์อย่างมาก รวมทั้งเรื่องความละเอียดที่ลูกผู้หญิงควรรู้เรื่องปฏิบัติ ท่านมีส่วนอย่างมาก ค่าเล่าเรียนและค่าหอพักแพงมาก เมื่อเทียบกับฐานะของพ่อแม่ ซึ่งยากจน หาเงินตัวเป็นเกลียว ส่งลูกเรียนทั้ง ๓ คน พอกัน ม.๓ ก็เรียนต่อ ม.ปลายที่ ร.ร.มัชymประจำจังหวัดลำปาง

ช่วงวัยรุ่น ไม่เคยไปคุกคุกเสิร์ต สังสรรค์เข้าตามร้านไอศกรีม หรือตามหน้าโรงหนัง (แหล่งนัดพบของวัยรุ่นจังหวัดลำปาง ประมาณปี ๒๕๒๕-๒๕๒๘) ก็มีบ้างที่ชอบหารา นักร้อง ชีวิตช่วงวัยรุ่นมีความสุขดี ไม่เคยนึกเสียดายที่เราไม่เคยไปบันเทิงเริงรมย์แบบนั้น แม้จะมีเพื่อนชวน แต่ก็ไม่นึกอยากไปหรืออยากกลอง จะใช้เวลาว่างไปกับการอ่านหนังสือไม่ว่าจะเป็นนวนิยายไทย จินกลังภายใน เรื่องสั้น เรื่องแปล นิทาน การ์ตูน อ่านทุกอย่าง ไม่ได้ซื้อ เพราะไม่มีเงิน แต่เป็นสมาชิกร้านชำหนังสือใกล้โรงเรียน

พบอโศก

การเรียนระดับ ม.ปลาย อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง สอบเข้ามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ติดคณะสังคมศาสตร์ แต่สละสิทธิ์ เพราะไฟฟ้านอยากรีบยังธรรมศาสตร์ เนื่องจากเคยมีคืนบอกว่า ถ้าจะเรียนบัญชีต้องบัญชีธรรมศาสตร์ อุตสาห์มากกว่าวิชาที่กรุงเทพฯ แต่ก็เจอบุปสรรค ไปเรียนได้ ๓ วัน ก็ป่วยลึ้งขึ้นเข้าโรงพยาบาล ด้วยโรคปอดหัวใจเมကน นอนโรงพยาบาลตั้ง ๖ คืน แรมนานอนไฟ ประทับใจแม่มาก แม่จะอารมณ์ดี พูดตลอดให้เราหัวเราะอยู่รื่อยราวกับไม่ได้อยู่ในโรงพยาบาล ทั้งๆ ที่แม่เป็นคนจีกง่วมมาก ในที่สุดความฝันก็สามารถเข้ามหาวิทยาลัยไม่ติด ขนาดวันสอบ ยังต้องหอบยาไปกินด้วยวันละ ๑ เวลา ชีวิตจึงผันแปรมาเป็นลูกพ่อขุนรามคำแหงเลือกเรียนสาขาบัญชี เพื่อจะได้ช่วยกิจการของพ่อแม่ที่บ้านในอนาคต

การเรียนในมหาวิทยาลัยเปิด บางคนอาจจะคิดว่า เป็นชีวิตที่น่าพิศมัย อิสระ เป็นตัวของตัวเอง เรียนก็ได้ ไม่เรียนก็ได้ เวลาว่างก็มาก แต่สำหรับคิณแล้ว กลับรู้สึกงงงวย บางวันว่างจนไม่รู้จะทำอะไร เพียงก็ไม่

ขอบ เดินห้างสรรพสินค้าก็ไม่ชอบ แต่ชอบ คุณนังมาก ครั้นจะดูก็ไม่มีเงิน ก็เลยลงที่ร้านหนังสือเหมือนเดิม เวลาเรียนต้องใช้ความอดทนสูง ต้องแยกที่นั่ง ต้อง العنหัวข่าย ช่วยเหลือตัวเอง อ่อนมาก เพื่อนก็ไม่่อยจะมี ปีแรกของการเรียนที่ราม ๒ (บานา-ตราด ก.ม.๙) ได้รู้จัก ญาติธรรมท่านหนึ่ง กีอุณน้ำสุนันท์ เปิดร้านขายอาหารมังสวิรัติ มีเพื่อนชวนไปกิน ทั้งอร่อย และราคาถูก กันขายก็ใจดี พุดจาไฟเราะ แฉมยัง มีหนังสือธรรมะให้อ่านอีกด้วย คุณน้ำชวนไป สันติอโศก แต่ก็ไปแค่ครั้ง ๒ ครั้ง เพราะอยู่ไกลเดินทางไม่สะดวก พอก็ปี ๒ ต้องเรียนที่ราม ๑ จึงย้ายหอพักมาอยู่แล้วหัวหมาก ปีนี้เองที่เริ่ม มาวัดบ่อyle เพราะมีหมู่กุลุ่ม ซึ่งก็คือกุลุ่ม รามบูชาธรรมนั่นเอง เริ่มต้นจากไปชุมงานบูชาอาสาพะทึกกุลุ่มฯ จัด ประทับใจมาก ในภาพลักษณ์อธยาศัยไมตรี ตั้งแต่นมารอยู่กรุงเทพฯไม่เคยรู้สึกดีๆ อย่างนี้เลย รับน่องกุลุ่มใหญ่ ก็ไม่เคยไป เพราะไม่ชอบการเข้าสังคมลักษณะอย่างนั้น จึงตัดสินใจไปรับน่องกับกลุ่มรามบูชาธรรมคนเดียว เพราะชวนไม่มีใครไป ไปแล้วก็ยังประทับใจ

ชอบปูนอโศกมาก เหมือนบ้านที่ต่างจังหวัด รู้สึกมีแต่คนดีๆ ตอนนั้นจิตใจสดชื่นมาก ปิดเทอมกลับบ้านที่ต่างจังหวัด เอา vrouปไปให้ที่บ้านดู เขาเก็บผลอยู่รู้สึกดีไปกับเราด้วย โดยเฉพาะแม่ซึ่งชั่นชุมลุงจำลอง ครีเมือง มาก (มีรูปที่ นักศึกษาถ่ายกับลุงจำลองด้วย) ในขณะเดียวกันที่บ้านก็รู้สึกแปลกใจว่า ทำไมเราถึงชอบวัดนี้ ทั้งๆ ที่ไม่มีที่ทำว่า สนใจเรื่องศาสนาอาเติยเลย ตอนเด็กๆ ที่ไปวัดไปว่า ก็ไปตามผู้ใหญ่เท่านั้นเอง

เมื่อมีหน่วยกลุ่มกีฬาทดลองปฏิบัติ เริ่มจากกินมังสวิรัติ มาช่วยงานวัด รู้จักญาติธรรมหลายคน ศรัทธาสมณะ (สมัยนั้นเรียกพระ) สิกขามาตุมาก สัมผัสได้ถึงความมุ่งมั่นในการปฏิบัติธรรมที่พระพุทธเจ้าสอน ไม่ได้บวชแค่ ตามประเพณี กราบได้สันิทา ได้ขอคิดหลายๆ เรื่องเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต ได้รู้อะไรใหม่ นำดื่นเด้น นำเรียนรู้ ชอบอ่านหนังสืออโศกมาก มักจะนั่งอ่านหนังสือที่ห้องสมุดสมาคมผู้ปฏิบัติธรรมเป็นประจำ มีความสุขที่ได้นาวัดมากกว่าไปเรียนที่มหาวิทยาลัย

ความลึกลับอธิบาย

แต่เดิม รู้สึกว่าตนของกีเป็นคนดี เพราะเป็นเด็กดีของพ่อแม่ ซื้อสัตย์ ประหยด เชื่อฟังผู้ใหญ่ ไม่เที่ยวเตร่ และพ่อแม่เกิร์ว่างใจมาก ไม่เคยมาดูว่าลูกตัวเองอยู่อย่างไร ให้เงินใช้เป็นเทอน ซึ่งแรกสำารถ จัดสรรใช้ได้พอโดยไม่ต้องขอเพิ่มเลย บางครั้งยังมีให้เพื่อนยืมอีกด้วย หาก แต่ก็ไม่มาก พอมาวัดได้รู้อะไรมากขึ้น ก็เห็นว่า เท่านี้ยังดีไม่พอ มีคนที่ดีกว่าอีกเยอะและมีความดีอีกมากมายที่เรายังไม่เคยทำ เราว่าเราประหยดแล้ว ที่นี่เขายังประหยดกว่าอีก ก็เริ่มฝึกฝนตัวเองให้ดีขึ้น ด้วยการปฏิบัติศีล &

เรียนอยู่ ๖ ปี จึงจบปริญญาศิลปศาสตร์ แล้วมีโอกาสกลับมาช่วยงานของโรงเรียนพุทธธรรมสันติอโศก (ช่วงที่ยังเรียนไม่จบ ก็มาช่วยสอนนักเรียนพุทธธรรมวันอาทิตย์เป็นประจำ) ได้พบความสุข รู้สึกว่าตนเองได้ทำอะไรที่มีสาระ เป็นประโยชน์กับผู้อื่นบ้าง ไม่ต้องไปดื่นرنกับชีวิต เป็นหมายหอบแడดเหมือนเพื่อนๆ แรกๆ พ่อแม่ ก็ไม่เข้าใจ ขัดแย้งกันในเรื่องเป้าหมาย และการปฏิบัติตัวในการดำเนินชีวิต แต่ก็ยอมรับในความดีของที่นี่

จนทุกวันนี้ยอมรับได้มากขึ้นแม้จะยังไม่ ๑๐๐% ก็ตาม เป็นพระตัวเองที่ยังทำความดีได้ไม่ถึงขั้นให้ฟ่อแม่หายห่วง กลายกังวลได้ ก็คงต้องใช้เวลาต่อไป

มิตรดี สหายดี เป็นทั้งสันขของพระหนธรรมย

ทุกวันนี้มีความสุขกับการใช้ชีวิตอยู่กับสังคมอโศก ไม่เคยกล่าวว่า จะไม่มี ใจดูแลyanเราเจ็บป่วยหรือแก่เฒ่า นั่นใจว่าได้เลือกสิ่งที่ดีที่สุดแล้ว แต่ยังไม่ค่อย มั่นใจในความดีของตนเอง พยายามศึกษาเรียนรู้ที่จะทำดีไปเรื่อยๆ มีความดีอีก มากมายที่ยังไม่ได้ทำ เพราะยังลดกิเลสไม่ได้มาก จึงทำประโยชน์ต่อผู้อื่นได้น้อย นี่ความเชื่ออย่างสันติใจว่า ยิ่งคนลดกิเลสได้มากเท่าไร ยิ่งทำประโยชน์ ให้แก่ผู้อื่นได้มาก

เวลาเกิดปัญหา เกิด ความทุกข์ สิ่งที่ทำให้เรารถลายใจได้ คือ คิดถึง เรื่องกรรม และคิดว่าเรายังทำดีน้อยไป

ปัจจุบัน เป็นพนักงานบริษัทแดชีวิตฯ (ขายสินค้าปลดสารพิษ มังสวิรัติ ในแนว ทางบุญนิยม) ซึ่งเป็นบริษัทฯ ส่วนกลางของ สันติอโศก รู้สึกอบอุ่นมาก อยู่ในแวดวงของคน ที่รักดี ไฟดี และกำลังพยายามทำดีกันทุกคน

ถ้อยคำสีริมงคล
สุวี

หิด เข้าใจ เข้าบ้าง

มีบางความคิดเมื่อเส้นօอကนฯ จะเห็นจิตใจเต็นโกรມคราม ตัวชากูนวาน
เหี้่อกาพหลั่งไหล !

นั่นแสดงว่า จิตใจของเรา “ไม่รับประทาน”
เช่นเดียวกับอาหารบางชนิด ที่ทำให้เจ้าของชีวิตลำกอตีบตันขึ้นมาทันทีจน “กลืนไม่ลง”
“ໄล่ปาก” ง่ายกว่า “ໄล่สมอง” หลายเท่า

เพราะเหตุนี้ การหัดกินอย่างจีบนับเป็นกระบวนการ
 เตรียมพร้อมน้อมรับความคิดที่ยิ่งใหญ่ !

เพราะมนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตชนิดเดียวที่สามารถฝึก
 เดินทางด้วย “เหตุผล” มากกว่าเพียงแค่ “สัญชาตญาณ”
 แม้ยอมรับใน “เหตุผล” ก็ยังต้องฝึกฝน ฝึกปรือ
 จนกว่าจิตใจจะบวบลงตัว

ตามว่า โกรธคืออะไร แต่ใจทำไม่ยังไม่ยอม ?

ตามว่า เหล้าหรือมีนันตราย แต่ทำไม่ยังชอบดื่ม
 ชอบสูบ ?

จะเห็นได้ว่า “ความสุข” กับ
 “เหตุผล” ก็ยังเดินทางอยู่ในตัวเราอย่าง
 พลุ่งพล่าน !

“รู้ดี” ก็ใช่ว่าจะ “ทำได้”
 “ทำได้” ก็ใช่ว่าจะ “ทำได้”
 บ่อยๆ อาจจะมีพลังความเพียรแค่
 ไม่ถึงครึ่ง

พฤติกรรมของมนุษย์จึงลึกซึ้ง
 แต่ไม่ลึกลับ กลับรอดจากการค้นหา
 การศึกษาอย่างกระตือรือล้น

ฟู เมกเกอร์ ผู้เขียน “สิทธารถะ”
 เจียนทบทวนภูมิปัญญาไว้ภาค

“มนุษย์... มักตัดสิน ‘คนอื่น’ ด้วยการกระทำ
 แต่ตัดสิน ‘ตัวเอง’ ที่เจตนา !”... ช่างคำเอียงอะไร
 ขนาดนั้น !

คนเราเก็บเปลอก ชอบศึกษาไปเสียทุกอย่าง ชอบ
 เรียนรู้ก็ใกล้สารพัด

รู้กระทั้ง วงจรของดวงดาวแต่ละดวงแห่งเอกภาพ
 เมื่อไหร่จะโผล่ให้เห็น !

รู้กระทั้งการใช้คอมพิวเตอร์ ที่ย่นย่อเวลาทำงาน
 จาก ๑ ปี เหลือแค่ ๑ วินาที !

แต่เสียอย่างเดียว กลับไม่รู้จักชีวิตมนุษย์ด้วยกัน
มัวแต่ ‘ถือสา’ มากกว่า ‘ศึกษา’ ใช่ไหม ?

“หัดเข้าใจเขาน้าง” ความอึดอัดจะได้ผ่อนคลาย
ความอามาตรฐานทางทักษะได้ลดอุณหภูมิลง

ต้นไม้แห่งเมตตาจะได้แตกใบอ่อนเสียที่

เพราะเส้นทางชีวิตมาจากการแหล่งกำเนิดที่แตกต่าง
 การเรียนรู้ การต่อสู้เพื่อความอยู่รอด มีเงื่อนไขที่ต่าง
 กันไป

จากการเรียนรู้ด้วยตัวเองก็แสนๆ ล้านๆ ชาติที่
 ไม่อาจนับหมด เราจึงเป็นชีวิตที่พัฒนา มีเอกลักษณ์
 ของตัวเอง

เพราะเหตุนี้ ไยจึงจะคาดคั้นให้คนอื่นคิดเหมือน
 เรายาทำเหมือนเรา พูดเหมือนเรา ?

“หัดเข้าใจเขาน้าง” ในความเลว แรกลับพบร
 ความจริงที่น่าลงน เหตุผลที่ทำให้มีหลายเจตนา

เพราะโลกฯ เพราหากจะบังคับใจ

เพราะโถสังที่ยากจะควบคุม

เพราะสำคัญผิด (ไม่忙)

เพราะอยากประชดด้วยความสะใจ

เพราะมีความสุข (หลงคิดดีดี) ฯลฯ

เปิดใจให้กว้าง ปล่อยวางความคิดเก่าๆ

คนเราล้วนໄຟດີ ເສີຍແຕ່ວ່າບາງຄັ້ງ

- ເກີດໃນສົ່ງແວດລ້ອມເລວ່າຍ
- ພ່ອແມ່ເປັນດ້ວກການປຶ້ອນຂົ້ມູດ
- ມີພື້ນຫໍ່
- ເຮັນຮູ້ຈັກຕ້ວອຍໆທີ່ໄຟໄດ້ມາຕຽບຮູ້ນັ້ນ

ຕ້ວເຮັນເດືອກໂນໂມທາສາຮູ ແຕ່ຄົນທີ່ໄຟເປັນ
ອ່າຍ່າງເຮົາ ໂປຣເທິນໃຈໜ່ອຍເຄອະ

“ໄຟເປັນອ່າງລັນສັກຫາດີໃຫ້ໄປ”

ອັກຍ-ເມຕຕາ ເປັນດອກນັວທອງ ຮອກເຮັດວຽກ
ກາງຈະບານແຕ່ມີທີ່ຫາດອືກນິດ ປຸ່ມຫັນດີ ຄື່ອ “ເລືອດສດຖາ !”

ເລືອດສດຖາ ເປັນໄລນ ກີ່ອຄວາມເຈັບປວດນັ້ນແອງ

“ຫັດເຂົາໄຈເຫານ້າງ” ສອນເທິ່ງໄຫ້ກີ່ໄຟຈຳ ທຳໄນ
ໂຈທີ່ແກ່ນ໌ ຄິດໄມ່ອອກ?

ເຄອະນະ ເຮືອໄມໂງ່ ເຮືອໄມວຸ່ສຶກຫຮອກ !

ເພົ່າໄມ່ຍອມເຂົາໄຈ ເຮົາຈະກລາຍເປັນຕາແກ່
ເອາແຕ່ໄຈຕົວ ທີ່ຄົນຮອບບ້າງເບື້ອໜ່າຍ

ທີ່ນາຂອງທຸກຄົນລ້ວນເປັນເຮືອງນ່າເຫັນໃຈ ກີ່ໄກຮັດ
ອຍກາມີ້ຂົ້ນກພວ່ອງ ອຍກາມີ້ຈຸດອ່ອນ ອຍກາທຳອະໄໄປດິພລາດ

ພາຍານເຂົາໄຈສັກກາຮົມ

ພາຍານເຂົາໄຈຄວາມເປັນດັວເຫາ

ຮຸ່ນຮຸ່ນກີ່ພລັນຜ່ອນຄລາຍ

ຄນທີ່ໄມ່ເຄຍຈັບຜິດຕົວເອງ ກີ່ຈະຍິ່ງຄື່ອສາກນອື່ນຈ່າຍນັກ
ນັ້ນກີ່ຕື່ອເກົ່າງປະຈາກຕົວເອງ ແສນລະຍາຍ !

“ຫັດເຂົາໄຈເຫານ້າງ” ຄວາມເປັນເດືອກຢູ່ທີ່ການດຶງດັນ
ຈະເປັນອ່າຍ່າງທີ່ເປັນ “ໄມ່ມີການຍື້ດໝ່ານ ໄມ່ມີຄວາມຄິດທີ່ຈະ
ໄຟນັ້ນໜ້ອມເຂົາໄຈຜູ້ອ່ານ

ສັກຄວນນີ້ ຈຶ່ງມີເຕີກໃນຮ່າງຂອງຜູ້ໃຫຍ່ມາກກວ່າ
ມາກນັກ

“ຫັດເຂົາໄຈເຫານ້າງ” ນຽກພລັນຫາຍ ສວරະໜີພລັນ
ປຣກງູ ເປັນຄື່ອຍຄຳແໜ່ງຄວາມເບີກນານ

ເປັນຄວາມໜ້າຄ່ອງຮູ້ສຶກຫຮອກ !

ຂິ ແກຣ່ວ

ດ້ວຍຕົວອະດຳ

ທຸກຂົວຕົມບໍ່ລູມນີ້ຝຶ່ນ
ທຸກຕົ້ນວັນບໍ່ລູມຮຽນຜ່ານເລື່ອໄປ
ນອເດືອນງອດທານເບື້ນແຈ້ງເບົາໄດ້
ເຮືອບໍ່ຝຶ່ນດ້ວຍຫ່ອງໃຍທຸກເວລາ

ຄູ່ຕໍ່ໄປ
ທຸ່ມເທິ່ງໄດ້ເຊື່ອອາການ
ແນ້ເກົ່າດ້ວຍເຫັນດ້ວຍລ້າ
ນອເດືອນງວ່າພລັ້ງອັນຍິ່ງໃໝ່ປູ້ໂລໄອເດືອ

-ພາກຜົ່ງຜັນ-

การที่ได้ติดตั้ง หากด้วยเจตนาเมตตา ก็เป็นบุญของเงา

เราควรไม่ทิ้ง

หากด้วยจิตไม่ช่องใจ หมั่นไส้ถือสา ก็เป็นบานปุ่มของเงา

เราควรเมตตา

เมื่อยังมีชีวิตตัวเอง เผชิญความคิดเห็นเกี่ยวกับต่างและคนที่สวนทาง

เพียงเรารู้สึกที่เราคิดเห็นเป็นไปเพื่อประโยชน์

และการที่ก้าวไปมิใช่เพื่อตนเอง หรือกำ่ได้โปรดเสียหายได้ โถฉ

บังต้องหัวนี้ให้กันไว้ด้วย

พึงรักให้แจ้งๆ กระทำให้ธงๆ กระทำให้จิตเรนาเนสซанс

เห็นมิใช่หรือ บากเรียนมีมากในโลก ผู้ไม่เคร้าโศกไม่ป่วยเมียแม่

จังหวัดยืนอยู่บ่าหงส์แน่ ประเสริฐ บรมสูลสำริด

แล้วปวงชนไม่กันด้วยกันเห็นคล้อยตามเงา ชั้นเงามาก

เอามาเป็นแบบอย่าง

วิดีเย็นใจ

ເມື່ອໄລກສອນໃຫ້ເທັ່ນແນ້ນນີ້ ໃປໃນການກຳຕັ້ງໄມ້ໄຮຍຮາ
ຖຸກດ້ວຍຈາກຂອງຄນໄມ້ຂອງໃຈ ກີ່ເກີ່ນມາເປັນໄຟສຣັງສຣະ
ກຳຖຸກຄືນວັນໃຫ້ເນື່ອຍຄຸນເຄົ່າ ແປຣໂວກຍິ່ງມີມາໃຫ້ເນື່ອພລັງ
ຮົວຕົນນີ້ແລ້ກນ້ວຍ ຍົດເຄື່ອຫລັງໃຫ້ມູ່ຫລັງໄດ້ຕັ້ງໃຈຈະໄຣນັກ
ແມ່ເຮືອງຈາວແສນແປດລັນແກ້ກີ່ປະຊຸມຊຸດຈາ
ຫຼັກຜ່ານມາເພື່ອຜ່ານໄປ ຕົວຈະກາດເກຽງຫວັນກາລວະໄດ
ເພື່ອຢືນໃຈໄໝເສີຍຄູນຍິ່ງຈະມີວະໄໄໃຫ້ຄູນເສີຍ
ເພື່ອຢືນເບື້ນເບື້ນສອນຍູ້ ຖຸກຜູ້ແສດສະວະໄໄໃສກົດໄປ
ໃຄຍ້ງຈະນໍາມາວັດໜ້າກໍາຮ້າຍກໍາລາຍກໍາທຸນກັນເຮົາໄດ້...
ຖຸກເຮືອງຕົວຈຳຜ່ານພັນ ຖຸກຄນຈະຫຼູ້ຄ່າ ເລວ່ານີ້ສົງແມຕາ
ແລະປ້ານຸ່າທີ່ເຍືອກເຍັນ

ປຣາກນາດີ ຈາກ ສ. ຮ້ອຍດາວ

ວິດີເຢືນໃຈ

กว่าจะถึงโรงพยาบาล กว่าจะผ่านขั้นตอนรักษาที่เชื่องช้านากกีระบบไปหมดทั้งตัว ค่าว่าซื้อไม่หัก กะโภคไม่ร้าว อวัยวะยังอยู่ครบ ยกเว้นแพลงที่หัวตาซ้ายซึ่งเป็น ๑๓ เส้น เจ็บหนักอกและเสียวแปลบที่สะบักขวารุนแรง

ส่วนน่องหลังการรักษา หน้าเข้าเป็นจ้ำๆ ส้ม่วง พินหักหลายซี่ ดังงูหัก ปากแตก และมีเลือดไหลจากทางตาทั้งที่ทำแพลงปิดฝ้าก็อืดไว้แล้ว ดูอาการน่าเป็นห่วงกว่าเราเยอะ

นอนโรงพยาบาลที่สารบุรี ๑ คืน วันรุ่งขึ้นทำเรื่องเข้ารักษาต่อที่กรุงเทพฯ แต่เราตัดสินใจนอนพักที่วัดพระมหาพิมานทำแพลงให้ได้ ส่วนอาการฟกช้ำและเส้นสายที่คลุดเคลื่อนก็ไม่จำเป็นจะต้องรักษาในโรงพยาบาล

๒ สักดาห์ผ่านไป อาการดีขึ้นเป็นลำดับจากการเยียวยาและความช่วยเหลือของเพื่อนพ้องน้องพี่ญาติธรรมที่ใกล้ชิดราษฎร์สามัคคี น้องก้ออกจากโรงพยาบาลด้วยสุขภาพที่แข็งแรงระดับหนึ่ง

นี่คือการมาเยือนของเทวทูตที่เดือนไหรู้ว่า ความเป็นและความตายอยู่ใกล้กันแค่พลิกฝ่ามือ พร้อมใหม่หากต้องลาโลกไปอย่างไม่รู้เนื้อรู้ตัว ซึ่ง ณ วันนี้ กิจโนยใหญ่ที่ควรบนขาวากย์ยังผัดวันประกันพรุ่ง ป่วยกรกล่าวถึงการทำที่สุดแห่งทุกข้อเป็นปีหมายสูงสุดของชีวิต

น่าယวันที่ฝนพำสยามาดังแต่เช้า บรรยายศาสตร์เชื้ิน และจิตใจค่อนข้างหดหู่ เพราะยังต้องรอความช่วยเหลือจากผู้อื่นในบางเรื่อง มองผ่านสายฝนและแมกไม้เยียวจีไปยังศาลาวิหารที่หุ่มด้วยแผ่นอิฐสีน้ำตาลเคร่งขรึมที่ซึ่งบรรจุพระบรมสารีริกธาตุอยู่บนเรือนยอด พลันเกิดความดีมีคล้าลีกในสภาพะจิตที่สงบมั่นคงและเยือกเย็น

โชคดีที่ยังได้กลับมาเห็นศาลาวิหาร ได้กลับมาอยู่ร่วมกับหมู่นิตรดี สามาดี สังคมสิ่งแวดล้อมดี

โชคดีที่ไม่พิการ และวินาทีก่อนที่ไม่ต้องทนหนทางแก้ไขข้อผิดพลาดบกพร่องที่ผ่านมา

ที่แน่ๆ มีบุญคุณที่ยังไม่ได้ทดสอบ มีแคนที่ยังไม่ให้ภัย มีรักมีชังที่ยังผูกติดในจิตวิญญาณ โชคดีแค่ไหนที่มีโอกาสกลับมาแก้เงื่อนปมไม่ให้ติดค้างไปถึงพหนนา (ที่หวังว่าจะไปสู่สุคติ) เพราะไม่ว่าจะรักหรือชังก็ล้วนเป็นความพยายามทางเรื่องต่ออันสตานเดียว

ប្រាក់ទេសជាកម្មរដ្ឋមន្ត្រី : ពេទ យេត(ល) នៃតំបន់អវ៉ាណ - 台灣
ក្រសួងពេទ ន - ពេទ មេចាយន ទទួល

☞ ຄນະຜູ້ເດີນກາງ

ກກ.ສົງການຕໍ່	ກາຄໂຫຼດ	ປະຈານຄະນະທຳງານ ຕ.ອ.ກລາງ
ນາຍແກ່ນຳ	ແສນເມືອງ	ຕ.ອ.ກລາງດ້ານການພັດນານ້ຳໜັກຊື່ວກພ
ນ.ສ.ປັກມາວດີ	ກສິກຮຽມ	ທີ່ປະຈານຄະນະທຳງານ ຕ.ອ.ກລາງ
ນາຍສຸຮ້າຍ	ວົງຄືປີຍ່ນ	ທີ່ປະຈານຄະນະທຳງານ ຕ.ອ.ກລາງ
ນາງສູງໝີ່	ວົງຄືປີຍ່ນ	ທີ່ປະຈານຄະນະທຳງານ ຕ.ອ.ກລາງ
ນາງອາກຣນ໌	ວິຂ້ຍດິມຫຼົ້ງ	ຕ.ອ.ກລາງດ້ານ & ສ.
ນ.ສ.ຕັ້ນກຳ້າ	ມາກສຸ	ຕ.ອ.ໜຸ້ມໜ້ນຄາລືອໂສກ
ນ.ສ.ເພເຮຣະວັນ	ຮະຈຸງ	ຕ.ອ.ໜຸ້ມໜ້ນຮາຈຮານ້ອໂສກ
ພ.ທ.ໝູງສຸວິໄລ	ວົງເຈົ້າຮະສຸດ	ຜູ້ໜ່າຍເລານຸການ ຕ.ອ.ກລາງ
ນາງມນທິරາ	ຕະຍະວັ່ງຮຽບກົງ	ໜຸ້ມໜ້ນປົງມອໂສກ

☞ ກົມໄດ້ຫວັນ

๑. ທ່ານລັກຂໂໂນ
๒. ທ່ານນາງຫຼຸດໂຮຈນ໌
๓. ກົກມຸນືເໝີຍິນດີ້ງ

ວັດເມື່ອວົງຈີ້ (MIAO KONG TEMPLE) ຕັ້ງອູ້ທີ່ NO.๔, LANE ๔&, LAO CHUAN

ST. WENSHAN DIST. (๑๖) TAIPEI TAIWAN TEL ๐〇一-๘๘៦-២-៩៩៣៥៥០០

๔. ທ່ານສມໜາຍ
៥. ທ່ານຕູ້ຍ

ไต้หวันเป็นประเทศที่ไม่ใช่เมืองท่องเที่ยว จะเข้าประเทศเรียกว่าโอดดสุด เพราะกลัวคนไปลักลอบหางานทำ ไปแล้วไม่กลับ โดยเฉพาะคนที่มาจากชุมชนโนนเนมทั้งหลาย ต้องมีหลักฐานการเงิน อาชีพที่มั่นคง พวกราสีคันเป็นข้าราชการแต่ก็คาดว่าประเทศทั้งสองไม่มีสัมพันธ์การทุกด้านและได้ยินว่าเขาจะปฏิเสธ จึงไม่ได้ใช้หลักฐานนี้

เบื้องหลังการขอวีซ่า จึงตื่นเต้นพอสมควรกว่าวีซ่าจะคลอดได้ คุณประจำบกมีนาช่วยผู้ประสานงานและช่วยเหลือในการขอวีซ่า เพราะเคยเป็นอดีตพระไทยที่ได้หัวนกงภาษาจีน และคุสคุสผลบุญเสริมหนุนให้อดีตท่านสมะลักษณ์โภในขณะนั้นยังอยู่ที่ประเทศไทย ได้ช่วยเจรจา กับทางสถานทูตตลอดจนท้ายที่สุดต้องรบกวน พลตรีจำลอง ศรีเมือง เอ่ยปากรับรองกับอุปทูตว่าทั้ง ๑๐ คนนี้กลับเมืองไทยแน่นอน วีซ่าทั้ง ๑๐ เล่ม จึงคลอดออกมากันทันกำหนด

☞ อาทิตย์ที่ ๗ เมษายน ๒๕๔๔ : วันกลับ วันแรก วันเดินทาง

พวกเรารอจากบ้านกันตั้งแต่ตี ๔ จาก ๓ แห่ง เริ่มที่รถตู้ไปรับคุณปัทม์ อาอ้อย คุณเพชรและคุณนุช ที่บ้านลาดพร้าวต่อด้วยware รับน้ำดื่ม พี่ส่งกรานต์ และคุณแกร่นฟ้าที่สันติอโศก รถตู้มุ่งตรงไปยังสนามบินดอนเมือง เพื่อสมบทเพื่อนร่วมทางอีก ๓ ท่าน คือ พี่โน่เงเหลียง (มาจากอ้อมน้อย) คุณจิวและคุณรีบ (มาจากเยาวราช) รวม ๑๐ ชีวิต (หญิง ๙ ชาย ๑) มาพร้อมเพรียงกันเมื่อเวลาประมาณ ๐๕.๐๐ น. เพื่อใช้ชีวิตเดินทางร่วมกันอีก ๑๒ วันข้างหน้า เมื่อเช็คอินเสร็จแล้วก็มาลงบัญชีเดินทาง ก็ให้คุณเงเก็บกันทั้งทีม

และแบ่งหน้าที่กัน พี่ส่งกรานต์รับถ่ายเอกสาร ดิจิตอล คุณปัทม์ถ่ายฟิล์มสี คุณแกร่นฟ้าถ่ายวิดีโอ น้ำดื่มน้ำดื่มกับพี่โน่เงเหลียงดูแลเรื่องของที่ระลึค คุณนุชกับคุณจิวช่วยดูเรื่องการเงิน คุณเพชรกับคุณรีบช่วยจดบันทึกการดูงาน ส่วนคุณจิวและพี่โน่เงเหลียง มีหน้าที่เป็นล่ามพิเศษ เพราะพูดเจนกลางกันได้ อาอ้อยในฐานะคนป่วย ถูกพาไม่ดีนัก ให้มาพักผ่อนและก็จะเป็นผู้ช่วยทั่วไป เรื่องการแลกเงิน คุณแกร่นฟ้าขอนมาหนึ่งล้าน (NT) พอดีบินพอดี เพราะจะเอามาวางแผนมัดจำเครื่องทำเต้าหู้ด้วย

พี่ไม่งเหลียงดูสีหน้าไม่ค่อยสบาย สอบถามได้ความว่าในงานปลูกเสกฯ ได้ตบจากท่านโซรัจโจ รับประทานแต่ข้าวกล่อง ๓ วัน ทำให้รู้สึกแน่นอึดอัด ปั่นป่วนในท้องรวมทั้งมีอาการท้องเสียด้วย แต่ก็สู้ สู้ ! จะไปบุกถูกลักทรัพย์ได้หัวน เสียงกระซิบมาว่าอุ่นใจกับที่มานี้น่องจากมีทั้งหมดอยา นักสาธารณสุขและพยาบาลมากันเพียบ อาย่างไรก็ไม่ทิ้งกันอยู่แล้ว พากเราหรือฟ้าไปกับการบินไทย เที่ยวบินที่ TG ๖๗๔ เมื่อเวลาประมาณ ๐๗.๐๐ น. ใช้เวลาในการบินประมาณ ๓ ชั่วโมง ๑๐ นาที (เวลาในได้หัวนจะเร็วกว่าเมืองไทยประมาณ ๑ ชั่วโมง เพราะฉะนั้นก็เป็นเวลา ๐๘.๐๐ น. ทางได้หัวน.)

☞ สิบเอ็ดมงคลเข้าถึงสนามบินเจียงไคเชค

สนามบินนานาชาติของได้หัวน อยู่ที่เมืองเดาหยวน ห่างจากไทเปเมืองหลวงประมาณ ๔๐ กิโลเมตร พี่ไม่งเหลียงและคุณจิวเริ่มทำหน้าที่ส่งภาระเงินที่เคนเนตเตอร์ตรวจคนเข้าเมือง ท่านลักษณ์โภ ท่านมหาชุติโรจน์ ท่านสมชาย (พระไทยในได้หัวน) และภิกษุณีเหยียนตึ้ง まる อรับพาทีมงาน (มีพระและภิกษุณีขับรถให้นั่ง หากไม่ได้รับการอนุญาตจะรู้สึกเกรงใจ ไม่กล้านั่ง แต่ที่ได้หัวนถือเป็นเหตุการณ์ปกติที่พระหรือภิกษุณีจะขับรถให้ชาวสารัชนั่งหรือเศษบรพชิตขับรถและ ผู้นั่ง ข้างหน้าคู่กันจะเป็นเพศที่ต่างกันก็ไม่เป็นเรื่องผิดแปลก) นุ่งหน้าสูไทเป วันแรกพากเราหรือได้รับบทพิจารณาณรมาณุสติ คือ รถยนต์ทั้ง ๓ คันขับตามกันไปเป็นขบวน นำโดย ภิกษุณีและนีท่านสมชายพร้อมกับทีมชายอีก ๓ คนปิดท้าย ถึงทางแยกที่จะขึ้นทางด่วน รถภิกษุณีเกิดหยุดกะทันหัน ทำให้รถคันที่สองต้องเหยียบเบรคจนตัวโกร่ง รถคันที่สาม (ซึ่งเบรคไม่ค่อยดี) ก็เบรคสุดกำลัง แต่เบรคไม่อุ้ยชนรถ กันที่สองดังโกร闷 !!!

2002/ 4/ 7 1:21pm

เดชะบุญไม่มีผู้ใดได้รับบาดเจ็บสาหัสเพียงแต่ทีมหญิงที่นั่งในรถคันที่สองได้รับการจัดกระดูกจากแรงกระแทกพอกพอน ด้วยความห่วงใยชีวิตในรถคันที่สาม ทีมหญิงในรถคันที่สองจึงเหลือว่างไปปลุกรถคันที่สาม แล้วก็ต้องใจหายว้า เนื่องจากพาร์คสมูฟูนซีเมนต์ ๑๐ ล้อ ๒ กันขาดติด ๆ อยู่ท้ายรถคันที่สามแต่หัวรถเบี้ยงออกไปทางขวาเล็กน้อย ห้ากราดสมูฟูนไม่เบนออกขวา รับรองได้เลยว่าสภากาพรถคันที่สามจะต้องแบบอัดติดแน่นแน่นอน นี่คันที่สามโชคดีปลอดภัยไม่ได้อันตรายแต่อย่างไร นึกชัมเชยน้ำใจและสติของคนขับรถปูนที่ไม่กระหน่ำซ้ำเติม ตามวิสัยของผู้ที่ขับรถคันใหญ่ อิกทั้งยังได้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าคนขับรถในได้หัวจะตะหนักและคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้เดินทางตามท้องถนนอยู่เสมอ เหตุการณ์ครั้งนี้เดือนตนองเร่งว่า อย่าได้ประมาทความตายจะมาเยือน เมื่อได้กึ่งชั่ว เร่งทำความดี ๆ ๆ

➤ เป้าหมายแรกของงานผลิตเต้าหู้

บ่ายโงง เป้าหมายแรกซึ่งเป็นทางผ่านก่อนเข้าไทยเป็นครั้งแรก ของงานผลิตเต้าหู้ ซึ่งคุณแก่นฟื้ดตั้งใจมาถ่ายวิดีโอกระบวนการผลิตโดยละเอียด ท่านลักษณ์โนลจึงให้เวลานานหน่อย โรงงานนี้ เป็นโรงงานผลิตขนาดกลาง เต้าหู้นับเป็นอาหารหลักของชาวไทยหัวน้ำ มีโรงงานขนาดเล็กเป็นพันแห่ง กระบวนการผลิตได้แก่ การนำวัตถุดิบ (เมล็ดถั่วเหลืองนำเข้าจากสหรัฐอเมริกา - ไม่ต้องสงสัยเลยว่าจะไม่ใช่ถั่วเหลือง GMO) มาแช่น้ำค้างคืน จากนั้นถูกส่งเข้าเครื่องบด เติมอบเชยผง แล้วเข้าเครื่องต้ม แยกน้ำแยกกาลถั่วให้หมุน น้ำเต้าหู้ส่งเข้าถังบ่ม / กวน ใส่ดีเกลือ ประมาณ ๑๐ ใบ ให้ตกตะกอนจับตัวเป็นก้อน เทใส่ถาดสีเหลือง เลื่อนไปตามร่องเย็น วางถาดซ้อนกันทับอัดเอาแน้ออก จนเป็นก้อนแข็ง เทออกจากถาดตัดเป็นชิ้น ใส่กระดังไม้ไผ่ให้พัดลมป่าจานเย็น นำเก็บเข้าถุงแข็ง ๑ คืนแล้วจึงนำไปหยอดโดยไส้น้ำตาล ซึ่งอ้วปรุงรส ได้เป็นเต้าหู้ทอดสีน้ำตาลเหลืองขายเป็นถุง ๆ ละ ๗ กิโลกรัม ราคา ๑๐๐ NT (อัตราการแลกเปลี่ยนเงิน ๑ NT = ๑.๒๕ บาทไทย)

เฉลี่ย กก.ละประมาณ ๑๘ บาท ซึ่งถูกกว่าเนื้อสัตว์มาก ถึงข้อว่าเป็นอาหารคนจนในได้วันได้ เครื่องนี้สามารถผลิตได้ ๒๕๐ กิโลกรัมต่อ ๖ ชั่วโมง มีคนปฏิบัติงาน ๑๐ คน

สรุปกระบวนการผลิต

ถั่วเหลือง → ถั่วเหลือง → แช่ในน้ำ ๒๔ ชม. → บด + อบเชยผง → ต้ม (แยกกากรนำไปเลี้ยงหมู) → น้ำเต้าหู้ปั่น → เติมดีเกลือ → เต้าหู้ปั่นเป็นก้อน → เทใส่ถ้วย → กดทับเป็นก้อน → ตัดเป็นชิ้น ๆ → เป่าเย็น → แซ่บแจ่ว → หยอด → บรรจุใส่ถุง

ข้อดีในการผลิตของโรงงานนี้

๑. สามารถผลิตได้รวดเร็ว ปริมาณมาก
๒. ใช้แรงงานคนน้อย
๓. ทำเต้าหู้ได้มีคุณภาพ คงตัว เพราะสูตรคงที่ รสชาติอร่อย
๔. มีการคัดขนาด นำเต้าหู้ที่แตกออก

ข้อสังเกต (จากนักสุขาภิบาลอาหาร ต.อ.) ใช้เทคโนโลยีเครื่องจักรชั้นดี แต่สุขลักษณะไม่ดี กระดังไม่ไฟที่ใช้ ตากเต้าหู้ด้ำ ขึ้นรา การวางรังไสเต้าหู้ติดพื้นที่มีน้ำและ หล่ายครั้งที่เต้าหู้หล่นกับพื้น แต่ก็เก็บขึ้นมาบรรจุ ควรยืนยันว่า ขั้นตอนการบรรจุงานไม่มีการส่วนผ้าปิดปาก-จมูก ใช้มือสัมผัสเต้าหู้โดยไม่สวมถุงมือ พนักงาน (ผู้ชาย) ใส่เสื้อบาบ ไม่ใส่บานัง (เป็นแบบอุดสาหกรรมในครอบครัว)

ข้อที่ต้องพิจารณาปรับปรุง

๑. หากจะผลิตเต้าหู้มาก เช่น โรงงานนี้ จะทำความสะอาดกระดังไม่ไฟอย่างไร ไม่ให้ขึ้นรา หรือการใช้วัสดุอื่น
๒. สุขลักษณะส่วนบุคคลของคนผลิต
๓. การจัดการน้ำเสีย

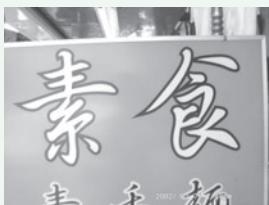
ข้อมูลทั่วไป ได้หัวน้ำมีค่าน ๒๒ ล้าน กินเจประมาณ & ล้านคน เพราะจะน้ำในโรงงานผลิตเต้าหู้จึงมีเป็นพื้นแห่ง

อาหารกลางวันแบบง่ายๆ

กว่าจะออกจากการเต้าหู้ไปรับประทานอาหารกลางวัน ก็เป็นเวลาไม่นาน
สองกว่าแล้ว คุณนุชมองเห็นร้านนี้จ้างห่อหอยเป็นพวงอยู่ดูแปลกดีว่า “ร้านที่นี่
เข้าไปด้วยเป็นของขอบและคงทิวจนตาลาย ร้านกัวยเตี๋ยวเจเป็นร้านเล็กๆ ที่เมือง
จังลี เจ้าของเนื่องเห็นหน้าท่านลักษณะรีบอุ่นมาตื้อนรับเพราะพาลูกค้ามาให้
 เพราะทีมที่แล้วท่านก็พามาที่นี่ กัวยเตี๋ยวมีสูตรต่างๆ หน้าตาต่างไปจากบ้านเรา
 และมีกัวยเตี๋ยวผสมกระเพาะปลาเจด้วย ระหว่างรอคนขายปุงรุส พากเราก็เริ่มฝึกเรียนตัวหนังสือจีน โดยมี
 คุณจิวนำ อย่างน้อยก็รู้ว่า “ใจ” (齊) แปลว่า “เจ” สำหรับ “ซู” (素) แปลว่า “มังสวิรัติ” พากเราหัดสังเกต
 ตัวอักษรไว้ถ้าไม่ใช่สองตัวนี้ ก็อย่าได้เลียดไปที่เดียว เดียวจะวิงอุ่นมาไม่ทัน

อร่อยมากน้ำซุป
รสชาติดีผสมพริกเผ็ดนิดๆ
(แต่ที่ได้หวานน้ำส้มสายชู
พริกดองหาภินยากนะ)
ขาเห็ดหอมทุบก็ไข่ใหญ่นำ

จนแอบไปเปิดดูเงินดูยี่ห้อเพื่อจะซื้อกลับเมืองไทยบ้าง กัวยเตี๋ยวจังไม่หมด chan ก็เริ่มสังเกตความเอาใจใส่
 เป็นธุรของกิษณิพิทีไปทางน้ำแข็งมาบริการพากเราถ่ายให้ญี่ๆ หลายถ่ายจนอิ่มแปร

ช่วงบ่าย แวะร้านหนึ่งดำเนลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และวิถ่ายกิจกรรม

ware ร้านขายขนมเปี๊ยะสักต่างๆ หลากหลายสูตร มีชาลาเปาลูกโต (มาก)
 ยัดไส้กะหล่ำปลีเห็ดหอม รสชาติดี เป็นร้านหนึ่งดำเนลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (ของดี
 ของเมืองจังลี)

จากนั้นเดินทางไปวิทยาลัยสงฆ์เหยียนกวงซึ่งเป็นวิทยาลัยสงฆ์แห่งแรกที่อนุมติให้มีปริญญาได้ (ปัจจุบันทั้งประเทศมีประมาณ ๔๐ แห่ง และสาขาย่อรวมเป็น ๘๐ แห่ง) ในได้หัวนี้มีความเสนอภาคในการนวชาทั้งช้ายและหลึง หลายฯ สำนักมีภิกษุณีเป็นผู้นำ และมีข้อดีที่ “ความเป็นแม่บ้าน” ทำงานละเอียดคุณธรรมรำ实质性งานได้มีผลมาก วัดมหายานส่วนใหญ่จะเน้นที่การทำงานรับใช้ลังกวน การลดกิเลสเป็นรอง “คุณจะผิดวินัย บังเกิด ถ้าทำเพื่อเมตตา” หรือ “ก่อนที่จะ

ปฏิญาณตนว่าเป็นอรหันต์ ให้ลองทำงานรับใช้ช่วยเหลือคนอื่นดูก่อน จึงจะรู้ว่าหมุดกิเลสหรือไม่” ขณะนี้องค์กรศาสนาในได้หัวนี้เข้มแข็งมาก เริ่มส่งคนออกไปทำงานด้านการศึกษา โรงพยาบาล เพยแพร่วัฒนธรรม และศาสนาไปทั่วโลก โดยจะรวมตัวช่วยเหลือกันระหว่างสำนัก แต่เมื่อเทียบกับฝ่ายธรรมชาติ ลักษณะแบบปัจเจก คือต้อง “บรรลุ” ก่อนจะไปโปรดสัตว์อื่น

ชื่อฟู(ภิกษุณี) “ยุน” หรือเหมือนหมาย (ญาติธรรมเก่าของอโศก) นานาชอยู่ที่นี่ แต่ไม่ได้พนเนื่องจากเป็นช่วงฝึกอบรม คุณนุชເຫาหนังสือของวัดเราที่พิมพ์ใหม่ๆ ไปฝาก พากเราได้เดินช่วงวัดและสอนแระไปอุทิพักของพระไทยซึ่งได้มาเรียนหนังสือที่นี่ ก่อนข้างแออัดและอยู่กันแบบ“ไทยๆ” เจ้าอาวาสออกมากتابนับเจี่ยมยืน ด้วยขนม และหนังสือ นับเป็นครั้งแรกที่เราได้รู้จักคำว่า “เจี่ยมเหี้ยม” ซึ่งแปลว่า “การผูกเหตุปัจจัย” เป็นวัฒนธรรมชั้นสูงของการให้สำหรับชาวพุทธสายพยานที่พากเราได้ให้เห็นตลอดช่วงเวลาที่อยู่ในได้หัวนี้ ซึ่งมีความหมายว่า “ทำบุญด้วยความเต็มใจด้วยการให้วัดถูกสิ่งของ หรือธรรมะ โดยอาศัยหลักว่าคนของผูกปัจจัยกับคุณ (ขอร่วมนุญนารมมด้วย) หากคุณบรรลุธรรมแล้วมาโปรดฉันบ้าง”

➤ หมวด หมวดการเลือกคนแรกที่ไปหา

ห้ามเงยเงี้น ไปพบหมอมาก รักษาโรคด้วยการนวด ชุด ตีพี่ไม่เงยเหลียงซึ่งกำลังปวดท้องอยู่อาสาเข้ารับการบำบัดเป็นคนแรก การรักษากระทำโดยการนวดหลังด้วยมือ แล้วใช้วัตถุลักษณะคล้ายขาสัตว์ขนาดฝ่ามือขุดบริเวณหลังจนห่อเลือดแดงเป็นปืนๆ เพื่อรีดเอาสารพิษออกมาก พี่ไม่เงยเหลียง(กัดฟัน)อดทนมาก จะมีกีแต่คันดู(อนุญาตเฉพาะผู้หญิง)ที่ได้แต่ร้องโวยขึ้นมาเป็นระยะๆ

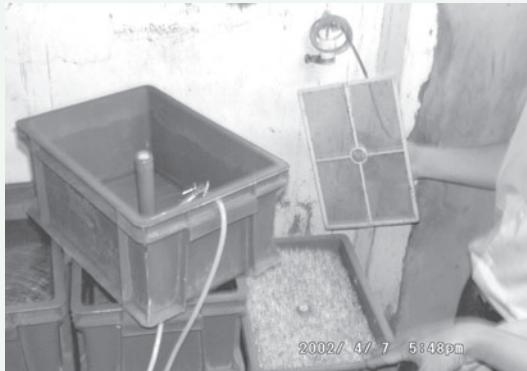
คุณแก่นพี่เป็นรายต่อมา ดูหมอนหนีอยพอกควร (คนดูก็หนีอยพอกกัน) ก่อนจากหมอมากไม่คิดสถานที่ซึ่งโดยปกติหมอนจะคิดค่ารักษาครั้งละประมาณ ๑ พัน NT แต่กลับเจี้ยเหี้ยน(การผูกเหตุผูกปัจจัย) ด้วยไม้พลาสติกสีชมพูหวานแหวว (ราคาถึง ๑๐๐ NT ราوا ๑๒๕ บาท) คงจะ ๑ อันไว้ตีกระตุนจุดเด่นประสาทต่าง ๆ ให้เลือดและลมปราลงไหลหมุนเวียนเป็นการรักษาสุขภาพ ช่วงเย็นๆ หมอมากเองก็เปิดสอนวิชานี้พร้อมให้แก่ผู้สนใจด้วย

➤ ร้านพีชงอก ร้านผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อสุขภาพ

ออกจากหมอมาก ก็ได้แวะร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์อาหารสุขภาพไว้สารพิย มีผลิตภัณฑ์จากเมล็ดพีชงอก ชัญพีชชนิดต่าง ๆ ที่ถือว่าให้คุณค่าอาหารแบบ “พลังสด” เช่น เมล็ดทานตะวัน อัลฟลฟ้า ข้าวบาร์เลีย์ ข้าวสาลี ฯลฯ พร้อมอุปกรณ์ในการเพาะต้นกล้าจำหน่าย

เจ้าของพาเข้าไปหลังร้านชนวิธีการเพาะต้นกล้าโดยการใส่เมล็ดพีชที่ต้องการเพาะในถาดสีเหลี่ยมผึ้งผ้า ขนาดกว้าง X ยาว = ๑๒ X ๒๕ นิ้ว ประมาณ ๓ - ๔ ชั้น จากนั้นปล่อยน้ำเข้าโดยเครื่องปล่อยน้ำอัตโนมัติ ควบคุมโดยวาวล์

ของท่อน้ำสามารถปรับให้ไหล慢 - น้อบได้ ซึ่งจะช่วยให้เมล็ดพืชได้รับความชื้นที่พอเหมาะสม ทำให้งอกได้ง่ายและงามถ้วงอัลฟล์ฟามีเมล็ดเล็ก เพาะโดยแข่นน้ำไว้ประมาณ & ชั่วโมงจากนั้นเทน้ำออกให้หมด นำแซนในตู้เย็น ๑ คืน นำอกรดน้ำทุก ๒ ชั่วโมง ตักกล้าจะค่อยๆ งอกออกมานานา gerade ต้นเต้นกับถั่วซึ่งรูปคล้ายเมล็ด核桃 (Walnut) มีรสชาตินันๆ ขนมตาๆ ในร้านนี้นับเป็นจุดเริ่มต้นของการซื้อปุ่งกินของฝากตั้งแต่วันแรกเลยที่เดียว คุณแก่นฟ้าทิวมากที่สุด เพราะเหมือนอาหารเพาะพืชของไปฝากชาวชุมชนคีรยะอโศก (ไม่ทราบว่าจนป่านนี้ได้ใช้งานแล้วหรือยัง)

➤ (ยังอุตส่าห์)รายการพิเศษก่อนเข้าที่พัก(อีก)

จากนั้นรถ ๑ กัน นำฟี่ไม่งเหลียงซึ่งยังต้องการไปหาร้านหมอนจันจีพาร (แมะ) ซึ่งจ่ายยาโดยไม่คิดมูลค่าส่วนอีก ๒ กัน (ทีมชาย ๑ กัน หญิง ๑ กัน) ล่วงหน้าไปก่อนรถของท่านชุดโรมน์เอโอไปเปลี่ยนกับภูติธรรมใต้หัวเป็นรถแวนโพรว์ล์ กันใหญ่ๆ ได้ ๗ กัน ใช้สองกันพอดีหัวด้านหน้ามันถือว่าคนที่นี่เขาก็ศรัทธาพระและมีน้ำใจช่วยเหลือเป็นอย่างดี วัดที่พักชื่อเมี่ยวคงซื่อ (MIAO KONG TEMPLE - 妙空寺)

เป็นสถานที่ที่ทีมงานได้อาศัยพักเมื่อยานอยู่ที่ไทเป เป็นวัดที่กิกขุณเหยียบตั้งออกแบบสร้างขึ้น (ท่านมีอาชีพเป็นพยาบาลมา ก่อน และพอมีเงินสะสมอยู่บ้าง) อยู่บ้านญาญ่าจ้า (muja - 木柵) ซึ่งวิ่งอยู่หลายໂกิ้งกว่าจะถึงปุกเป็นเรือนไม้จำพวกเรือนง่ายแต่ตกแต่งอย่างมีศิลปะ เห็นอุปกรณ์การรักษาและส่งเสริมสุขภาพมากมาย

หลาຍชนິດ ພວກຜູ້ຫຼຸງແຍກໄປນອນທີ່ເຮືອນສອງຂັ້ນ ເປັນຫົ່ວໂຄງໃຫຍ່ ມີຫຳຕ່າງຕິດມູ່ຮອບດ້ານ ວັນນີ້ອາກະເຮີມເຢືນ
ທີ່ນີ້ມີເລື່ອນອນ (ເລື່ອພລາສົກແຜ່ນຕ່ອແບນຈຶ່ງອ່ອກທີ່ພວກເຮາຍລາຍຄນຂອບພຣະຄອດເກີນທຳຄວາມສະດາດ່າຍໄມ່
ເປີ້ອງເນື້ອທີ່) ແລະຜ້າໜ່າພຣ້ອມ (ບາງຄນກີ່ຫົ່ວ່າງນອນນາມຕາມຄໍາແນະນຳຂອງທ່ານລັກຂໂໂລມ ຈຶ່ງໄມ່ເສີຍຫລາຍພຣະ
ບາງຄືນັ້ນຕອກອາກະເຢີນເຈິ້ນເບຍທີ່ເດືອນ)

ທ່ານລັກຂໂໂລມແຈກ
ໄໂຮສັພທີ່ໃຫ້ທຸກຄນໄວ້ ທາກເກີດ
ໄໂຮຕິດຕ່ອກລັບມາໄດ້ ຮອດນັ້ນ
ສາວ ຈາ ລາຍຄນອູ້ນີ້ໃນຮອດນັ້ນ
ປຽກຄູວ່າໄປຕິດໃຈຄຸກນັ້ນຕຸ້ຍ
ທັນມາຍານແລະເດຣວາທ) ອູ້
ບັນທຶກເຈືອງອຮ້າຫັນຕໍ່ ຕາຍສູງ?
ເດຣວາທ ຄວາມຕ່າງທີ່ສຸດຂັ້ວ

ນາມບັດປຣ້ອມນີ້ເບອຮ້
ກາຣພລັດທລງສາມາດ
ທຶນໝາຍຫາຍໄປນານ ກຣະເປົ່າ
ກີ່ຮອດ້ວຍຄວາມເປັນຫ່ວງ
(ພຣະໄທຍທີ່ເຊື່ອວ່າຈູ້
ເປັນນານ (ພື້ສົງກຣານຕໍ່ເຂື່ອນ
ຄວາມເຊື່ອຂອງມາຍານ-
ຈິງຫົວໜ້ວ? ອູ້ທ້າຍນທ)

➤ ຈັກກຣກ ດ ເມຫາຍນ ແກ້ໄຂ : ວັນທີສອງໃນໄກປ ໄດ້ຫວັນ ຍາມເຂົບແກູ່ຂາ

ຕື່ນີ້ນຳມາດ້ວຍຄວາມສົດຂຶ້ນ ອາກະດີມາກ ຕົ້ນໄນ້ເຍຂະ ເພວະອູ້ໜ້ານເນື່ອງ ທຳໄຫ້ບຣຍາກະເປັນຮຽນຫາຕີ
ແຕ່ບາງຄນກີ່ຂັ້ນນອນພວາຍ້ຳນ້ຳງ ເພວະນີ້ຈ່າວແຜ່ນດິນໄຫວໃນໄກປເກີນມາ ແກ້ໄຂ- ວັນ ອາຫາເຫຼົ່າເປົ່ານ້ຳເຕົ້າໜ້າ
ໜ້າລາເປົາຜັກ ແລະອາຫາເບາງ ທີ່ຂຶ້ອກນັ້ນມາຕັ້ງແຕ່ເມື່ອວານ ຜົ່ງກົກໝຸລືດື່ນແຕ່ເຫຼົ່າເນັດຕາຫ່າຍອຸ່ນ ຂ່າຍເຕີຣີນໃຫ້
ຂ່າວເຫຼົ່າເປັນແວລາທີ່ເຮົາໄດ້ສັນການຮວມໝູ່ ອູ້ທີ່ວິ່ຈ່ອງຕ່າງໆ ຂອງໄດ້ຫວັນເພື່ອເຮືອນຮູ້ສືວິຕຄວາມເປັນອູ້ໜ້າອົງຄນທີ່ນີ້
ດ້ວຍຄວາມທີ່ທ່ານລັກຂໂໂລມເປັນຜູ້ໄຟກຣີເຮີຍນຮູ້ ພວກເຮົາຈຶ່ງໄດ້ຮັບຄວາມຮູ້ຈຳກັດທ່ານໃນຫລາຍໆ ແກ່ນຸ່ມ ທຳໄຫ້ຫຼູດກາວ້າງຂວາງ
ນາກຂຶ້ນ ທີ່ນີ້ມີທີ່ຫລາຍສົບໜ່ອງ ເປັນຂ່ອງສານາໂດຍເຈັກພາເສີຍສອງຂ່ອງ ຂ່ອງການແພທຍໍທາງເລືອກແລະສຸກພາພ
ຫົ່ວໜ້ວ

เครื่องขบวนไปชั้นจง ดุจงานสหกรณ์ผู้ผลิต-ผู้บริโภค Co-op

เจ้า-domine เข้า เรารอคเดินทางไปชั้นจงถึงสหกรณ์หนึ่งหมู่บ้านซึ่งเป็นองค์กรเอกชนรับหน้าที่เป็นศูนย์กลางการรับซื้อ บรรจุผลิตภัณฑ์อาหารสุขภาพที่มีคุณภาพ ไรส์ออร์แกนิก (organic food) และจัดส่งสมาชิกตามกลุ่มเครือข่ายทั่วประเทศ ถือว่าเป็นทั้งสหกรณ์ของผู้ผลิตและผู้บริโภคที่เป็นตัวกลางแลกเปลี่ยนสินค้าไปในเวลาเดียวกัน มีสาขาอยู่ทั่วประเทศ แต่ละเมืองจะมีสมาชิกเป็นกลุ่ม กลุ่มละประมาณ ๕ คน สมาชิกจะคัดเลือกผลผลิตเด่นของตนส่งมาที่ศูนย์กลางในขณะเดียวกันก็จะส่งซื้อผลผลิตจากที่อื่นๆ ที่ตนไม่มีเพื่อนำไปบริโภคปัจจุบันมีสมาชิกกว่า ๕,๐๐๐ คน เก็บค่าสมาชิกรอบครัวละ ๒,๐๐๐ NT ปั้นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป ตั้งมากว่าแปดปีแล้ว รัฐบาลได้ห่วนเชิงเป็นพระราชสีเขียวให้การสนับสนุนงบประมาณสมทบทด้วย กำลังจะขยายการจัดตั้งสหกรณ์ซึ่งทำหน้าที่เดียวกันนี้อีกทางภาคใต้ เพื่อลดต้นทุนการขนส่ง

เรามีโอกาสเดินดูกิจการไปรอบๆ และบุกเข้าทุกชั้น จนถึงห้องเย็นซึ่งมีขนาดใหญ่พอที่จะบรรจุพวงเราได้เป็นสิบๆ คนเลยที่เดียว อาคารที่ทำการชั้น ๑ เป็นห้องคัดเลือกผัก ผลไม้ และบรรจุ ชั้น ๒ เป็นห้องเก็บของ ชั้น ๓ เป็นห้องเย็น ห้องแช่แข็ง (อุณหภูมิ ที่ลับ ๒๐ องศาเซลเซียส) สำหรับเก็บอาหารแห้ง เครื่องปรุงรส เมล็ดธัญพืช ปลาแห้งแข็งต่างๆ มีพื้นที่เป็นสำนักงานและห้องแล็บด้วย

สหกรณ์มีที่ปรึกษาจากบริษัทฯ เอก ทำหน้าที่ให้คำแนะนำแก่เกษตรกรเครือข่ายว่าด้วยเรื่องดินที่เหมาะสมกับการปลูกพืชแต่ละชนิด หลักการเพาะปลูก และมีเจ้าหน้าที่ทำงานกึ่งอาสาสมัครเงินเดือนน้อย ช่วยคัดผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่าทางอาหารซึ่งจะเน้นอาหารสุขภาพ สมาชิกลุ่มได้ต้องการอะไรสั่งล่วงหน้า ๑ สัปดาห์ ศูนย์ฯ จะส่งของให้หัวหน้ากลุ่มนำไปจ่ายต่อให้สมาชิกแต่ละครอบครัวต่อไป การเขื่อนโดยข้อมูลกับเครือข่ายใช้การสื่อสารทาง E-mail โทรศัพท์ และโทรศัพท์

สหกรณ์นี้แยกตัวเป็นเอกเทศมาจากการสหพันธ์สตรีและมูลนิธิปักป้องสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นองค์กรที่ทำงานรณรงค์และอนุรักษ์ลิงแวดล้อม(ซึ่งเราจึงได้ไปถูงงานในรายการต่อไป) รูปแบบบรรจุภัณฑ์จะมีแพพลดไม้มี/ผัก/ของแห้งในกล่องจะมีฉลากบอกสรรพคุณต่าง ๆ ซึ่งทำให้ผู้บริโภคได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์และเป็นการเผยแพร่สินค้าอีกอย่างหนึ่ง

ด้านการตรวจสอบความปลอดภัย จะมีห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์เล็กๆ (ท่านลักษณ์โภขอให้ตัวแทน ต.อ.เข้าไปดู ๔-๕ คน เพราะห้องเล็กจริงๆ) ทำหน้าที่คัดกรองเบื้องต้น โดยใช้ test kit ที่เป็นชุดน้ำยาทดสอบ หรือแผ่นทดสอบสำเร็จรูป เช่น การทดสอบสารในไตรท์ตกค้าง ซึ่งถือว่าเป็นสารก่อมะเร็ง

โดยจะทดสอบพืชผักทุก Lot ที่ส่งมา กรณีที่พบสารเคมีเกินกำหนดจะส่งคืนผู้ผลิต ราคาของผลิตภัณฑ์จะแพงกว่าพัสดุตลาดที่ใช้สารเคมีประมาณ ๑ เท่าตัว เนื่องจากได้ผลผลิตน้อยกว่าผลผลิตทั่วไปในตลาด ๑ ใน ๓ เท่า

สหพันธ์สตรีและบุลนิรปักษ์ป้องลั่งแวดล้อม

รายการนี้ท่านลักษณ์โน่เพิ่มให้เป็นพิเศษสืบเนื่องจากรายการแรกที่ พวกราชักกันมาก เรายังเวลาสั้นๆ ก่อนอาหารกลางวัน สภาพน้ำตั้งอยู่ชั้น ๘ ของอาคารชุดที่ทำเป็นสำนักงาน ไม่มีเวลาพูดคุยเท่าไหร่ ได้แต่อ่านอุดมการณ์ขององค์กรที่ติดเอาไว้เปลี่ยนความว่า “กินน้อย ให้น้อย ประยัดทรัพยากร รักษาสิ่งแวดล้อม และช่วยเหลือชุมชน”

ภายในบริเวณแล็กฯ ยังเป็นที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์อาหารสุขภาพ และขายของใช้แล้ว ของที่ซ่อมแซมใหม่ แล้วนำมายใช้อีก เช่น เสื้อผ้า กระเบื้อง กระติกน้ำร้อน ซึ่งบางคนถือโอกาสซื้อมาในราคายัง ๒๐ NT (ถูกมากๆ จนปานนี้ก็ยังไม่รู้ว่ามันไม่ดีตรงไหน นอกจากรอยบุบบิดเดียว)

อาหารกลางวัน บุฟเฟต์เจที่หลายคนหัวตัวว่าประทับใจที่สุด

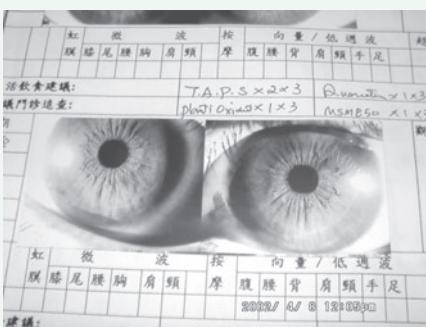
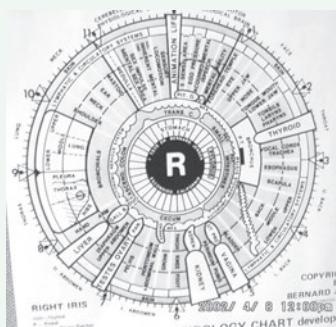
พวกราลงเดินเลี้ยบถนนผ่านหลายแยกเข้าไปในตรอก เป็นร้านบุฟเฟต์เจตกแต่งด้วยอาหารนานาชนิดได้สวยงามมาก มีทั้งผักสด สลัดผักดิบ หลากหลายสี อีกทั้งสารพัดสาหร่าย เต้าหู้ (วิตามินเพียบ) เลือกตักได้ตามอัธยาศัย

การคิดเงินใช้วิธีซึ่งเอาระดับไปที่ต้องของเจ้าของร้าน เจ้าของใช้ตัวชั่ง ย้ำใช้สายตาจริง ๆ ซึ่ง ก็ถือว่าศักยการประมาณเอา (คงดูที่ประเภทอาหารด้วยมั้ง) น้ำหนักอิ่มละประมาณ ๑๐๐ - ๑๒๐ NT ข้าวสวยและชุปแฉบฟรีเท่าที่จะกินได้

วินิจฉัยโรคผ่านม่านตา

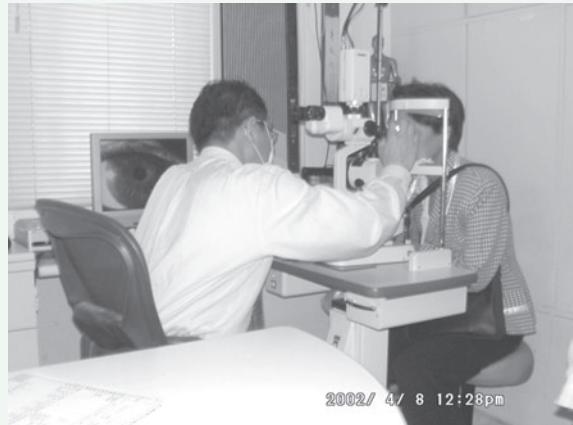
น่ายโน้มครึ่งนั่งครึ่งต่อไปย่างธุรกิจ ขึ้นคอนโดชั้นดีไปหาหมอเหลียน หมอยเหลียนเป็นแนวคิดอลดีอกเตอร์ จบวิชาแพทย์แผนปัจจุบันจากอเมริกาและได้เรียนวิชาที่ซื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า Iridology ซึ่งมีรากศัพท์มาจากคำว่า Iris แปลว่า ม่านตา มีเรื่องเล่าว่า สมัยเมื่อหundra ปีที่แล้วชาวญี่ปุ่นท่านหนึ่งเป็นเด็ก เคยช่วยรักษาคนสูญตาโดยชี้ขาหัก และสังเกตเห็นม่านตาของนกตัวนั้นมีร่องรอยแพลงเป็น แต่เมื่อนอกจากขาหายังเจ็บและเป็นประดิรอยนั้นก็หายไป

เข้าสู่ในใจศึกษาและพัฒนาศาสตร์นี้ขึ้นมา ด้วยความเชื่อที่ว่า มีความเชื่อมโยงกันระหว่างส่วนประสาทตากับ อวัยวะต่างๆ ของร่างกาย เช่นเดียวกับชาวจีนเชื่อว่ามี ความเชื่อมโยงระหว่างประสาทที่หู หรือที่ปลายฝ่าเท้า กับอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย (Reflexology)

การวินิจฉัยปัญหาสุขภาพผ่านเลนส์ม่านตาเดิมใช้การมองด้วยตาเปล่า หรือเลนส์ช่วยส่องขยาย ต่อมาได้พัฒนาเป็นเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่ขยายรายละเอียดและพิมพ์ออกทางเครื่องพิมพ์ ส่วนการอ่านวิเคราะห์ผล ต้องอาศัยประสบการณ์ของหมออควบคู่ไปกับตำรา ซึ่งความรู้ของศาสตร์นี้ต่อนำได้พัฒนาโดย Dr. Bernard จาก California U.S.A. ซึ่งมีตัวรวมความรู้โดยละเอียดลักษณะม่านตา(ตาชี้ข่ายและตาขาวก็จะบอกความผิดปกติของอวัยวะที่อยู่ข้างช้ำยและข้างขวาแตกต่างกันด้วย) จะมีความเป็นหลุมเป็นบ่อ เป็นวงเป็นขอบ สีจางสีเข้ม แตกต่างกันแต่ละบุคคล โดยแต่ละพื้นที่ (ทั้งหมดมี ๑๐๔ area) จะบ่งบอกอย่างไรหรือความเจ็บปวดของอวัยวะต่างๆ ภายในทั่วเรือนร่างได้อย่างน่าอศจรรย์จริงๆ

คลินิกของหมอนเหลียงตอกแห่งแบบทันสมัย มีรสนิยมดี ใช้คิลป์ ภาพถ่าย และรูปปั้นมาตัดแต่ง อีกทั้งเครื่องไม้เครื่องมือเกือบทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นลักษณะโภคให้พวกรา ๑-๒ คน สมัครเรื่อยไว้โดยมีเงื่อนไขให้จ่ายค่ารักษาเอง เพราะต้องนัดหมอนไว้ก่อนล่วงหน้า เมื่อเราไปถึงแม้คนไขจะมีไม่นัก แต่พวกราก็ร้อนานพอควรเพราะหมอนมี ความเป็นหมอนที่ดีมาก คือให้วาลาก่อนทำการอธิบายโรค สาเหตุ และวิธีการดูแลตนเองด้วย คลนและหลายน้ำที่ พื้นไม่弄เหลียงเป็นอาสาสมัครตามเคยเพราะกำลังป่วยท้องอยู่ อาอ้อยกสุขภาพไม่ค่อยจะดี ส่วนพวกรากที่ไม่มีความเจ็บปวดมากจะเสียสตางค์กับค่าเงินสูงๆ ของไห้วันสักเท่าใด แต่เมื่อหมอนลงมือวินิจฉัยโรค พวกรากเริ่มตาโต เพราะแผลน้ำที่หายไปนานนั้น เหตุผลที่หมอนอธิบายก็มีความเป็นวิทยาศาสตร์ และเป็นแบบองค์รวม

น้ำติ่วรีบขอคุณพิเศษให้ตนเอง (อีกหอยลายคนทำตาปริบๆ แต่ไม่กล้าเอ่ยปาก เพราะท่านลักษณ์โภแบบเรอก้อไว้ว่าแคนน์ก็กินเวลาเข้าไปหลายແแล้ว) หนอก็แสนจะใจดี ใช้เวลา กับพากเราไปเกือบสองชั่วโมง ภารยาหมอมองตะหงิดๆ นิดหน่อย เพราะยังมีคนไข้คอยอีกหอยลาย ตกลงที่นี่เราได้ตรวจสุขภาพ ๔ คน ก็อฟโน้มงเหลียง น้ำติ่ว อาร์อย และคุณแก่นฟ้า แต่ละคนก็พบโรคที่แตกต่างกันซึ่งก็ตรงกับสภาวะของโรคที่แต่ละคนเป็นอยู่วนิจฉัยเสร็จหนอก็ส่งไปรักษาด้วยวิธีต่างๆ กัน เช่น ใช้เครื่องอัลตราซาวด์บ้ำง เครื่องจัดกระดูกบ้ำง เครื่อง

ส่องด้วยรังสี และเครื่องมืออื่น ๆ ที่ไม่รู้จัก รวมถึงยาซึ่งเป็นยาจากต่างประเทศ (ค่าใช้จ่ายในการตรวจรักษาของทีมเราตอกยูรูระหว่าง ๑,๗๐๐ - ๕,๗๐๐ NT) ตัวอย่างคำนิจฉัยและข้อแนะนำที่ได้รับจากการตรวจ ได้แก่ :-

พีโน้มงเหลียง หนอวิเคราะห์ภาพถ่ายจากดวงตา ๒ 眼 ว่า สำไส้ใหญ่มีปัญหาอุดตัน สูกครูดเป็นแพล (ตรงกับสาเหตุการทานข้าวกล้องอย่างเดียว ติดต่อ กัน ๓ วัน เกี้ยวไม่ละเอียด อาหารไม่ย่อย) หนอแนะนำให้กินอาหารให้พอเหมาะสมหลากหลาย โดยเคี้ยวข้าวกล้องให้ละเอียด การกินอาหารยา จุลินทรีย์เสริมอื่น ๆ ต่อเนื่อง จะกลับเป็นไทย จะต่อต้านจุลินทรีย์ธรรมชาติ ในร่างกาย การกินของบำรุงมากไป อุดตันปิดกั้นการดูดซึมอาหารของเซลล์ ที่สำไส้ ถ้าทำซึ่ง ผลดีต่อลมปราณภัยใน หรือถ้าฝึกโยคะ ก็จะช่วยจัดโครงสร้างกระดูกกล้ามเนื้อ

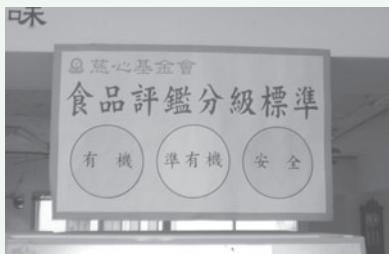

น้ำติ่ว มี white ring หรือ วงแหวนสีขาวรอบตาดามา จาก blood vessel (เส้นเลือดที่เลี้ยงบริเวณรอบ ๆ อวัยวะนั้น ๆ) แสดงว่ากินเก็มเกิน จะมีผลต่อหัวใจ ปลายมือ-เท้าจะเย็น ให้ลดอาหารเก็ม เพราะทำให้แก่ไว ดีมีน้ำให้เพียงพอ งดของทอด งดอาหารเผ็ดจัด เก็บจัด น้ำมันงาให้พลังงานมากไป หนอจ่าย flaxseed oil เพื่อถ่างเส้นเลือดให้สะอาด

องค์กรศาสนาทำการรณรงค์กสิกรรมไร้สารพิษ

นอกจากหน่วยงานก่อให้โภชนาณแล้ว เดินทางไปยังองค์กรที่เปลี่ยนได้ “ใจกรุณา” ทำงานรณรงค์ การทำกสิกรรมธรรมชาติ และรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรไร้สารพิษ อยู่บนคอน/do เด่นกัน เราได้เห็น การขึ้นลิฟท์อย่างมีวัฒนธรรมของชาวใต้หัวซิ่งเข้าหากันเข้าลิฟท์ (ต่างกับบ้านเรา) เราขึ้นไปชั้นเจ็ดก่อน เพื่อดูซูเปอร์มาร์เก็ตพื้นที่ผักไร้สารพิษ

เขาใช้สัญลักษณ์ “ใบโพธิ์” สีต่างๆ รับรองคุณภาพของผักผลไม้ แม้แต่อาหารกระป่อง ของนำเข้าจากต่างประเทศ ติดอยู่ที่ชั้นวางของทุกผลิตภัณฑ์ สีที่ทำให้ผู้บริโภครู้และตัดสินใจเลือกซื้อได้ กือ สีเขียวหมายถึงไร้สารพิษ สีเหลือง หมายถึงปลอดสารพิษ และสีชมพูใช้สำหรับผลไม้ที่มีการปลูกแบบไร้สาร ๓ ปีขึ้นไป

เมื่อถึงเวลาบันดึกลงมาชั้น ๓ ฟังคำบรรยายเพิ่มเติม องค์กรใจกรุณาอยู่ภายใต้การนำขององค์กรสงฆ์ทำงานร่วมกับมารวा�ส มีสมาชิกประมาณหนึ่งหมื่นคน มีสาขางานขององค์กรวัด ๓ แห่ง และโภช์รูมร้านค้า ๑๓ แห่งทั่วประเทศ มีพระอาจารย์กัปเป็นผู้นำ กัมภีร์ที่สอน คือ เส้นทางโพธิสัตว์ ที่มีแนวคิดว่า การปฏิบัติธรรมกับวิถีชีวิตจะต้องไปด้วยกัน ต้องฝึกทำงานร่วมกับคนที่มีจริตหลากหลาย ถ่ายทอดอุดมการณ์ ธรรมะ การศึกษาเยาวชน และกิจกรรมไร้สารพิษ เหตุที่ต้องมาทำเรื่องกิจกรรมไร้สารพิษ เพราะ หนึ่ง ปัจจุบันมีภัยธรรมชาตินิมาก ต้องปลูกอาหารเตรียมพร้อมไว้สนับสนุน สอง คนปลูกผักไม่กล้ากินผักของตนเอง คนได้หัวแน่นมะเร็ง ๑ ใน ๑๐ คน มีผู้ป่วยใหม่ในแต่ละปีถึง ๕๐,๐๐๐ คน และมีเด็กๆ ที่ถูกล้างไตแล้ว ดังนั้นจึงเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ต้องส่งเสริมทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้ามานอกปัญหา เพื่อให้ผู้ปลูกและผู้บริโภcmีสุขภาพดีขึ้น ได้เกื้อกูลซึ่งกันและกัน และมีผลต่อสิ่งแวดล้อม

อาหารยืน สีเตอร์ ชมร.

เสริ่งแล้วก็กลับเข้าไปที่ชั้น ๙ อีก เพื่อรับประทานอาหารยืน คนแน่นผิดตา เพราะอาหารเป็นที่ชุมนุมของสมาชิกองค์กร และประชาชนผู้สนใจ คล้ายๆ กับชมร.ของเรา คือ มีอาสาสมัครทำงานพรี รองรับอาหารไร้สารพิษ แต่สชาติอาหารหมายสำหรับคนล่างกิเลส

ข้อที่น่าชื่นชม คือ ทุกคนที่มาตักอาหารจะเข้าคิวและยอดเงิน (คงละ ๑๒๐ NT ไม่ว่าจะรับประทานมากน้อยเท่าใด) ใส่กล่องหรือหอนสตางค์ของก่อนตักอาหาร (แสดงให้เห็นถึงความซื่อสัตย์) หลังจากรับประทานอาหารเรียบร้อยแล้วจะเช็คโดยบริเวณที่ตนรับประทานให้สะอาด เพื่อผู้มาที่หลังจะได้นั่งรับประทานต่อได้ทันที พร้อมทั้งนำภาชนะอุปกรณ์ที่ใช้ไปล้างยังจุดที่จัดไว้ให้ด้วยตนเอง (เรื่องนี้น่าจะค่อยๆ นำมารับประุงที่ ชนร.ของเรา โดยทำนุமัติหรับลูกค้าที่มารับประทานอาหาร ซึ่งอาจจะมีความคิดที่จะช่วยลดแรงงานด้วยการล้างภาชนะที่ตนรับประทาน ทำไปนาน ๆ เข้าจะเกิดความเกยยชิน และมีหมู่มวลปฏิบัติตามมากขึ้น)

===== ต่อตอน ๒ =====

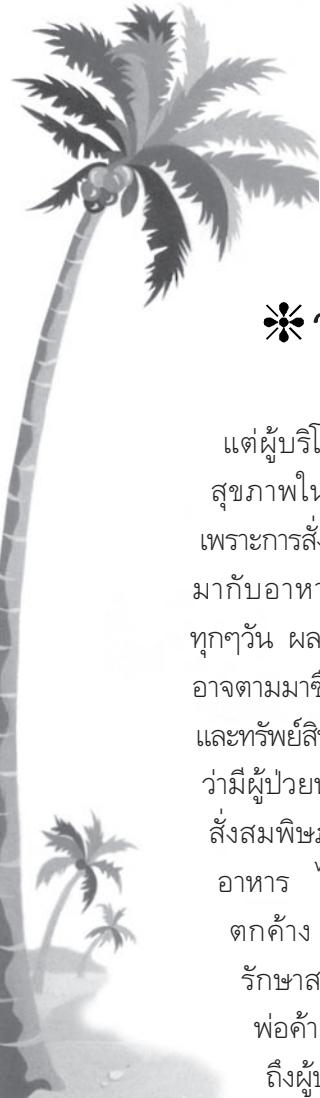
ກາງສູ່ຮຽມ

ຝ່າຍະພົກສ່ວ່າງ
ແດດກລບລົງລບເງາ
ແດດອບໃຫ້ດິນຊຸ່ນ
ຕັ້ນຮັກເວີ່ມໂຮຍຮາ
ແກ່ເກົ່ວອເວື່ອງຫົວຕ
ພລາດຜົດໄມ້ຄິດຕິນ
ເລີກດິດຖຸກສົ່ງໂຍ່າງ
ອດຕາມເມື່ອຜ່ານວັນ
ກວັບຍໍສົນຖຸກສົ່ງແນວ
ໜັງເນື້ອສ່ວນໄດ້ໃດ
ທຶນໃຫ້ດຸນອຢ່າໜັງ
ຕາຮັກກວົວລາງຮາຍາ
ເຖິງແກ້ແຕ່ບໍ່ບຸນູກຮາມ
ສາລັງສົ່ງສົ່ງແລສດງ
ໃດຮ່າກົງໃດໃຕ່
ກຮາມຈົ້ວແລະກຮາມດີ
ດີ້ອສັຕຍີມີເມຕາ
ເວັນບາປຸກສົ່ງໂຍ່າງ

ເນົຟາຈາງກົດລາຍເທຳ
ດວມປວດຮ້າວດ່ອຍືນເຫາ
ຫອມກລົ່ງກາງໆແລະມູນມາ
ແຕ່ຍອດໜູ້ຮ້າຍັງຫຍັດຢືນ
ພຳລົບຕິດຕາຈິນ
ແມ້ນມື້ນເກນເຝົ່າຟັນ
ແລ້ວປລ່ອຍວາງໜ່າງໜັວມັນ
ກີແດນີແດວ່ອງເຕືອນໃຈ
ເມື່ອຕາຍແລ້ວໃຊ່ຕາມໄປ
ເມື່ອລົບພວຍໄວຮາດາ
ທາມໄປຝົງຍັງປໍາຫຼາ
ດຶງເວລາກີເປີລີຍນແປລັງ
ຄອຍນັ້ນມຳໄມ່ເສແສວັ້ນ
ໄດ້ຫັດແຈ້ງດີ້ອໜ້າດ
ແມ້ນລາຍໄປເມືອງຜີ
ຄອຍຕາມຈົ່ສຸດເສັ້ນເກາງ
ດີ້ອສີລ໌ທ້າຍ່າລະວາງ
ແລ້ວກ້າວຍ່າງສູ່ກາງຮວນ

ຕານເມີນໂຟ້ງ ແນຮານສູ່ ແລະ ດົກ

กิจกรรมพลิกฟันชาติ

○ นางกอบฟอน

* ชุมชนกับการขยายตลาดพืชผักไร้สารพิษ

เพราะผลผลิตไร้สารพิษมีราคาค่อนข้างแพงจึงไม่เป็นที่นิยมในหมู่ผู้บริโภคเท่าที่ควร แต่ผู้บริโภคก็จะคำนึงถึง สุขภาพในภายภาคหน้าด้วย เพาะปลูกสั่งสมพิษภัยที่ป่นเปี้ยnon มา กับอาหารที่รับประทานอยู่ทุกวัน ผลก็คือความเจ็บป่วยที่อาจตามมาซึ่งต้องเลี้ยงสุขภาพ และทรัพย์สิน ดังเช่นปัจจุบันที่พบว่า มีผู้ป่วยหลายรายป่วย เพราะ สั่งสมพิษภัยที่ป่นเปี้ยnonมากับอาหาร ไม่ว่าจะเป็นสารเคมี ตกค้าง หรือสารเคมีเพื่อรักษาสภาพความสดใหม่ที่พ่อค้าแม่ค้าใช้โดยไม่คำนึงถึงผู้บริโภค

ผู้บริโภคจึงควรจะเลือกรับประทานอาหารที่ไร้สารพิษ เพื่อส่งเสริม การเพาะปลูกพืชผักแบบไร้สารพิษ เพราะเกษตรกรที่ทำการปลูกมีความตั้งใจที่จะให้ผลไม้ที่ดีและมีคุณภาพ ไม่ใช่แค่การเพาะปลูก แต่เป็นการดูแลดูแลอย่างดี ให้ได้รับสารอาหารที่ดี ไม่ใช่แค่การขาย แต่เป็นการสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น ทำให้เราสามารถรับประทานอาหารที่ดีได้

ชุมชนสามารถช่วยขยายโอกาสให้ตลาดไร้สารพิษได้ ตั้งแต่โรงครัวกลาง ของชุมชนที่ต้องการทำอาหารมากในแต่ละวัน ที่จะเป็นแหล่งรับผักผลไม้ไร้สารพิษได้มาก ทำให้คนในชุมชนได้รับความสะอาดง่ายๆ ในการรับประทานอาหาร นอกจากนี้ร้านอาหาร ที่มีอยู่ในชุมชนก็สามารถจะช่วยรองรับผลผลิตไร้สารพิษได้ เพื่อให้ลูกค้าที่มาใช้บริการมีสุขภาพ ที่ดี โดยเฉพาะพ่อค้า แม่ค้าซึ่งต้องรับประทานอาหารที่ตันเน่องทำอยู่ทุกวัน ก็ไม่ต้องรับสารพิษ จากอาหารนั้น นอกจากนี้ยังเป็นเสน่ห์ของร้านอาหารหรือร้านค้าที่ จำหน่ายผลผลิตที่ไร้สารพิษด้วย เนื่องจากทุกวันนี้ผู้บริโภคโดยเด็ดขาด ต้องการมีสุขภาพที่ดี ไม่ต้องกังวลเรื่องสุขภาพกันมาก

การจัดตลาดนัดเพื่อรองรับสินค้าไร้สารพิษ
เป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยขยายตลาดไร้สารพิษ
ได้ ตั้งแต่อาหารสดที่ผ่านการแปรรูปแล้วจากผัก
ไร้สารพิษ หรือผักผลไม้สด รวมถึงผลิตภัณฑ์
ของชุมชนที่ผลิตขึ้นเอง นอกจากจะเป็นการส่งเสริม
การตลาดแล้ว ยังเป็นการฟื้นฟูวัฒนธรรมห้องถิน
ความเป็นชุมชนที่มีชีวิตชีวา การแสดงถึงความ
เป็นพื้นบ้านของคนภายในชุมชน และเป็น
แบบอย่างให้แก่คนภายนอกที่มาร่วมบรรยากาศ
ตลาดนัดชุมชน ซึ่งจะได้สินค้าดี ราคาถูกและมี
น้ำใจ รวมถึงวัฒนธรรมที่ดีงามกลับไปด้วย

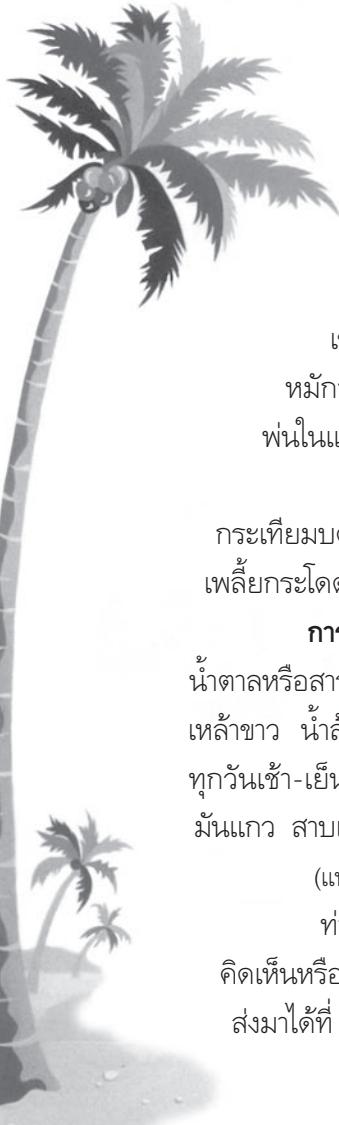
น้ำหมักสูตรโรลเมลลง

สูตรควบคุมหนองเมลงวัน ชี้ເຄົ້າໄມ້ແລະປຸນຂວາຍ່າງລະຄຽງຄ້າຍ ພສມນໍາ ๔ ຄ້າຍ ດັກໃຫ້ເຂົ້າກັນ ຕັ້ງ
ທີ່ໄວ້ເທິກຕະກອນ ນໍານໍາໄສໄປນີດພໍ່ນ ສາມາດควบคุมຄັດຮູ້ພື້ນຕະຫຼາດແຕ່ໄດ້ຍ່າງມີປະສິບີມີກາພ
ໃປມະຈຸນ ๑๐ ກກ. ລັບລະເອີຍດ ເຕີມນໍາ ๑៥ ລົຕຣ ມັກທີ່ໄວ້ ໂ ວັນ ນໍານໍາທີ່ໄດ້ມານີດພໍ່ນເພື່ອກຳຈັດຮາ
ແບບທີ່ເຮີຍ

ໃບແລະຜົນມະເຂົ້າເທັກ ๑๒ ກກ. ລັບລະເອີຍດ ເຕີມນໍາ ๑៥ ລົຕຣ ມັກທີ່ໄວ້ຂໍ້າມຄືນ ໃຫ້ນໍານີດໄລ່ແມลง
หนองກະກລຳ ບ່ອນໄຍຝັກ ໄມໃຫ້ມາວາງໄໝ່

ມັນແກວໃຫ້ເມລົດບົດ ៥ ກກ. ນໍາ ๑៥ ລົຕຣ ມັກທີ່ໄວ້ຂໍ້າມຄືນ ໃຫ້ນໍານີດພໍ່ນກຳຈັດເພີ້ຍອ່ອນ ບ່ອນກະທຸ້
หนองກະກລຳ ດ້ວງໜັດຜັກ ມວນເຂົ້າ

ต้นและใบสาบเลือ ตากเดดิให้แห้ง แล้วบดให้ละเอียดเป็นผง ๑.๕ กก.
เชื่นน้ำ ๒๐ ลิตร หมักทึ่ไว้ ๒ วัน ใช้น้ำคิดพนขับปล่านอนไยผัก หนอน
กระหุ้ผัก ในแปลงผักคาดขาว ผักคงน้ำ

ขมิ้นชันแห้งที่แก่จัดหั้งสดและแห้ง นำมาหัน บดให้ละเอียด ใช้
สำหรับคลุกเมล็ดถัวเขียว อัตรา ๑๐ กรัมต่อถัวเขียว ๑๐ กรัม เพื่อขับไล่แมลง
เช่น ด้วงวง ด้วงถัวเขียว มอดข้าวเปลือก มอดแป้ง หรือใช้ผงขมิ้นชัน ๕ ช้อนชา
หมักกับน้ำ ๒ ลิตร ทึ่ไว้ ๑๒ ชม. คั้นเอาแต่น้ำ ๔๐๐ ซี.ซี. ผสมน้ำ ๒ ลิตร นีด
พ่นในแปลงผักเพื่อขับไล่หนอนไยผัก หนอนกระหุ้ผัก

ใช้มอลด์น้อยหน่า น้อยโหนง ๕ ช้อนชา บดให้ละเอียด พริกป่น ๑๐ ช้อนชา
กระเทียมบดละเอียด ๑๐ หัว เติมน้ำ ๒๐ ลิตร หมักทึ่ไว้ ๑ คืน ใช้ขับไล่เพลี้ยอ่อน
เพลี้ยกรรโคดสิน้ำตาล หนอนไยผัก ตึกแต่น ด้วงเต่า หนอนผีเสื้อกะหลា

การทำน้ำซีวภาพ ใช้เศษผัก เศษอาหารที่เหลือในครัวน้ำหนัก ๓ กก. ใส่ถัง ใส่กา
น้ำตาลหรือสารให้ความหวาน ๑ กก. หมักทึ่ไว้ ๗ วัน เมื่อได้น้ำที่หมักในปริมาณเท่าได้ ให้ใส่
เหล้าขาว น้ำส้มสายชูในอัตราส่วนเท่ากัน ปิดฝาทึ่ไว้อีก ๑๕ วัน โดยในระหว่างที่ทึ่ไว้ ให้คน
ทุกวันเช้า-เย็น และถ้าจะให้ได้ผลดีเมื่อนำไปใช้ ให้นำหัวเชือสูตรที่ได้จากมะรุม มะเขือเทศ
มันแก้ว สาบเลือ ขมิ้นชัน มาผสมกัน จะได้ผลดี

(แหล่งข้อมูล : คอลัมน์ทำได้ไม่จน น.ส.พ.ไวยรัฐ ๓๐ มิ.ย.๒๕๕๕)

ท่านใดมีประสบการณ์ในการทำกลิ่นกรรมธรรมชาติ ต้องการแลกเปลี่ยนแสดงความ
คิดเห็นหรือเผยแพร่เทคโนโลยีใหม่ๆที่น่าสนใจ รวมถึงสูตรน้ำหมักบำรุงพืชผักและสารขับไล่แมลง
ส่งมาได้ที่ e-mail : peak1976@hotmail.com จะนำเผยแพร่เป็นวิทยาทานต่อไป

ความเครียด เป็นอย่างไร

❖ นิภากร์ บุญยประวิตร

สำนักพัฒนาสุขภาพจิต

กรมสุขภาพจิต

ไปไหนๆ ก็มักจะได้ยินคนบ่นกันว่า เครียด ! เครียด ! เครียด !
ฟังดูเหมือนว่า ความเครียดซ่างเป็นสิ่งเลวร้ายไปเสียทั้งหมดทั้งสิ้น
ในความเป็นจริงแล้วความเครียดนั้นให้ผลทั้งในทางที่ดีก็มีและไม่ดีก็มี
มาลองทำความรู้จักกับ “ความเครียด” กันดูบ้างไหม ?

ความเครียดเป็นปฏิกิริยาโต้ต่อความเชิงลบของร่างกายที่เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติเพื่อตอบสนองต่อบุคคลหรือเหตุการณ์หรือสิ่งแวดล้อมที่เพชิญอยู่ อาจแสดงออกมาในรูปแบบเดียวหรือหลายรูปแบบทั้งในด้านอารมณ์ พฤติกรรม ปฏิกิริยา และอาการเจ็บป่วย

แพทย์บอกว่าผู้ที่ได้รับการกดดันเป็นเวลานาน ต้องมีระดับเรื่องของทำงานหนักมาก และหลังสารอะดรีนาลินมากขึ้น จะเป็นผลให้ภูมิคุ้มกันของร่างกายผิดปกติ ร่างกายจะอ่อนระหอยโดยแรง เจ็บป่วยและอาจถึงตายในบางครั้ง

โรคภัยไข้เจ็บหลายชนิดที่มีสาเหตุมาจากความเครียด เช่น โรคหวัด หอบหืด โรคหัวใจ ความดัน

โลหิตสูง โรคสมอง โรคเส้นเลือดแข็ง เส้นเลือดดีบ โรคเบาหวานและโรคมะเร็ง สมรรถภาพทางเพศด้อยลงและอาจเป็นหมัน มีอาการหาดระวง กล้า ห้อแท้ หมดกำลังใจ ซึ่งเป็นเครื่องแสดงว่าเป็นโรคจิต

ผู้ที่มีความเครียดนานและรุนแรงอาจเป็นสาเหตุของการเจ็บป่วยและฆ่าตัวตาย

แต่ความเครียดที่มีในระดับที่พอเหมาะสม ไม่ใช่เรื่องเลวร้าย กลับจะให้คุณประโยชน์แก่ชีวิต เช่น ก่อให้เกิดความกระตือรือร้น ตื่นเต้น มีชีวิตชีวา และช่วยกระตุ้นให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายได้

เช่น การมีความเครียดก่อนสอบเข้าเรียนต่อมหาวิทยาลัย จะกระตุ้นให้มีการเตรียมตัวก่อนสอบและสอบได้เป็นต้น

สัญญาณที่บ่งบอกว่ามีความเครียด ได้แก่

๑. ปฏิกิริยานางอย่าง เช่น กำหมัด กัดเล็บ ขบกระม เคานิว ขบฟัน แคะผิวหน้า แคะรอบๆ เล็บเขย่าขา แตะผม

๒. อาการเจ็บป่วยนางอย่าง เช่น เป็นหวัดหอบหืด ปวดหลัง ห้องอีด ปวดหัว ปวดหัวข้างเดียว ปวดกล้ามเนื้อ ผิดปกติทางเพศ ผิดปกติทางผิวหนัง

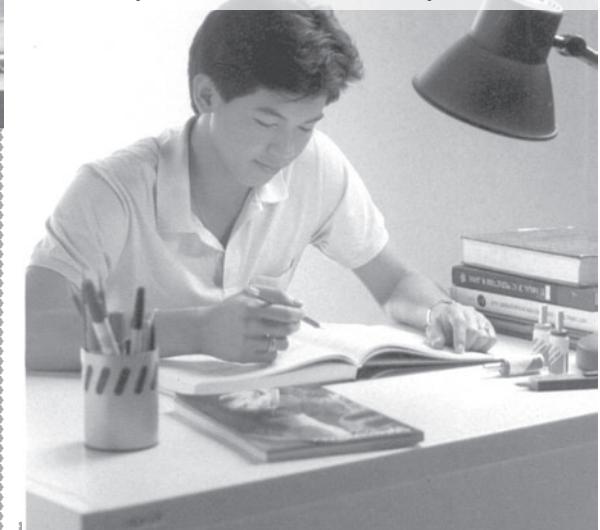
๓. อารมณ์เปลี่ยนแปลง มีความวิตกกังวล หลุดพิดหวัง โกรธง่าย เบgn'nหรือวางแผนผู้อื่นจนเป็นนิสัย ช่วยตัวเองไม่ได้ ห้อแท้ ขาดความอดทน อยู่ไม่ติดที่ กระสับกระส่าย

๔. พฤติกรรมเปลี่ยนแปลง มีพฤติกรรมก้าวร้าวนอนไม่หลับ โกรธง่าย ทำลายอย่างในเวลาเดียวกัน มีกิริยาอาการเกินปกติ เช่น พูดดังเกินไป พูดเร็วเกินไป เป็นต้น

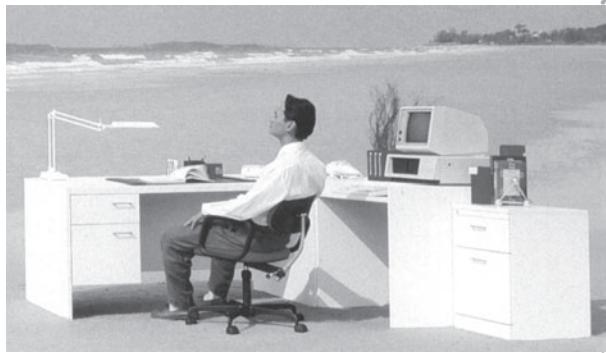
๕. อาการบางอย่างของร่างกาย เช่น หัวใจเต้นแรง เหงื่อออกตามฟามือ ปากแห้ง คอแห้ง มือแขนชาสั่น ห้องร้อง กระหีดกระหอบ ปวดศรีษะ ปวดคอ ทุกคนไม่ปฏิเสธว่า ในชีวิตประจำวันมีหลายเรื่องที่ชวนให้ปวดศีรษะยกเลิก ความเครียดดูจะเป็นอะไรก็ได้ที่มีโอกาสจะเกิดขึ้นได้บ่อยครั้ง

ถ้าคุณไม่อยากเครียด ลองปฏิบัติดังนี้คุณบ้างนะจะ

๑. มีการเตรียมตัวเตรียมใจและมีความตื่นตัวที่จะนำชีวิตไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ เช่น ผู้ที่ไปเรียนพิเศษ

อ่านหนังสือ ท่องตำรา ก่อนสอบย่อมจะช่วยให้สอบได้คะแนนดี ผู้ที่ได้ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอและพอดูเหมือน ก็จะมีร่างกายและจิตใจสดชื่นและแข็งแรง การได้บิดเส้นยืดสายสัก ๑๐ หรือ ๑๕ นาที ในระหว่างทำงานจะช่วยให้รู้สึกสบาย สมองโล่ง คลายเครียด ประถิทิพการการทำงานก็จะดีขึ้น เป็นต้น

๒. หลีกเลี่ยงไปจากบรรยายการที่ตึงเครียด แต่ถ้าหากไม่อาจในสถานการณ์ที่จะเลี่ยงได้ ควรทำการสำรวจปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นธรรม และแก้ไขที่ต้นเหตุของปัญหาอย่างสงบและสุภาพ

๓. ทำความคุ้นเคยกับความขัดแย้งและกล้าเผชิญหน้ากับปัญหา โดยอาศัยบทเรียนที่ผ่านมาแล้ว และนำมาแก้ปัญหาในครั้งนี้

๔. ดูแลสุขภาพให้ดีอยู่เสมอ ด้วยวิธีการออกกำลังกาย การนอนหลับที่เพียงพอจะช่วยให้สามารถควบคุมความตึงเครียดของตัวเองและสถานการณ์ได้ในขณะเผชิญปัญหาเฉพาะหน้า

๕. ทำกิจกรรมที่มีประโยชน์ในเวลาว่างเพื่อบรรเทาความสนิใจอกไปจากปัญหา จะช่วยให้เห็นคุณค่าของเวลาว่างและลืมปัญหาที่เป็นสาเหตุของความเครียด

๖. ยอมรับว่ามีความรู้สึกเครียดเกิดขึ้น แต่อย่ายอมให้มันรุกรานหรือบ่นทอนตัวเราโดยการปิดบัง อาการเรื้อรังหรือปฏิเสธผู้อื่นไปเสียทั้งหมด การมองโลกในแง่ดีและทำความเข้าใจผู้อื่น ความรู้สึกตึงเครียดจะฝ่อคลายไปได้มาก

๗. รู้จักที่จะอื้อเพื่อและช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อมีโอกาส จะเป็นการเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ให้ดีขึ้น และช่วยให้มีเพื่อนร่วมคิดและแก้ปัญหา

แค้นก็หายเครียดไปอีกゴ้ะแล้ว ขอให้มีความสุขนะยะ

“ความผัน”ໄ่าว่าว่าจะดีหรือร้ายก็ตาม ยิ่งโดยเนพะ “ผันร้าย”นั้น ໄຟໃຫ່ສົ່ງທີ່ຈະสร้างໂຄຕຮ້າຍ ທຽບທໍາຄວາມເລວຮ້າຍໃຫ້ເກີດແກ້ຈິວືຫອງເຮົາໄດ້ເລຍ ຈຶ່ງໄຟເມື່ອຄວາມຈຳເປັນໄດ້ງທີ່ຈະຕ້ອງຫວາດກລັວກັນຈາກ ຜັນຮ້າຍນີ້ ຈະໄປໂດຍຫລວກໃຫ້ສະເພາະເຕຣະທ໌ ຕ້ອງເລີຍທຽບພົມສິນເງິນຫອງ ຕ້ອງເລີຍເລາກາຮ້າຍທໍາງໆ ແລະຕ້ອງເລີຍທໍາໝາດເນື້ອໝາດຕົວເປັນຕ່າງໂລກມາກາມ

ທີ່ທີ່ຕາມຄວາມເປັນຈາງີງແລ້ວນີ້ ພຣະພູທຮອງຕໍ່ຕັ້ງສະລອນໄວ້ວ່າ ຜັນຮ້າຍນີ້ເກີດຈາກກາຮ້າຍຫລັບໃຫລ ທີ່ໝາດສະຕິນີ້ເອງ ດັ່ງນີ້ແຫກເພີຍງານເຮົາຝຶກຈິຕໃຈໃຫ້ມີສະຕິຕຶ້ງມື້ນ ສຽງຄວາມມີເມຕຕາແກ່ມຸ່າຊົມແລະສັງວົງ ເສັ່ນອ່າ ອັນເປັນບຸກປູນເປັນກຸ່ສລອຍຢ່າງນາກ ກົງຈະສັ່ງຜລໃຫ້ກາຮ້າຍຫລັບໄຟ່ຟູ້ໜ່ານ ມີສະຕິ ໄຟຜັນຮ້າຍໄປເອງ

ຜັນຮ້າຍ

(ໂລຫກຸມວິຈາດກ)

ท่ามกลางคืนอันมีดิบมีดีคืนหนึ่ง ในนครสาลวัตถี
พระเจ้าปเสนทิกอสล ขณะทรงบรรหมอยุ้นนอง
ทรงสัมมเสียงของสัตว์นรก ๕ ตน ร้องโหยหวนธรรมานว่า

“เมื่อไหร่หนอ พากเราจะพ้นทุกข์นี้ได้ พากเรา
เคยเป็นราชโอรสอยู่ในนครสาลวัตถีนี้เอง แต่พระ
มังมากในการ เพลิดเพลินใจทำบ้าปกรรม ประพฤติ
เป็นชู้เสียคนอื่น จึงต้องถูกกงจักรคือความตายตัดทำลาย
ต้องหมกใหม่เกิดอยู่ในนรกเราร่วอนเหลือเกิน”

พระราชาทรงสัมมเสียงสัตว์นรกเหล่านั้นแล้ว
ก็ทรงหาดกลัวต่อมรณภัย สะดุงตื่นขึ้นจากบรรหม
ทรงลุกขึ้นประทับนั่งอยู่อย่างนั้นแหลบ กระหั่งรุ่งเข้า.....

เมื่อพระมหาณหัง halfway มาเข้าเฝ้า พระราชาจึง^๔
ตรัสเล่าถึงเสียงน่าหวาดเสียร้ายทั้ง ๕ นั้น พากพระมหาณห์
ช่วยกันขึ้นเดียบคำนวนทำนายว่า

“ข้าแต่เมหาราช เสียงจากนรกเหล่านี้ห่างหายบ้าช้า
ล้าหันนัก แม้พากข้าพระองค์จะแก่ไปไม่ได้ แต่ก็สามารถ
จะป้องกันไม่ให้เกิดภัยแก่พระองค์ได้ แต่ข้าพระองค์
หัง halfway นี้จะต้องจัดทำพิธีบูชาญญ (การ เช่นสรวงเทพเจ้า
ด้วยการช่าคนหรือสัตว์เป็นเครื่องบูชา) ด้วยเครื่องบูชา
๕ ทุกอย่าง พระเจ้าข้า”

ก็ด้วยความหวาดกลัวภัยในพระทัย พระราชา
จึงทรงอนุญาตว่า

“ท่านพระมหาณหัง halfway จะรับจัดการเกิด แม้
ต้องจับสัตว์เล็กสัตว์ใหญ่ ตั้งแต่นก ๕ แพะ ๕ วัว ๕
ช้าง ๕ กระหั่งถึงมนุษย์ ๕ คนก็ตาม จงกระทำ
ความสวัสดิให้เกิดขึ้นแก่เราให้จงได้”

บรรดาพระมหาณห์รับพระดำรัสอย่างดีอกดีใจ ไป
ตรัษเตรียมชุดหลุมยัญญ นำสัตว์เป็นจำนวนมากผูกไว้ที่
หลักประจำ ทำกันอย่างขวนขวยอุตสาหะ แล้วคุยกันว่า

“พากเราจะได้ทรัพย์มากก็ควรนี้แหลบทนอ
จะได้กินเนื้อสัตว์ที่ชื่นชอบถูกปากอีกต่างหาก”

พากพระมหาณห์จึงเที่ยววนว่ายไปมา ว่าได้สิ่งนี้

จึงควร ได้ลิงนั้นจึงเหมาะสมดี บรรดาผู้คนก็พากันแตกตื่น พูดกันเชิงแซ่ พอขาว่ารู้ไปถึงพระนางมัลลิกาเทวี พระนางจึงทรงเข้าไปเฝ้าพระราชฯ แล้วทูลถามว่า

“ข้าแต่เมหาราช เหตุใดหนอพากพระราชณเจิงดู ร่าเริงยินดีกันเหลือเกิน เที่ยวว่านาภัยกันอยู่”

พระราชรับสั่งตอบอย่างไม่ทรงพอพระทัยนักว่า “เทวี เรื่องนี้คงไม่มีประโยชน์อะไรแก่เชօกรະมัง เชօจึงประมาทมัวเมายูกับยศของตัวเอง ส่วนความทุกข์ มาตกอยู่กับตัวเราเท่านั้น”

พระนางมัลลิกาแม่ทรงได้ยินข่าวลือมา แต่ มีเช่นไรคาดคนเด็นข่าว ทรงเชื่ออะไรง่ายๆ จึงทูลถามว่า

“ก็เรื่องอะไรเล่า มหาราชเจ้า”

พระราชจึงรับสั่งหันควัน

“เมื่อคืนเราได้ยินเสียงสัตว์นรกรมาร้าวลงทุกข์ กับเรา แล้วพากพระราชณพยากรณ์ว่า จะมีอันตราย ร้ายแรงถึงราชสมบัติ หรือถึงแก่ชีวิตเรา จึงต้อง บูชาญัณด้วยมนุษย์และสัตว์อย่างละ ๔ ความสวัสดิจึง จะเกิดขึ้นแก่เรา ดังนั้นพากพระราชณเจิงวิ่งวุ่นจัดหา เครื่องบูชา กันไปใหญ่”

พระนางมัลลิกาทรงแห่ชัดในเรื่องราวด้วย ก็ ทรงทัดทานถามขึ้น

“ข้าแต่เมหาราช ก็แล้วพระองค์ได้ไปทูลถาม ความเรื่องนี้กับบุพพารามณ์ ผู้เลิศทางโนโภคนี้ทั้งใน เทวโลกแล้วละหรือ”

พระราชทรงถ่ายพระพักตร์ แล้วตรัสตาม ด้วยความลงสัญ

“ดูก่อนเทวี ก็โปรดเล่าเป็นเมษาพระราชณผู้เลิศ ยอดนั่น”

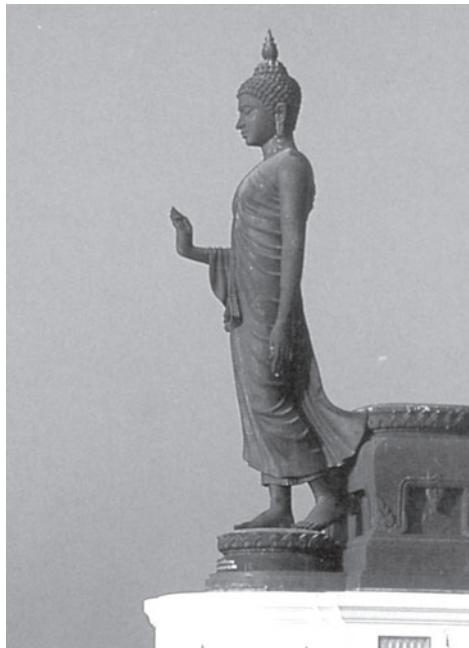
“ก็คือพระสมณโสดม ผู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระองค์นั้นลี เพศะ”

“เอ่อ....เรายังไม่ได้ทูลถามหารือเทวี”

พระนางมัลลิกาทรงรับถือโอกาสสนั่นทูลว่า “ถ้าอย่างนั้น ขอพระองค์โปรดเสด็จไปทูลถาม

ໃບອົດຕາລ ເມື່ອ

ພຣະເຈົ້າພຣະມທັກຮອງຮາຈ-
ສມປັດໂຍໍໃນພຣະນົມຄຣພຣາມສີ
ມີພຣະມຄົມຜູ້ໜຶ່ງໂຍໍໃນໜູ່ບ້ານ
ກາລິກຄາມ ເຂົ້າໄດ້ປະປຸຕີ
ພຣະມຈຣຍລະກາມທັງຫລາຍ
ອອກບວຊເປັນຄາຊີປາຄັຍໂຍໍທີ່
ປ່າທິມພານຕໍ່ ກະທຳຄວາມເພີຍ
ບໍາເພື່ອມານ(ສກວະສົງບອັນ
ປະນົຕຍິງ) ແລະອົກົມ້າ(ຄວາມ
ຮູ້ຍິງ) ກະທຳທັງປັງເກີດຂຶ້ນ

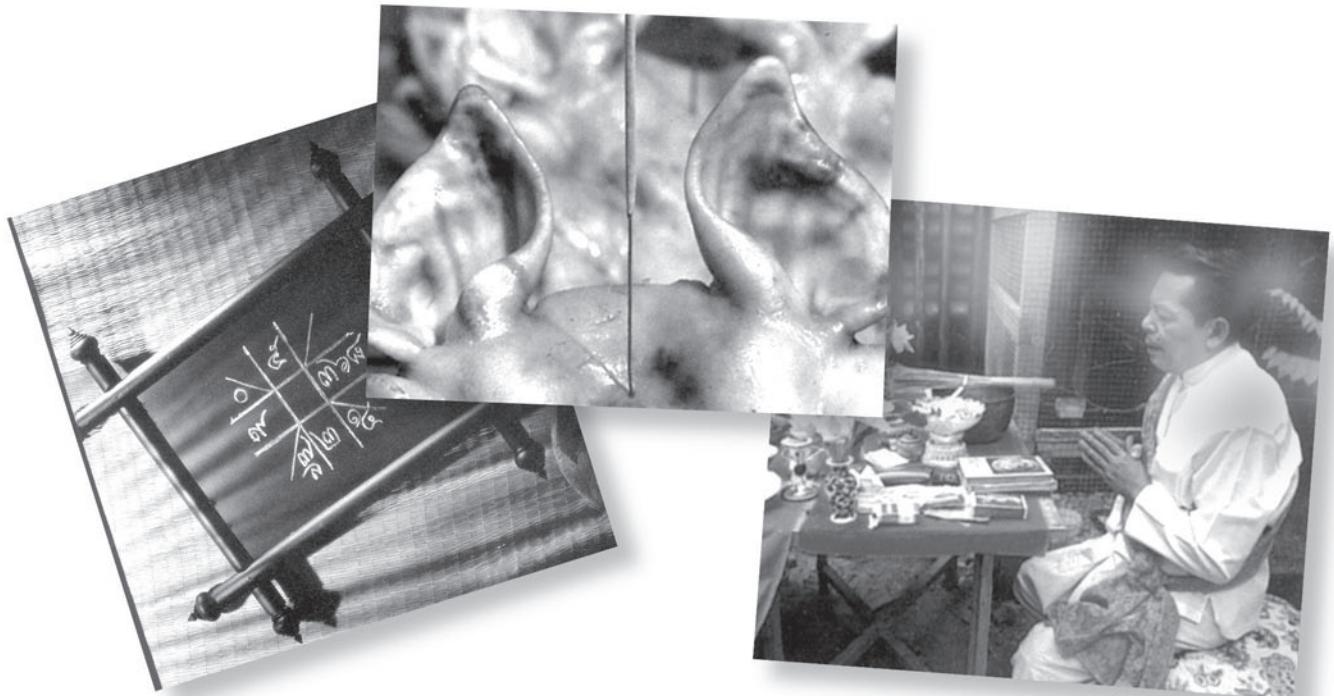
ເຮືອງໜີ້ກັບພຣະຜູ້ມີພຣະກາຈ້າ
ດ້ວຍພຣະອອງຄໍເອງໂດຍເຮົວເດີດ
ກ່ອນພິທີກຣມບູ້ຫຍໍ້ຈະເຮີມ
ຂຶ້ນ”

ພຣະກາທຽງເລື່ອມໃສ
ໃນພຣະສົດາ ແລະທຽງເຊື່ອຄືອ
ຄ້ອຍຄໍາຂອງພຣະເທົ່າ ຈຶ່ງເຮັ່ງ
ເສວຍພຣະກະຍາຫາກເຫັນ
ແລ້ວເສດຖືຈຶ້ນທຽງຮັດໄປບັນ
ພຣະວິທາຮເຫັນທັນທີ່ ທຽງ
ເຂົ້າໄຟພຣະສົດາ ຕຣັສເລ່າ
ເຮືອງເລີ່ມຂອງສັຕິວົນຮັກທັ້ງ ດັ່ງ
ນັ້ນ ກັບວິທີກຣມປົ້ອກັນກັຍ
ດ້ວຍກຣມບູ້ຫຍໍ້ເຫັນທຽງທຣາບ
ພຣະພູທຂອງຄໍຈຶ່ງທຽງເຊລຍ
ຄວາມຈົງ ໃຫ້ເກີດປັ້ນຢູ່ແຈ້ງວ່າ

“ມາຫາພິຕຣ ແຫຼ່ຽຍອະໄຣ ຈະໄມ່ມີເກີດຂຶ້ນ
ແກ່ພຣະອອງຄໍເລຍ ສັຕິວົນຮັກທັ້ງ ແລະ ເສວຍທຸກໆຂໍ້ອູ້ຈຶ່ງຮ່ອງ
ເລີ່ມຂອງຢ່າງນັ້ນ ເລີ່ມຈາກນາກເຫັນນີ້ ກີ່ເຄຍມີພຣະກາ
ຄັ້ງເກົ່າກ່ອນທຽງເຄຍສັດັບມາແລ້ວເໜີ່ອນກັນ”

ພຣະເຈົ້າປະເສົນທິກົລຖຸລອາຮານາ ພຣະສົດາ
ຈຶ່ງທຽງນຳເຮືອງເກົ່າກ່ອນນັ້ນມາຕຣັສເລ່າ

ຕານຄວ່າຄວາມຂຶ້ນ ໂດຍສັຕິວົນຮັກຕານແຮກກລ່າງເຈົ້າພະຄຳ
ວ່າ “ຖຸ” ເຫັນນີ້ ສັຕິວົນຮັກຕານທີ່ສອງກີ້ວ່າງແຕ່ຄໍາວ່າ “ສ”
ສັຕິວົນຮັກຕານທີ່ສາມສົງເລີ່ມວ່າ “ນ” ແລະສັຕິວົນຮັກຕານສຸດທ້າຍ
ໂຫຍ້ຫວັນໂຍໍກັບຄໍາວ່າ “ໂສ” ອີ່ຢ່າງເດືອຍ ຖຸກເລີ່ມເຕີມໄປ
ດ້ວຍຄວາມເຈັບປວດທຣານ ນ່າຫວາດກລ່ວຍິ່ງນັກ ທຳໄໝ້
ພຣະອອງຄໍຕື່ນຕະຫັກໃນພຣະທ້າຍ ສະດັ່ງຕື່ນຈາກບຣາມ
ປະທັບນັ້ນໂຍໍຈຸນກຣະທັ້ງຝ້າສ່ວ່າງ

เมื่อพากพระมหาณปุโรหิตมาเข้าเฝ้า พระเจ้า

พระมหาทัตกีรติสแล่เลี่ยงลัตว์นราเกล้านั้น พระมหาณปุ
ทั้งหลายกีกราบทูลวิธีเข้าในทำนองเดียวกันนั้นแหล่
แล้วก็ไปเตรียมเครื่องบูชาบัญ อันประกอบด้วยคน
และสัตว์มีชีวิตอย่างละ ๔ นั่นเอง

ในช่วงเวลาหนึ่งแหล่ พระถานี้มีมุคุณยันวิเศษ
ใช้ตาพิจัย(ตาชี้แจ้ง)ตรวจดูชาวโลกแล้ว ได้รู้เห็น
เหตุการณ์นี้เข้า จึงคิดว่า

“วันนี้เราควรกระทำเมตตาอันเป็นมหากุศล

สร้างความสวัสดีแก่ลัตว์โลกและมหาชนทั้งหลาย”

แล้วแสดงถุทธิ์เดชานุภาพ ไปปรากฏภายในนั่ง
อยู่ ณ แผ่นคิลามงคลในพระราชอุทยานของพระเจ้า
พระมหาทัต

เช้านั้นเอง ศิษย์เอกของพระมหาณปุโรหิต ได้
เข้าไปหากอาจารย์ของตน แล้วถามอย่างสงสัยว่า
“ท่านอาจารย์ ในบทเรียนพระเวทของพากเรา
นั้น ขึ้นชื่อว่าการจาผู้อื่น ย่อมไม่สร้างความสวัสดี
และความปลดภัยให้ มิใช่หรือ”

พระมหาณ์ปูโรหิตได้ยินลูกคิชช์athamอย่างนั้น
กรีบห้ามไว้ทันที แล้วบอกว่า

“เจ้าย่านใจในเรื่องนั้นเลย จงพึงพอใจใน
ราชทรัพย์ที่จะได้มาถือ แล้วพวกเราก็ยังจะได้กินปลา
และเนื้ออีกมากมาย เจ้างนั่งๆเลียวย่าพูดมากไป”

แม่จะถูกอาจารย์ห้ามปราโมย่างนี้ เขาก็ยังมี
ความคิดว่า

“เราจะไม่ยอมมีส่วนในเรื่องนี้ด้วยแน่”

จึงเดินครุ่นคิดไปเรื่อยๆ จนกระหั่งถึงพระ
ราชอุทยาน ได้พบพระภาร্যนั่งอยู่ ก็กระทำปฏิสันธิการ
ด้วยอาการเคารพ แล้วนั่งลงที่ควรข้างหนึ่ง พระภาร্য
จึงถามว่า

“มาณพเอ่ย พระราชาครองราชสมบัติโดย
ธรรมดีอยู่หรือ”

คิชช์ย์พระมหาณนั่นก็ตอบตามความจริงว่า

“ท่านผู้เจริญ ที่จริงพระราชาภิทรงครองราชย์
โดยธรรม แต่พระเมื่อคืนนี้พระองค์ทรงได้ยินเสียง
สัตว์แรก ๔ ตน แล้วทรงกลัววัย จึงกระทำตามคำ
ของพระมหาณ์ปูโรหิต ที่จะให้ทำพิธีบูชาญญี่ Havam
แหลก โดยจะฆ่ามนุษย์และสัตว์เป็นจำนวนมาก เพื่อ
สร้างความสวัสดิ์ให้แก่พระองค์ โอ...ท่านผู้เจริญ ก็
การที่พระมหาณผู้ถือศีลดังเช่นกับท่านบอกว่า การพัน
เคราะห์ร้ายแล้วเกิดความสวัสดิ์ได้นั้น ต้องแลกมา
ด้วยความตายของผู้อื่น อย่างนี้เป็นการกล่าวอย่าง
สมควรดีแล้วหรือ”

พระภาร্যล่ายหน้าแล้วตอบตามจริง

“ไม่สมควรเลย เพราะเรารู้จักเสียงของสัตว์

นรกรนั่นดี ว่าไม่สามารถก่อภัยร้ายได้ ถ้า
พระราชสต์จามาหาเราแล้วกาม เราก็จะูล
ถวายให้พระราชมหาหมดลงสัญได้ แต่ทว่า....
พระราชไม่ทรงรู้จักเรา และแม่เราก็ไม่รู้จัก
พระราช"

"ได้ยินอย่างนั้น ด้วยความดีใจศิษย์
ของพราหมณ์ปูโรหิตรีบกล่าวอย่างเร่งร้อนว่า

"ท่านผู้เจริญ ถ้าอย่างนั้นท่านเคย
อยู่ที่ตรงนี้เหละ ขอเวลากระผมลักษร์ จะไป
เชิญพระราชสต์จามาหาท่านโดยเร็วที่สุด"

แล้วเขาก็รีบลุกไปทันที เร่งไปเข้าเฝ้า
แล้วกราบถูลเรื่องทั้งหมดให้พระราชทราบ
พระราชก็ทรงประทานจะรู้ว่า เลียงของสัตว์นรก ๔
ตนนั่นกล่าวอะไร จึงเสด็จไปหาพระราชปีที่พระราช
อุทധานทันที เมื่อถึงก็ทรงกราบไปไหว้พระราชปี แล้ว
ประทับนั่งลงในที่อันเหมาะสม ตรัสถามว่า

"พระราชเจ้าผู้เจริญ ท่านสามารถรู้ถึงเลียง
ร้องอันໂทยหวนของสัตว์นรก ๔ ตน ที่ข้าพเจ้าได้ยิน
มาจริงหรือ"

พระราชปีรับคำว่า

"จริงแล้ว มหาบพิตร โปรดทรงสตับความจริง
นี้เด็ดว่า ในชาติก่อนของสัตว์นรกทั้ง ๔ ตนนั้น เป็น

ผู้ประพฤติผิดในการอยู่ที่นี่ครพาราณสีนีเอง มักขึ้นใจ
หญิงที่คุณอื่นขาดแลรักษาอยู่ เป็นซูกับเมียของผู้อื่น
เขามีส่วน ตายไปจึงเกิดอยู่ในนรกชื่อ โลหกุมภี ต้อง^๑
ถูกเคี่ยวนร่างกายเป็นฟอง อยู่ในหม้อน้ำด่า่อละที่
เดือดพล่าน เดียว ก็จะลง เดียว ก็ผุดขึ้นถึงปากหม้อ
หนทุกข์ทรมานอย่างยิ่ง เมื่อต้องการจะบอกกล่าวมากما many
ก็ไม่อาจกระทำได้ มีแต่เพียงล่งเสียงร้องทุนทุราย
ออกมากได้แค่คำเดียวเท่านั้น

ดังที่สัตว์นรกตนแรกกล่าวแต่คำว่า "ทุ" (ยก)
ได้คำเดียว ที่แท้ก็ต้องการจะกล่าวว่า.....

เมื่อสมบัติทั้งหลายมีอยู่ พากเราทั้งหลาย ไม่ได้ให้ทาน ไม่ได้ทำที่พึงที่ดีให้แก่ตน บัดนี้จึงต้องมีชีวิตเป็นอยู่ได้แล่น “ยาก”

สัตว์นรatanที่สองร้องแต่คำว่า “ส”(หั้งปวง) หมายที่จะบอกว่า.....

เมื่อพากเราทั้งหลายมากให้มีอยู่ในรอก ตลอดกาลที่มีปีริบูรณ์ โดยอาการ “หั้งปวง” นี้ เมื่อได้ลิ้นสุดจะปรากฏหนอน

สัตว์นรatanที่สามส่งเสียงว่า “น”(ไม่มี) ก็เพื่อ ที่จะแจ้งให้รู้ว่า.....

ถูก่อนพากเราอยู่ ที่ลิ้นสุด “ไม่มี” แล้วที่สุด จะมีได้ก็ให้ เที่สุดจะไม่ปรากฏหรือ กะรำในกาล ก่อนนั้นพากเราได้กระทำบปรกรรมไว้มาก

และสัตว์นรatanที่สี่ครัวภูมิอยู่ว่า “โล”(ทำให้ ดี) เพราะอยากรู้จะพูดออกมาว่า....

หากเราไปจากที่นี้ได้ ถ้าได้กำเนิดเป็นมนุษย์ พอร์ความรู้ภาษาแล้ว เราจะ “ทำให้ดี” ให้เป็นคนสมบูรณ์ ด้วยศีล จะทำกุศลให้มากที่เดียว

เหล่านี้เหละ คือเสียงของสัตว์นรatanทั้ง ๔ ตน ที่พระองค์ทรงได้ยินเมื่อคืนนี้ ซึ่งต่างร่วร้องถึง บำบัดรอมันให้หายหลวงของตน และการได้รับ ทุกข์เวทนาแสนสาหัสจากผลบานั้น เสียงโดยหวาน

เหล่านี้จึงมีได้มีอันตรายใดๆ แก่พระองค์ อย่าทรง ตกพระทัยกลัวเลย และทรงให้เขาระงับการกระทำ ปานาติباتต่อมนุษย์และสัตว์ทั้งหลายด้วยเด็ด เพาะนั้นจะเป็นบาปอภุคสแลกพระองค์เอง มิใช่สร้าง ความสวัสดิ์แก่พระองค์เลย”

พระราชาทรงตั้งใจรับฟังแล้วพิจารณาตามธรรม นั้น ก็ทรงเกิดปัญญาได้คิดถูกต้องขึ้น จึงรับสั่งให้ ปลดปล่อยมนุษย์และสัตว์ทั้งหมดที่จะถูกนำมานุชัยณ นั้น แล้วป่าวประกาศไปทั่ว ให้ทำลายพิธีบุญชัยณทั้งไป เลีย

เมื่อพระอาทิตย์ได้กระทำการปลดภัย สร้าง ลัวลอดได้แก่เมืองมหาชนและลัตว์โลกทั้งหลายแล้ว ก็พากอยู่ ที่พระราชอุทยานนั้นอีก ๒-๓ วัน จนกันนั่งจึงได้กลับ คืนสู่ป่าหิมพานต์ เป็นผู้มีมาโนไม่เลื่อม บังเกิดอยู่ใน พรหมโลก

พระค่าสดาครั้นทรงแสดงธรรมเทศนานี้แล้วก็ ตรัสรส่า

“ลูกศิษย์ของพระมหาณปุโรหิตในครั้ง นั้น ได้มาเป็นพระสารีบุตรในบัดนี้ ส่วน พระอาทิตย์ได้มาเป็นเรاتภาคตนนี้เอง”

พระเจ้าปเลนทีโกคลทรงได้ฟังธรรมนี้แล้ว ก็
ทรงคุลายหาดกลัวในเสียงของสัตว์นรานั้น ทรงได้
สถิตด้วยปัญญาของพระองค์เอง ทรงรู้ว่าจะต้องรับทำ
อย่างไร จึงได้นมัสการลาพระผู้มีพระภาคทันที

นวนพุทธ

อังคาร ๑๙ มิ.ย.๓๗
(พระไตรปิฎก集成 ๒๗ ข้อ ๔๕๔)
อรรถถกแปลเล่ม ๕๘ หน้า ๑๖๓)

● พระพุทธองค์ตรัส

◎ ผู้สอนหลับลืมสติ ไม่รู้สึกตัว

ม.โทช ๔ ประการนี้ดือ

๑. หลับเป็นทุกข์

๒. ตื่นเป็นทุกข์

๓. ฝันเห็นสิ่งหมายบช้ำເລວທរານ

๔. จิตดีไม่รักษา

๕. น้ำกามเดลีօນ

จึงควรสอนหลับให้มีสติตั้งมั่น รู้สึกตัวอยู่

เพื่อให้หลับเป็นสุข ตื่นเป็นสุข ไม่ฝันلامก

จิตดีรักษา และน้ำกามไม่เดลีօນ

◎ ผู้ได้มีสตินั่นคงเจริญเมตตาอันประมาณไมได้ กิเลสเดร่องผุกรดของผู้นั้นย่อเมเบาบาง หากว่าเขามีมิจิตคิดทำร้ายสัตว์แม้สักตัว ทำเมตตาจิตให้หงอกงามอยู่ ย่อเมเป็นกุศล เขามีใจเอื้อเฟื้อสัตว์ทั้งปวงอยู่ ย่อเมเป็นผู้ประเสริฐ ได้กระทำบุญไว้นากแล้ว

(พระไตรปิฎก集成 ๔ “จีวรขันธก” ข้อ ๑๕๖,
เล่ม ๒๗ “เมตสูตร” ข้อ ๑๗)

ເນື້ອມົກງົງຫຼ້າ

ພ່ອຜູ້ຫຼາຍໆ

ເຈີນໂດຍ

ໂນເຊ່ ລຸຍັຮໍສ ໂໄລຍໂສລ່າ
ແປລາກກວາມາສເປັນໂດຍ

ຮັຄມື ກຽມມິຈ

ພົມພົກສັ່ງທີ ១ : ២៥៥៥

ພລກໍໄຈຈະນຳໄປໜ່ວຍເດືອກຈານໃນຫນບາທ

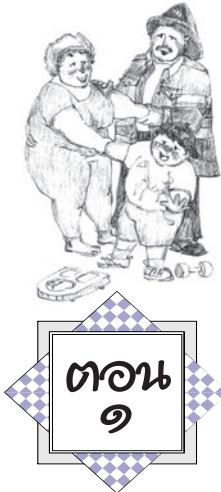
ราคาເລີ່ມລະ ៥〇 ນາທ (ໄມ່ຮວມຄ່າສ່າງ) ສັ່ງຊື້ໄດ້ທີ່

ຮຽມກ້າຄນ໌ສາມາຄນ ៦៣/៥〇 ດ.ນວມິນທີ

ກລອອງກຸ່ມ ນຶ່ງກຸ່ມ ກກມ. ១០២៥០

ສັ່ງຈ່າຍ ປກ.ກລອອງກຸ່ມ

ตอน ๓

มาเตโอล่า ชาเมโร เป็นเด็กชายอายุ ๙ ขวบ ผู้ซึ่งอยู่มาระวันหนึ่ง ก็พบว่าตัวเองมีปัญหาหนักอกที่แก้ไม่ตกถึง ๓ เรื่อง

เรื่องแรกคือ แม่ของเข้าได้ตัดสินแล้วว่า เขา เป็นเด็กชายที่อ้วนมากและจำเป็นต้องลดน้ำหนักเลี้ยบที่ซึ่งจะว่าไป คนที่อ้วนมากนั่นคือแม่ต่างหาก แม่บ่นว่า “ไม่ได้การแล้ว ถ้าปล่อยให้เป็นแบบนี้ ทั้งบ้าน ไม่มีใครคิดอะไรกัน นอกจากเรื่องกิน เพราะยังลิ้ว เรา ๓ คน ถึงได้อ้วนขนาดหนัก”

แม่หมายรวมถึงพ่อของมาเตโอล่า ซึ่งก็อ้วนตุ่ตุ๊ะ เช่นกัน แต่ก็ยังน้อยกว่าแม่

“ແມ່ວ່າ...” ເຂົ້າດລົງໄປ “ເຮົາຕ້ອງເລີກກິນພວກສາຮັດຄ້ວ່າ”

ตอนแรกมาเตโอลົດີວ່າ ກີບີ່ເປັນຄວາມຄືດທີ່ໄໝເລົາ ເລຍ ເພຣະເຫຼົາໄໝເຄື່ອງຈະຫອບກິນອາຫາຣັ່ມໆ ທີ່ຕ້ອງໃສ່ຄໍ່າວ່າເຖິງໄຮຍ່ງແລ້ວ ແຕ່ທີ່ແຍ່ກວ່ານັ້ນກີ້ອີ່ມ ແມ່ຍໍວ່າ ເຮົາຈະຈິກິນແພາຜັກແລະປລາຈົດ ທີ່ໄຮຮສ່າຕີ ອີ່ອຄ້າຈະດີຂຶ້ນມາຫນ່ອຍກີ້ມື່ເນື້ອຍ່າງໜີນບາງໆ ເທົ່ານັ້ນ

“ແຕ່ແມ່ຍະ...” ມາເຕູໂລ່ວ່າງອຍ່າງໝົດໜ້ວງ “ພມໄໝເຫັນຈະສຳໃຈເວັນເລຍນີ້ຍະ”

“ແຕ່ແມ່ສຳໃຈ !” ແມ່ຜູ້ທຽງພລັງ ຢໍາໜັກແນ່ນ “ດັ່ງນັ້ນແມ່ກີລດຄວາມອັວນເລື່ອເວັງສີຍະ” ມາເຕູໂລ່ວ່າ ທີ່ຄ່ອນຫັ້ງທະເລັ້ນ ສວນທັນຄວນ

ແມ່ຮູ້ສຶກຂໍກັບທາງອອກຂອງມາເຕູໂລ່ວ່າ ຈຶ່ງໜີ້ແຈງໃຫ້ ເດັກຍັງຍອຍ່າງເວັ້ນດູ

“ແມ່ໝາຍຄວາມວ່າ ແມ່ເປັນທຸກ໌ທີ່ລູກອ້ວນປຸກລຸກ ອຢ່າງໜີ້ ອີ່ລູກອຍາກອ້ວນຍ່າງພ່ອເນື່ອໂຕໜີ້”

“ແລ່່ຍະ ພມຍອຍາເໜີ້ອນພ່ອ” ມາເຕູໂລຕອບເຂົ້າສຶກງົມໄຈໃນຕັ້ງປົດັກຝູເປັນຄື່ງຫ້ວ່າໜ້າຫ່ວຍດັບເພລີງ ທີ່ເດືອຍ

“ອັວນຂາດນັ້ນໜີ້ນະ” ແມ່ຄ້າມຢໍ້າ

ที่จริงแล้วมันเป็นเรื่องที่มาเตโอลไม่เคยเล่าใจจริงอยู่หรือก็ที่เด็กนักเรียนบางคนเรียกเขาว่า เจ้าอ้วนชาเมโร หรือเจ้าคิงคองชาเมโร แต่เขา ก็ไม่ได้เดือดร้อนใจอะไรนัก เขาอาจจะวิงไว้ได้น้อยกว่าเด็กอื่นๆ เวลาเล่นฟุตบอล แต่ในทางกลับกัน เด็กชายคนก็ยังเกรงมาเตโอล เพราะแค่เขาผลักหรือกระแทกนิดเดียว ก็ทำให้เพื่อนล้มกลิ้งไปกองกับพื้น

ปัญหาซึ่งแต่แรกดูเหมือนจะไร้สาระนี้ กลับกลายเป็นเรื่องใหญ่ และวันไหนที่เมืองไม่ห้ามว่ากินน้ำอ้วนนั่นอ้วนแล้วลักษณะนั้นเป็นเรื่องแปลกประหลาดที่เดียวทั้งๆ ที่เมืองก็มีเพื่อนอ้วนๆ หลายคน ซึ่งต่างก็ให้คำแนะนำแก่กันว่า ไม่ควรกินอะไรบ้าง แยกจิ้ง!

ปัญหารื่องที่สอง เกิดขึ้นอย่างปัจจุบันทันเดวนครอบครัวชาเมโรอาศัยอยู่แถบชานเมืองที่มีทั้งคอกโนมีเนียมและบ้านจัดสรร หนึ่งในบ้านจัดสรรเป็นบ้านของชายสูงอายุ ท่าทางลีกับที่มีสูญเสียตัวโตเบื่อเริ่มซึ่งจะเห่ออย่างบ้าคลั่งทุกครั้งที่เห็นมาเตโอลเดินผ่านหน้าบ้านของมัน

มาเตโอลจำเป็นต้องใช้เส้นทางนั้นเดินไปโรงเรียนทุกเช้าอย่างไม่มีทางเลี่ยง แม้ว่าเขาก็จะแข็งแรงอ้วนลำปานนั้น ก็ยังนึกถึงลักษณะนั้นเป็นกำลัง จะว่า

ไปแล้ว เขากลัวสัตว์เทพทุกชนิดจับใจ เรื่องนี้เด็กชายได้รับการถ่ายทอดทางพันธุกรรมมาจากแม่ ซึ่งเพียงแค่เห็นจึงจิกร้องกรีด จนคนที่ว่าใจเย็นสุดๆ ยังสะตุ้งหอยชนหัวลูกเลย

พ่อซึ่งเป็นนักดับเพลิงที่ดีและกล้าหาญให้เหตุผลกับมาเตโวว่า

“แล้วลูกจะไปกลัวจึงจากที่ตัวเล็กกว่าหัวมือเป็นไหนๆ ได้ยังไงกัน เจ้าสัตว์ตัวกระจีดเดียวันนี้จะทำอะไรลูกได้”

“ถ้าันทำไม่แม่นถึงกลัวมันล่ะยะ” เด็กชายเยิ่ง

“นี่เนี่ย...” พ่อผู้รักสงบพยายามอธิบาย “แม่นะเข้าเป็นคนดีมากเชียวนะ เลี้ยแต่ออกจะขี้ตกใจประสาหอย่อน ที่นี่พอตกใจเข้าก็”

แม่ซึ่งเข้าอกเข้าใจอะไรง่าย ยอมรับแล่ให้เหตุผลกับพ่อว่า มันน่าขันที่คนเราจะกลัวสัตว์...ยกเว้นสุนัขแล้วแม่ก็เล่าเรื่องสุนัขที่กดไม่เลือกแม่กระทั้งเจ้าของ

“แม่ก็” พ่อเริ่มไม่ค่อยพอใจ “นั่นนั้นเป็นกรณีหนึ่งในล้านเท่านั้นแหล่ะ ก็มีเหมือนกันที่หมาบ้านเป็นบ้านนะ แต่ถือเป็นข้อยกเว้น” คำอธิบายของพ่อไม่ได้ช่วยให้มาเตโวอนุญาติเข้าลักเท่าไร เพราะเด็กชายได้ข้อสรุปว่า เจ้าสุนัขดูของเพื่อนบ้านเป็นหนึ่งในข้อยกเว้นอย่างไม่ต้องสงสัย

ถ้าเรื่องการถูกห้ามกินโน่นกินนี่นับว่าแยกแล้ว เรื่องหมาดูนี่สาหัสกว่าอีก เพราะมีท่าว่ามันจะดูมากขึ้นทุกวัน ทันทีที่เห็นมาเตโว เจ้าตัวเสบเป็นต้องเห่า

กรรโชก จ้องมองเขาด้วยดวงตาลูกโซน พร้อมแยกเขี้ยวอย่างจะกินเลือดกินเนื้อ แฉมยังเอารัววันให้疼โตของมันขย่มร้าวลดตรงสนามหน้าบ้านจนหย่อนลงทีละน้อยๆ เด็กชายคิดว่าไม่วันใดก็วันหนึ่งรู้ว่าต้องพังและเจ้าตัวร้ายคงจะหลุดออกจากฯบ้านเข้าเป็นเเน่

แม้ว่ามาเตโวจะรู้สึกอายที่กลัวสุนัขตัวนั้นجلับใจแต่เด็กชายก็ตัดสินใจเล่าให้แม่ฟัง แล้วกล่าวทิ้งท้ายว่า “แม่ต้องไปปุดกับเจ้าของมันนะยะ ถ้าເื่อวันหนึ่งมันหลุดออกจากมาได้ล่ะก็...ผมเสร็จແນ່ !”

แม่ซึ่งกำลังง่วง ผัดตันกระเทียมกับน้ำล้ม saisay ที่เพื่อนคนหนึ่งแนะนำว่า งานนี้ล่ะสูตรเด็ด ไม่ทำให้น้ำหนักขึ้นแม่แค่ขิดเดียว พุดกับเขายอย่างไม่สนใจว่า “แม่ว่ามันไม่หลุดออกจากห้องน่า”

มาเตโวเสนอจะไม่เข้าใจเรื่องเกี่ยวกับชีวิตเลยลักษณะ ดูที่รี เรื่องน้ำหนักที่เกินไปไม่เท่าไรของเขา แม่ช่างเป็นห่วงเลี่ยงริงเชียว แต่กับเรื่องเจ้าหมาป่าເถื่อนจะทำร้ายลูกๆตัวเอง กลับไม่วิตากเสีย罷

ถึงตอนนี้มาเตโวตัดสินใจว่าต้องปรึกษาอันโนนิโว รามิเรช เพื่อเชื่อมชั้นเรียน อันโนนิโวให้ความสำคัญกับเรื่องนี้มาก เข้าอกมาเตโวว่า

“กันไม่เปลกลิ่นหรอที่นายจะกังวลเรื่องนี้นะ
หมายบ้างตัวก็ตัดใจตายเชียวนะ”

และ เพราะอันโนนิโอเป็นคนคิดอะไรดีไว ใน
วันเดียวกันนั้นเอง เมื่อถึงชั่วโมงความรู้สึกที่ภักดี
แวดล้อม เข้าสู่ความครุ่นซ้อนทันที

“คุณครูรับ มาเตือนเล่าว่า แล้วบ้านเขามี
หมายบ้าอยู่ตัวหนึ่ง จริงมั้ยครูที่หมายเป็นน้ำได้”

ก่อนที่ครูจะทันได้ตอบคำตาม พากเด็กๆ ต่าง^๔
แย่งกันออกความเห็นให้เข็ด ฝ่ายที่มีหมายและรักหมาย^๕
กับกันว่าเป็นไปไม่ได้ เพราะหมายเป็นเพื่อนที่ดีที่สุดของ^๖
มนุษย์ แต่อีกพากลับไม่เห็นด้วย และยกตัวอย่าง
กรณีหมายนิสัยไม่ดี ที่กัดไม่เลือก ขอเพียงให้อยู่ตรง^๗
หน้ามันเท่านั้นแหล่ะ

“เออล่า เราจะมาว่ากันทีหลังเรื่อง” คุณครู
พยายามรักษาเรียบในชั้นเรียน

“ในเรื่องของสุนัขนั้นเราต้องระมัดระวัง เจ้าพาก
ที่ถูกฝึกมาดีแล้วจะไม่มีปัญหา แต่บางครั้งเจ้าของ
ก็เกิดเบื่อพากมัน จึงละเลยหรือไม่ให้อาหาร ดังนั้น^๘
เจ้าสัตว์ที่น่าสงสารจึงต้องล่าสัตว์อื่นเพื่อยังชีพ และก็
มีบ้างที่เจ้าของบางรายฝึกให้มันดุร้ายเพื่อช่วยอาชญา^๙
พากเข้า ตรงนี้แหล่ะที่อาจจะเกิดอันตรายได้”

หมายความว่า...ถึงแม้จะถูกฝึกมาดี มันก็อาจ
จะเป็นน้ำได้ใช่มั้ยครับ” อันโนนิโอ รามิเรช ถามย้ำ
“ยกมากรายล่ะจะ แต่ก็ใช่ว่าจะเป็นไปไม่ได้”
คุณครูสรุป

ฟังแล้ว มาเตโอจึงยังหัวดวิตกต่อไป จริงๆ แล้ว เขากลัวมากกว่าเดิมเสียอีก เพราะมาซินต้า เพื่อนบ้านที่เรียนชั้นเดียวกันและเป็นเพื่อนสนิทมาก คนหนึ่งของมาเตโอ พูดกับเขาว่ายช่วงโมงว่า

“ฉันนี่แล้วล่ะว่านายพูดถึงหมาของใคร มันเป็น หมาพันธุ์ซานเซอร์สิคั่ม ป้าบอกว่ามันหนีออกจากล่า แม่ตอนกลางคืนด้วยล่ะ”

“ล่าเพื่อจะกินแหهو” มาเตօรู้ว่าตามเสียงลั่น อย่างไม่อาจเข้มความกลัวไว้ได้

“คงั้นมั้ง” เด็กหญิงตอบ

“ก็ถ้ากลางคืนมันหนีได้ กลางวันมันก็คงออก มาได้เหมือนกันแน่นอนลิ” มาเตօให้เหตุผล

“คงั้นมั้ง” ชาซินต้าตอบย้ำคำเดิม เนื่องจาก บ้านของเธออยู่ห่างจากบ้านของเจ้าตัวร้ายนั่น

“นี่ขอพูดอย่างอื่นไม่เป็นปั้งหรือไร” มาเตօ ขั้กโนโหที่เด็กหญิงไม่มีท่าทีท่าเป็นห่วงเป็นใยเลย แต่อันโนโนซึ่งเป็นคนช่างคิดແນະนำเขาว่า

“สิงที่นายต้องทำคือ ทำไม่ดีฯ สักอันไว้ชี้มัน เวลาเราไปดูคลุ่มครลัตต์ ผู้ฝึกจะมีแท่งเหล็กยาว ๆ ที่ใช้ปรับได้กระทั้งสิงโต เราต้องสั่งสอนมันแล้วเจ้าพวก นั้นจะกลัวหงอเลยล่ะ”

มาเตօ ปีง คำແນະนำนี้ และตัดสินใจที่จะทำ ตาม แต่ในวันเดียวกันนั้นเองก็เกิดปัญหาใหม่อีก ในชั่วโมงแรกของตอนบ่าย ครูใหญ่เดินเข้ามา ในชั้นเรียนพร้อมจุงมือเด็กผู้หญิงคนหนึ่งมาด้วย ครูใหญ่ซึ่งเป็นคนครุ่งชรีมอาการงาน ทว่าขณะนั้นกลับมีท่าที่ผ่อนคลายอ่อนโยนกับเด็กคนนั้นมาก นับเป็นเรื่องที่อกรจะแปลกลอยู่ลักษณ์อย

“นี่เด็กๆ มีนักเรียนหญิงมาใหม่คนหนึ่ง ครู อยากให้พากเชอช่วยดูแลเพื่อนใหม่ให้ดีๆ ล่ะ”

ที่โรงเรียน ครูก็คือผู้ต้องค่อยดูแลนักเรียน ดัง นั้นเด็กๆ จึงรู้สึกประหลาดใจมากที่ครูใหญ่ขอให้ พากเชาดูแลเด็กหญิงท่าทางแปลกๆ คนนั้น ที่ว่าแปล ก็คือแม้อาภิเศจะไม่หน้า雷ย แต่เชอก็ยังสามารถเลือ หน้าค่อนข้างหนา แต่สามารถหมายด้วย

“มาดูกันว่าเราจะให้ อานา เอเชเบรเรีย นั่น ตรงไหนดี อ้อ! ครูอยากให้พากเชอชี้ว่า เด็กผู้หญิง ที่น่ารักคนนี้ชื่อ อานา เอเชเบรเรีย” ครูใหญ่พูดต่อ ที่เข้าพูดไปนั้น ทำให้เด็กฯ ประหลาดใจยิ่งขึ้น เพราะดูๆ แล้วไม่เห็นว่าเด็กหญิงคนนั้นจะน่ารักตรง ไหนหรือบางที่เชอก็อาจจะน่ารัก แต่ก็ดูไม่ออก เพราะ หัวเอียงๆ กับเจ้าหมายที่หลุบลงมาเกือบถึงปลายจมูก

ทำให้ไม่รู้ว่าหน้าตาเชอเป็นอย่างไร ใบหน้าที่เห็นได้เพียงใดเดียวดูซีดเชี้ยวและไม่มีเสน่ห์เอาเสียเลย

ครูใหญ่ซึ่งยังคงจับมือเด็กหญิงอยู่ มองภาต้าprobๆ ห้องเพื่อหาที่เหมาะสม ให้เชอนั่งและแล้วสายตาของเขาก็หยุดลงที่ มาเตโอ ชาเมโร

“เออแน่น！” ครูใหญ่อุทานอย่างรุนแรงระคนประหลาดใจ “เรามีที่นั่งว่างอยู่ที่หนึ่งข้างๆ มาเตօผู้ยิ่งใหญ่”

แน่นอนอยู่แล้วที่โต๊ะนักเรียนจะมีสองที่นั่ง แต่เพราความอ้วนของเด็กชาย มาเตօจะนั่งคนเดียวมาตลอด

ฮ่า ฮ่า ฮ่า ! ครูใหญ่หัวเราะอย่างอารมณ์ดีที่สุด “アナจะมีความสุขที่ได้นั่งข้างๆ มาเตօ ซึ่งเหมือนกับคนอ้วนทั่วๆ ไปที่มักจะรักสงบและเป็นคนดี”

มาเตօอย่างไม่หายตกใจ เนื่องจากเขามิใช่พวกรที่เรียนเก่ง ครูใหญ่จึงไม่มีโอกาสพูดอะไรเด็ดๆ ในท่านองชื่นชมกับเขามากนัก ดังนั้นเขาจึงมีสิ่งหนึ่งประหลาดใจ แล้วครูใหญ่ซึ่งกำลังก้มลังเลกึงเกรงใจกับพูดกับเด็กชาย เชิงอลาตรัวว่า

“มาเตօ หนูคงไม่ว่าอะไรใช่ไหมที่ครูว่าอ้วนนะ”

“ผ่อนน้ำมันว่าหรอกครับ” เด็กชายตอบ “แต่ถ้าเป็นแม่ผ่อนลักษ์ ก็เป็นเรื่องแน่เลยครับ”

“หูว่าไงนะ” ครูใหญ่รู้สึกแปลกลใจ

“ว่า...แม่ผ่อนลิตครับ ที่กังวลมากว่าผ่อนอ้วน และที่ว่า... เอ้อ...แม่ก็อ้วนเหมือนกัน”

ครูใหญ่ซึ่งคงจะถูกอกถูกใจ จึงปล่อยก้ากอกอกมา ครานี้เป็นการหัวเราะจริงๆ เลยพลอยทำให้เด็กๆ ในชั้นหัวเราะคิกคักตามไปด้วย มาเตօไม่รู้สึกอะไรเพราเขากับบุพดุลกิจเพื่อนๆ หัวเราะอยู่แล้ว

สิ่งที่แย่ก็คือ เมื่อกลับถึงบ้านในตอนเย็น มาเตօก็บพบว่าเม่กรธเป็นฟืนเป็นไฟ

“นี่ลูกคิดยังไงถึงได้เที่ยวป่าวประกาศให้ใครต่อใครรู้ว่าแม่อ้วนซี !”

ในตอนแรกมาเตօอย่างไม่เข้าใจ จนนานนิดถึงเรื่องที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน

“ผ่อนกพูดแต่ในห้องเรียนเท่านั้นนี่ยะแม่” เด็กชายแก้ตัว

“แล้วลูกว่ามันน้อยอยู่อะไร” เม่ยิ่งทวีความโกรธ “ไม่เห็นรีว่า แม่รู้จักบรรดาแม่ๆ ของเพื่อนลูกทุกคนพากลางสาระเอาไปเล่าให้เม่ตัวเองฟังกันทั้งนั้น”

ซึ่งก็เป็นความจริง เพราอย่างนั้นไม่ใหญ่โตอะไรเพื่อนบ้านเหงะจะรู้จักกันหมด หากแต่มาเตօเป็นเด็กที่ไม่ค่อยกล้าแม่จึงถึงว่า

“ก็แล้วไ้อีกความอ้วนเนี่ยันไม่ได้ตรงไหนจะ ครูใหญ่ยังแสดงความยินดีกับผมเลยวันนี้ เพราะผมอ้วน แต่เมยังบอกอีกว่า พากคนอ้วนนี่ล่ะดีกว่าคนทั่วๆ ไป”

“จังก็ไปบอกครูใหญ่ด้วยว่าอย่าเที่ยวบุญกับเรื่องของชาวบ้านเข้า” แม่ตอบด้วยความไม่สบอารมณ์เป็นอย่างยิ่ง

“ก็ได้ ก็ได้ พรุ่งนี้ผมจะไปบอกครูใหญ่ให้ มาเตือนพูดอย่างลงสบายนี่ยิ่ม

แต่เมกลับร้องเลียงลงห้ามเข้าไว้ ถึงตอนนี้ พ่อซึ่งนั่งอยู่ด้วยก็ปล่อยก้ากอย่างสุดกลั้น ทำให้เด็กชายยืนยันกับตนเองอีกครั้งว่า พากผู้ใหญ่นี่ช่างเข้าใจยากเสียจริงๆ เรื่องที่ครูใหญ่ไว้ดี แมกลับว้าไม่ได้และเรื่องที่เมวิตกทุกข์ร้อนແຫບຕາຍ พอกลับหัวเราะชอบใจ ถุ่งชั่มมัด !

ข้อดีของเมกคือ แม่โกรธง่ายหายเร็ว ดังนั้น เมอกินอาหารเย็นพร้อมหน้าพ่อแม่ลูก แม่จึงสามารถมาเตือนด้วยนำเสียงปักติว่า

“ทำไม่ถึงต้องพูดเรื่องความอ้วนของแม่ในห้องเรียนด้วยล่ะจะ”

“คือว่า วันนี้มีเด็กผู้หญิงแปลกละหลายมาก มาใหม่คุณหนึ่งยะ เด็กคนนี้ลิ่อมจิริงๆ แม่ต้องชอบแน่ๆ แล้วครูใหญ่ก็ให้มาหนึ่งໂຕเดียวกับผม”

แม่มีสีหน้าเปลี่ยนไป ท่าทางเป็นกังวล แล้ว

ถามมาเตือนว่า

“เด็กคนนี้นามสกุลอะไรหรือเปล่า”

“ใช่จะ แม่รู้จักด้วยเหรอ” มาเตือนแปลกใจ

“เรารู้จักก่อนเมื่อจะ” พุดพลางพยักเพยิด

ไปทางพ่อ “พ่อครูดีว่าใคร ลูกสาวของเปโดร กับชวนน่า ใจ น่าสงสารจัง ยายหนูนั่นไม่สบายนัก ต้องอยู่ โรงพยาบาลตั้งปีกว่าแน่”

“ผมว่าเธออยังป่วยอยู่นะยะ” มาเตือนชิบาย

“เห็นไส่ทั้งหมดว่าห้างเลือกหนานาบึกตลอดเวลาเลยยะ ไม่ถอดเดลย์แม่ต้องอยู่ในห้องเรียน”

“อืมม... เธอเป็นโรคเกี่ยวกับเลือดที่แย่เอามากๆ ต้องระวังรักษาสุขภาพอย่างดีที่สุด ถ้าเกิดเป็นหวัดหรือติดเชื้ออีกจะเป็นอันตรายต่อสายหูอย่างยิ่ง”

พอยืนยันลิงที่แม่เล่าด้วยท่าทางชี้ชั้ง และเพื่อเป็นการสรุป พ่อแนะนำเตือนว่า

“ลูกควรเริ่มดูแลเด็กผู้หญิงคนนั้นได้แล้วนะ”

(อ่านต่อหน้า)

บจจุณ์ลับบต กอง บก.

ตั้งแต่เมืองที่มนต์เสน่ห์ทางใต้ ให้อ่าน
ตั้งแต่เมืองท่าที่ติดต่อสัมภาระ^{และ}
แม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำเจ้าพระยา^{และ}
ต่างผู้คนแกร่งและต้องเดินทาง
มาต่อกรหบูญพาให้รักบ้านเชิญ
นำให้เข้าสู่กรุงศรีธรรมราช
ตั้งแต่เมืองที่เมืองต้นเจ้าพระยา^{และ}
วันเดียวเมืองที่รักบ้านเชิญ^{และ}
ว่าวพี่ไฟ

- ☒ วิถีชีวิตในแต่ละวันต่างกัน
ต้องเจอกับอุปสรรค หนักบ้าง เบาบ้าง
คละเคล้ากันไป บางวันมีคุณ
มากมากให้จำญาณแต่ก็พอสังกัดใจ
ใช้ชั้นติระงับเอาไว้ได้ บางวัน
เจียบเทลงาอ้างว้างแต่ยังดีมีดอกหญ้า

เล่มนี้อยคออยอยู่เป็นเพื่อนในยาม
ที่เดียวดาย หลายเเม้มแห่วคิดใน
หนังสือให้ได้พินิจพิจารณา อย่าง
น้อยๆ ในโลกนี้ก็มีได้มีแค่เรา
หรอกนะ ที่ต้องประสาทุกข์ที่หนัก
หน่วง แม้ว่าจะทุกข์ก็ยังพอเมื่อยู่
พอกัน แต่คุณที่หงุดหงิดขาดแคลน
ปัจจัย ๕ ยังมีอีกมาก ห้อบังคง
ไม่เป็นไร แค่ใจเรามีนคงคงจะพอ
เห็นคนอาการครบ ๓๒ ชั่วตัวตาย
แล้วก็สดดลังเวชใจ ทำไม่หนอด
หมายที่เรื่องผอมโฉมที่บ้านฉันมันลึ้ง
ไม่ยอมช้ำตัวตาย คนพิการเรา
บ้านฉันทำไม่เข้ายังบากบ่นที่จะต่อสู้
กับอุปสรรคของชีวิต เพื่อความ
อยู่รอดในวันนี้และวันหน้า รู้สึก
เสียดายแทนเจิงฯ กับชีวิตของเขา
เหล่านั้นที่ต้องสังเวยให้ความไม่รู้
กว่าจะตามได้ พ่อ-แม่เลี้ยงดูมา

หากเสนยก ลำบากเสนอลำบาก
แล้วตนก็มาทำลายทิ้งเสีย ไม่หวาน
คิดถึงผู้ที่อยู่ข้างหลังบังเลย เช้อ!
นี่ถ้าคนหันมาอ่านหนังสือธรรมะ
กันให้มากๆ คงจะดี คนตายแล้ว
จะได้มีสัตตว์ตายเพราความตาย
ของคนเมียร่องรอยที่นี่ ด้วยเหตุนี้
ดอกหญ้า สารโโคก ดอกบัวน้อย
เราคิดอะไร ทุกเล่มที่มาถึงมือผม
ไม่ว่าจะในนามของญาติธรรมล่วงมาให้
หรือทางสมาคมฯฝากให้ในฐานะที่
ผมเป็นสมาชิกตาม มันจะไม่ได้
อยู่กับผมนาน เป็นต้องเจอกัน
โน่นคนหนึ่งทุกที ไม่อยากรับก็ว่าได่
แลกจะเลียนนี่...!?! ให้มันรู้ไปชัวร่า[!]
ผู้ประพฤติธรรมย้อมอยู่เป็นสุข
ถึงแม้จะต้องได้วิงไว้จากหนังสือ
ก็ตามที่

แก่นคากล้า พลาน้อย / ยโสธร

▣ ทุกชีวิตย่อมมีอุปสรรค หลากหลายลีลาของปัญหาที่แต่ละ คนจะต้องพบเจอ ในเมืองไทย ต้องเจอ จะหลบหลีกหนีปัญหาไป ทำไม? เพราะหนียังไงหนีไม่พ้น จะนั้นยิ่งสู้กับปัญหากันดีกว่า และปัญหานี้แหลกคือจอยักษ์ยี่ปุ่น ที่จะฝึกใจให้เข้มแข็ง

▣ เมื่อมาทบทวนดูชีวิตหลัง จากที่เพ็บอโศกเมื่อ ๔ ปีที่ผ่านมา ทำให้ชีวิตและความเป็นอยู่ดีขึ้นมาก เมื่ครอบครัวจะไม่กินมังสวิรัติ ๑๐๐ % ก็ตาม (ภาระและลูกยัง ทานเนื้อยุ้ง) ปี'๔๐-๔๒ ก็พยายาม ศึกษาและปฏิบัติบ้างเล็กๆ น้อยๆ ปี'๔๓ หลังจากการอโศกร่วมกัน ตั้ง滂กิน ๒ มื้อ ทำให้ได้พอสมควร เมื่อจะจบจิบบ้างบางครั้ง แต่ก็ พยายามสำรวมระหว่าง ปี'๔๔ ตั้ง

滂กินมื้อดีเยาว์ในวันเกิดและ คล ๘ ในวันพระ ทำได้ดีพอสมควร โดยเฉพาะมื้อดีเยาว์ในวันเกิด เท่าที่จำได้ พลาดไปประมาณ ๑๐-๑๒ วัน เพราะไปกินผลไม้ ขนม น้ำเต้าหู้ ที่ซื้อมาให้ภรรยาและลูก ในตอนเย็น ส่วนคล ๘ ในวันพระ นั้นทำได้ไม่ดีนัก ถ้าคิดเป็น เปอร์เซ็นต์คงไม่ถึง ๕๐ % พ.ย.๔๔

หลังจากกลับจากการที่ปัจจุบัน โโคก ก็สำรวจตัวเองว่า ยังมีข้อ บกพร่องที่ต้องปรับปรุงแก้ไขอีก มาก ไม่ว่าทางกาย วาจา และใจ ทางกายยังทื่อๆ อึดๆ ไม่คล่อง (ทางเหนือว่า จ้าเหยิบ) ทางวาจา ยังเหลวไหล เป็นคนไม่พูดมาก ไม่ ชอบพูด พูดไม่เพราะ โดยเฉพาะ กับภรรยาและลูก พูดไม่เกรง ชอบพัง อ่าน คิด แต่ไม่ชอบเขียน ชอบอนดีก ติดภัังค์โดยเฉพาะ หนังสือ และอะไรต่างๆ อีกมาก

ที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข จะพยายาม ทำให้ดียิ่งๆ ขึ้น

ประพันธ์ ขันแก้ว/เชียงใหม่

▣ น่าอนุโมทนาจริงๆ ที่เพียร พยายามพัฒนาตน ฝึกฝนตนเพิ่ม ขึ้นเรื่อยๆ ขอเป็นกำลังใจในการ ก้าวต่อไปๆ ๆ

▣ ข้าพเจ้าได้ข้อคิดและแนว ทางปฏิบัติแยกเป็นประเด็นดังนี้

๑. ทัศนคติต่อเพื่อนมนุษย์ดีขึ้น มองโลกแง่ดีมากขึ้น

๒. รู้จักตนของมากขึ้น ปลด- ปล่อย-ละวางได้มากขึ้น

๓. เข้าใจเยาวชน-ยุวชน และ มีความเมตตามากขึ้น มองเห็น สัจธรรมหลายอย่างจากการทำงาน และปฏิสัมพันธ์ต่อบุคคลอื่น

๔. กำลังใจในการทำความดี ปฏิบัติหน้าที่ ฝืนใจตัวเองและผู้อื่น

สร้างสรรค์กิจกรรมที่ดีๆ ได้มากขึ้น เริ่มคิดใหม่ และทำใหม่โดยมี ชาวอโศกเป็นครูเตือนใจยามหัวเหง้า และเกิดปัญหา

๔. รู้สึกรักและครั้ทรายงาน ค้นคว้า ศึกษาธรรม นำมาปฏิบัติ ประยุกต์ให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงในปัจจุบันและเหมาะสมกับภาวะแห่งการดำเนินชีวิตอย่างมาก ที่สุด จากข้อคิดจุลสารดอกหญ้า ด้วยสำนึกรุณและสรรเริญอย่างสุจริตใจ

๖. ข้าพเจ้านำข้อคิดจากมวลคติ ธรรมในจุลสารดอกหญ้าอภากสู มมวลประชาและบุญชัน ด้วยวิธีการ นำไปถ่ายทอดเป็นธรรมบรรณาการ ประกอบการสอนธรรม-บรรยาย-ธรรม ตลอดถึงสพนธรรมารม กับ เพื่อนสหธรรมิกอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติตน ตามวิถีแห่งการประพฤติธรรม

๗. เมื่ออ่านจุลสารดอกหญ้า และ เกิดความตระหนักรู้ในการกิจ-หน้าที่การงานดียิ่งขึ้น ปรับจิตของตนเองเพื่อที่จะได้ทำงานร่วมกับบุคคลอื่น-สังคม ได้มากยิ่งขึ้น และตัวข้าพเจ้ายิ่งเกิดความรู้สึกที่ดี ต่อเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา และผู้ใต้บังคับบัญชามากขึ้น ยอมรับความผิดพลาดของคนอื่นและของตนได้มากขึ้น ที่สำคัญ “อ่อนน้อมถ่อมตน” ได้มากยิ่งขึ้นด้วย

พระจันทร์ฟัน ฐานิสสoro / ชลบุรี

๙. ในยุคที่ประชาชนเกิดวิกฤต ครั้ทฯ พระสงฆ์ผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติ ชอบนี่แหละ จะช่วยกอบกู้ครั้ทฯ ของประชาชนให้กลับคืนมาได้ สาสุ! ความพากเพียรของท่านจักเป็นบุญ แก่ท่านโดยตรง และเป็นคุณแก่โลก โดยรอบ

✉ ชีวิตของติดฉันมีแต่อุปสรรค ตั้งแต่ อ่านดอกหญ้าทำให้ดีฉันมี กำลังใจ มีสติมากขึ้น ทำให้ดีฉัน ใจเย็นลง ไม่ใจร้อนเหมือนแต่ก่อน ดีฉันเป็นคนสงบสติชนอื่นมากกว่า ตัวเอง ถึงติดฉันจะจนแต่ก็ไม่เคย แล้งน้ำใจกับเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ยิ่งมาอ่านดอกหญ้าแล้วก็ยิ่งมองโลก ใน眼เดี๋ยวก็ ยิ่งสงบสติชนมาก ว่า รู้ว่าเข้าเล่าวัย แต่พอเขามีเรื่อง เคร้าใจมาปรบຖุกข์ ก็อดสังสาร เข้าไม่ได้ แต่ก่อนดีฉันจะเป็นคน โกรธง่าย

สมหมาย ชัยนาค/หนองคาย

✉ ถึงจะจนเงิน แต่ไม่จน น้ำใจ อย่างนี้เลี้ยงมิ! และคงต้อง ให้สมญานามว่า “คนจนผู้ยิ่งใหญ่”

✉ ดิฉันได้รับหนังสือดอกรหัสฯ มาหลายฉบับแล้ว อ่านแล้วทำให้รู้สึกสงบและสบายใจมากเลยค่ะ ดิฉันต้องจากบ้านมาเรียนหนังสือต่างจังหวัด เวลาไม่ปัญหาอะไรรักษาบันทึกสือดอกรหัสขึ้นมาอ่านทำให้ไม่คิดอกลุ้นอกทาง ทำในสิ่งที่ผิดๆ ดิฉันมีความรู้สึกชื่นชมผู้ปฏิบัติธรรมทุกท่านมากเลยค่ะ เพราะพากท่านเป็นผู้ที่ทำประโยชน์เพื่อสังคม โดยไม่หวังผลตอบแทน ดิฉันอยากรักษาบันทึกให้ได้เหมือนพากท่านมากเลยค่ะ ดิฉันเคยลองปฏิบัติครั้งหนึ่งได้ประมาณ๑เดือน ก็ต้องเลิกทำ เพราะครอบข้างหาว่าดิฉันทำอะไรไม่เหมือนคนอื่น

๒๕๕๖ / ถ้า

✉ คนที่หลงใหลไปตามกระแสโลกีย์ ก็เปรียบเหมือนกับปลาตายที่ย่อมให้หลงไปตามกระแสน้ำ แต่คนที่จะลดละฝึกตน จะเหมือนกับ

ปลาเป็นที่แหวกว่ายทานกระแสน้ำซึ่งย่อมต้องลำบาก และทำไม่เหมือนเข้าแน่นอน ต้องมองให้เห็นคุณค่าและผลแห่งกรรมดีที่จะได้รับ มองให้เห็นจริงๆ แล้วเราจะกล้าทวนกระแสโลกีย์

✉ กรณีเครื่องข้อมูลลักษณะน้อยกว่า ถ้าจะสมควรเป็นลูกศิษย์ที่แท้จริงของชาวโศกจะต้องทำอย่างไรบ้าง คือผอมอ่านคุตติลชาดกแล้วมีความลื่อมใสพระพุทธเจ้ามาก จึงอยากรฝากเนื้อฝากตัวเป็นศิษย์พระพุทธเจ้าอีกคน

เผยแพร่บุปผะศิษย์ / นครสวัสดิ์

✉ จะเรียกได้ว่าเป็นชาวพุทธเป็นลูกศิษย์ของพระพุทธเจ้า ขึ้นแรกเลยก็คือ ถือศีล ๔ ให้ได้รักษาศีล ๔ ให้มั่นคง แล้วจึงค่อยพัฒนาขยายบฐานศีลขึ้นไปเรื่อยๆ

ศีลจะเป็นบรรทัดฐานที่เราจะใช้ในการตรวจสอบตนในแต่ละวัน และแม้แต่ในทุกขณะจิตเลยที่เดียว คุณตรวจสอบ ทบทวนตนบ่อยๆ จะได้เห็นการพัฒนาหรือพ่ายแพ้ของจิตตน ลองพยายามพากเพียรดูนะ ว่าที่ลูกศิษย์ขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า

✉ ดิฉันกินเงินเดือนอยู่ประมาณ ๗,๐๐๐ บาท แต่ก่อนไม่มีการวางแผนการใช้เงินที่รัดกุม จึงทำให้เตลอะเดือนเงินไม่พอใช้ เมื่อได้อ่านหนังสือดอกรหัสฯ ได้รับรู้ว่าเกิดเป็นคน ควรจะใช้ชีวิตสมถะประหยัด อดออม ละเลิกอบายมุข ต่างๆ ถือศีล ๔ ทำให้ตัวเองค่อยๆ ปฏิบัติตาม ลด ละ เลิก ค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นออก เช่น เลิกเล่นการพนันเด็ดขาด(ห่วย) ลดอาหาร

เสริม ลดการใช้โทรศัพท์มือถือ ลดเครื่องสำอาง เสื้อผ้า จากการที่เงินไม่เคยพอใช้ในแต่ละเดือน เดียวันนี้เริ่มมีเงินเก็บเป็นหมื่นแล้ว รู้สึกดีใจมาก และยังรู้สึกว่าตัวเอง ยังไม่ดีพอ จะปฏิบัติตนในการลงเลิก ลด ต่อไปเรื่อยๆ เช่น จะกินข้าววันละ ๑ มื้อ ให้ได้ คือ ๕ ให้บริสุทธิ์ เลิกกาแฟ นำ้อัดลม รู้สึกดีใจค่ะ ที่ได้มีโอกาสสรุจกับ “สันติโศก”

สมพ.ยิ่งยง / กกม.

รู้สึกดีใจเช่นกัน ที่มีคนดี ที่พร้อมจะพัฒนาให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป

กรรมได้อ่านหนังสือสารอโศกอันดับที่ ๒๔๙ dokha หู ตา หู อันดับที่ ๑๐๐ และดูกันบ้าน้อย ได้เข้าใจและได้ปฏิบัติธรรมพอสมควร เมื่ออ่านจบ ก็ได้เผยแพร่

ให้ผู้อื่นได้อ่านต่อไป โดยเฉพาะ คนในเรือนจำ ปัจจุบันมีจำนวนมากถึง ๑,๐๐๐ กว่าคน ซึ่งกรรม ก็ติดไม่ออกบอกไม่ถูกกว่า ทำไม คนไทยเราทุกวันนี้ (ส่วนใหญ่เรียกตัวเองว่าชาวพุทธ) จึงเข้าไปอยู่ในเรือนจำจำนวนมากเหลือเกิน ทั้งผู้ชาย-ผู้หญิง ปัจจุบันก็มีคุณย์คุกอยู่โคราช (คุกใหญ่) มีพื้นที่ หลายพันไร่ จุดนี้ได้เป็นเหมือน เป็นแสน หรือว่าทุกวันนี้เป็นค่านิยม ไปแล้วว่า คุกคือบ้านหลังใหญ่ ตามที่พระธรรมคำสอนที่ว่า โลกคือ วภูสังสาร สัตว์โลกต่างก็อยู่ในเรือนจำคือวภูสังสารนี้ ไม่มีใครจะหนีได้รอด นอกจากพระอริยเจ้าเท่านั้น

ส่วนวัดก็มีมาก สร้างขึ้นมาก มากทุกหมู่บ้าน แต่จะหาพระดี มีศีล มีสัตย์ เหมือนงดไม้ซุงหา จึงหรือ แม้ในปัจจุบันก็เข้าไป

เบียดเบี้ยนธรรมชาติสร้างวัดอยู่ ปฏิบัติพรางตาชาวโลกนิดหน่อย ผู้เมืองญาห้อยก็หลงเชื่อ (ดาตเตอร์ก็มี) เมื่อก่อปีได้ โภยได้ช่วงโอกาส หมายก็เพิ่งชั่วช้าเสียเลย นี่หมายถึงผู้ที่เรียกตัวเองว่า “พระ” บางรูป บางนามก็เข้าไปอยู่ในคุก ออกจากคุก ก็กลับไปใส่สัญลักษณ์ทางศาสนาหาเลี้ยงชีพ หรือจะถึงยุค ล่มสลายตามที่ผู้รู้ได้วิเคราะห์ไว้ เมื่อถึงขีดเวลา ๕๐๐ ปี ๑,๐๐๐ ปี หรือมีนี่ปี สังคมโลกใบใหม่จะเกิดขึ้น ตามหลักทฤษฎีวิวัฒนาการ หรือผ่านพันธุ์ใหม่

สำหรับสันติโศก หรือชุมชน หมู่บ้านชาวอโศก กรรมก็พอเข้าใจ ปฏิบัติได้ตามสติปัฏฐาน แต่คงไม่รอโลกใบใหม่ทรอพระเป็นร้อยปี พันปี หรือมีนี่ปี จึง(อาจจะ)เกิด ทฤษฎีนี้

จะนั้น จึงขอปฏิบัติตามแนวที่สันติโศกสร้างสัตว์โลกให้เป็นคนสร้างตนสร้างคนให้เป็นมนุษย์ สร้างมนุษย์ให้เป็นเทวดา (ผู้ลั่งอายบากะแล้วไม่กล้าทำซ้ำ) สร้างเทวดาให้เป็นพระมห (มีพระมหาไวหาร) สร้างพระมหาให้เป็นอภาริยะ (ผู้ประเสริฐ) สุดยอดในพระพุทธศาสนา

กระผมตั้งใจตัวเองอยู่ทุกขณะว่าไม่ได้อือเพื่อเกื้อกูลอะไรหมู่กลุ่มเลย แต่ตามปัจจัยไม่ได้ส่งช่วย มีแต่อือเอ่า ดืออ่านเอ่า หากไม่ล่อมสายตาไปก่อนคงได้ช่วยหมู่กลุ่มในโลกไปใหม่ ตามทฤษฎีวิรัตนาการชาติ

ชน ໂໂສຍ / ຜັກນິ

▣ ถ้าคุณได้ประโยชน์จากหนังสือได้นำไปฝึกฝนตัวเอง และยังเพื่อเผยแพร่ผู้อื่นอีกด้วย นี่แหละ

คุณได้ช่วยอย่างถูกวัตถุประสงค์ของเราแล้ว โปรดอย่าเกรงใจ เรากำลังร่วมมือกัน ฝึกตนให้เป็นคนดีของสังคม โลกนี้จะไม่ลึxinคนดีและจะไม่ล่อมสายเรียวเกินไปนัก

กองบรรณาธิการขอขอบคุณ “สมาชิกผู้ลับสน” ที่ส่งเรื่อง “ไปร่วมประชุมวิชาการเห็ดสมุนไพรที่เมืองเคียงฟ” เขียนโดย คุณพิมพ์กานต์ อร่วมพงษ์พันธ์ และ “จงช่วยกันชี้แจงและส่งเสริมให้ประชาชนกินเห็ดเพื่อเป็นอาหารและสมุนไพร เขียนโดย คุณอนงค์ จันทร์ครีกุล มาให้เปรียบเทียบกับบทความเรื่อง “ธรรมชาติโศกในอินเดีย”

ขอเรียนว่า บทความเรื่องธรรมชาติโศกในอินเดีย เป็นข้อคิดเห็นส่วนตัวของคุณไม่ร่ม ธรรมชาติ

โศก ซึ่งไม่ได้มายความว่า เป็นความเห็นที่ถูกต้องที่สุด และกองบรรณาธิการต้องเห็นด้วย (บทความของนักเขียนท่านอื่นก็เช่นกัน)

การอ่านบทความใดๆ ผู้อ่านจะต้องพิจารณาไตร่ตรองตาม ดัง เช่นที่พระพุทธองค์ทรงสอนเรื่อง “กาลามสูตร” แก่ชาวพุทธ ว่าอย่าหลงเชื่ออะไรง่ายดาย จนกว่าจะพิสูจน์ได้ด้วยตัวเองว่าถูกต้อง

อย่างไรก็ตาม บทความธรรมชาติโศกฯ ได้จบลงไปแล้ว ขออภัยอีกครั้งที่ทำให้คุณลับสน และขอฝากถึงท่านผู้อ่านท่านอื่นที่อาจลับสน ได้โปรดรับทราบตามนี้ด้วย คราวต่อไปคง บก. จะพิจารณาคัดเลือกบทความให้รอบคอบกว่านี้ค่ะ

ขอบพระคุณอย่างยิ่งอีกครั้ง

ตอบคุณสัมพันธ์ เพ็ญบุญรอด / เขตดุลิติ กรุงเทพฯ

“จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” เดิมไม่มีการันต์ที่ ณ แต่ภายหลังมหาวิทยาลัยกำหนดให้ “การันต์ที่ ณ ค.”

จากดอกหญ้าฉบับที่ ๐๐๑

หน้า ๒๙ “ราชิดตะไคร์” ฉบับล้มภายนครลิงหา เล่ม ๑๐๑ ขออภัยที่ว่างไว้

หน้า ๔๓ “พิเรนทร์” มาจากชื่อคนที่มีความคิดแผลงๆ คนหนึ่ง ใช้ตามกันมาเรื่อยๆ ไม่มีในพจนานุกรม
แต่เป็นที่เข้าใจตรงกัน

หน้า ๔๘ “ปรินิพพานธารา” = ปรินิพพานธารา ตกสระอุ

หน้า ๕๑ “นิรพาน” = นิพพาน = ถูกต้องแล้ว

หน้า ๕๕ “พระลรรรภาพยพ” มาจาก ลรรร+อพยพ = อวัยวะน้อยใหญ่ของร่างกาย = ถูกต้องแล้ว
เช่นกันว่า แปลว่า มีดๆ มัวๆ โพลล์เพลล์ จนคำ = ถูกต้องแล้ว

หน้า ๕๗ ตั้งโน้ม แปลว่า สวดโน้ม (สวดมนต์) = ถูกต้องแล้ว

หน้า ๖๖ ใบเสยก อ่านว่า ใบสะเหยก ชื่อฟูมิไม่ใบหนาสีเขียว ดอกแดง = ถูกต้องแล้ว

หน้า ๗๖ สิเลสโลม = สิเลสโลมะ ชื่อยักษ์ในชาดก ตกสระอะ

หน้า ๑๐๑ ระบบ = ระบบ ตก บ.ไปไม้

หน้า ๑๐๕ ปราานี = แปลว่า เอ็นดูด้วยความสงสาร = ถูกต้องแล้ว

ขออภัยและขอบคุณที่อ่านເກຣີອິດໄດ້ລະເອີດດີຈົງຈາ ນ່າງມີໃຈທີ່ດອກຫຼັກມີນັກອ່ານຄຸນກາພາບນາດນີ້

